KIRK YIL
Büyük Edib Halid Ziya Uşaklıgilin beş cildlik nefis bir eseridir.
Her kitabcıda bulunur.

Cumhuriyet

Onaltıncı yıl sayı: 5411 İSTANBUL — CAĞALOĞLU Salı 6 Haziran 1939
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Edebiyat ve Edebiyat
Tarihi Özü
Sadeddin Nüzhet
Lise olgunluk imtihanına girecekler için yardımcı kitab,
Fiatı 60 kuruş
İnkılâb Kitabevi

İngiliz - Rus müzakereleri

Çemberlayn, bugünkü şerait altında Rusyaya gitmekten faide görmediğini söyledi

İngiliz Hariciye Nezareti siyasî komitesi, dünkü toplantısında üç taraflı pakt projesini tasvib etti

Çemberlayn'ın riyasetinde toplanan siyasî komite azaları bir arada

Londra, 5 (Hususî) — Başvekil Çemberlayn, İngiliz - Sovyet müzakereleri hakkında Avam Kamarasında beyanatta bulunarak demiştir ki:

«— Sovyetlerin cevabını cumartesi gü-

[Arkası Sa. 9 sütun 4 te]

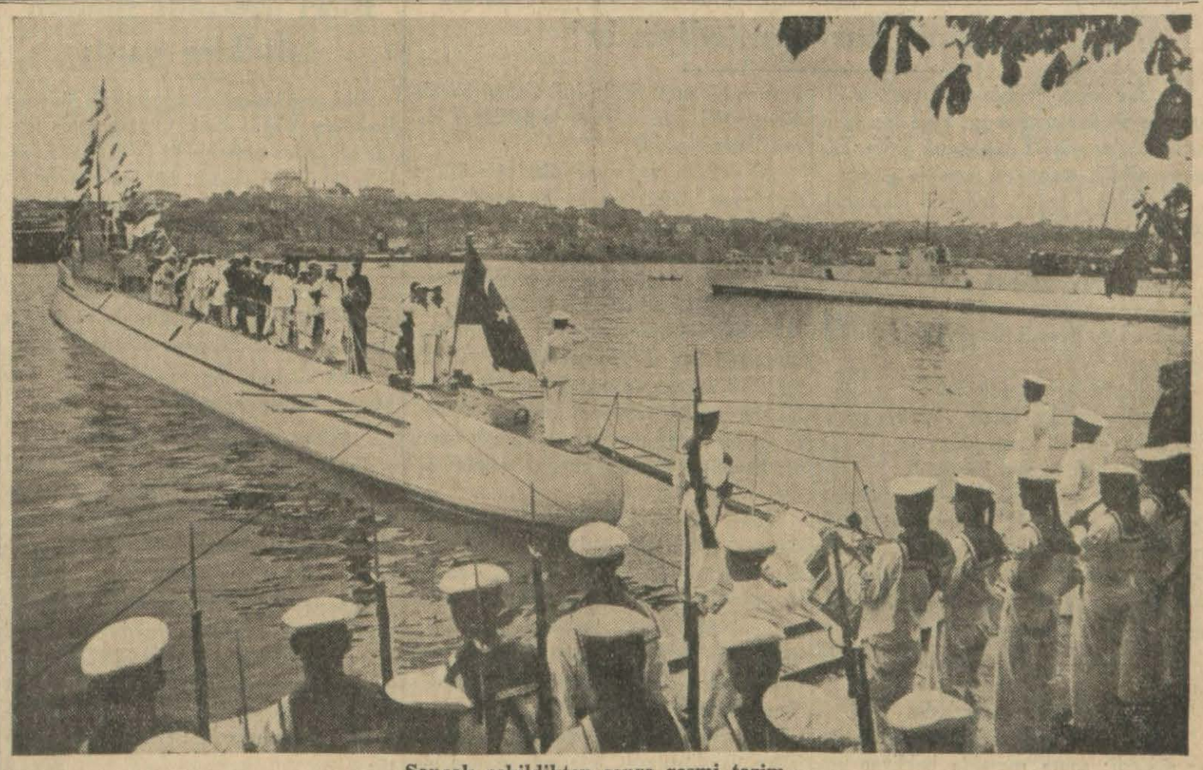

Sancak çekildikten sonra resmi tazim...

"Saldıray„ denizaltı gemimize dün merasimle sancak çekildi

Amiralin nutku

«Bu gemiler, ülkelerimizin çevresi olan denizlerde, tecavüz görmedikçe daima sulh bekçisi olarak vazife görecek ve bu vazife ile şeref bulacaklardır»

Ay sınıfı «Saldıray» a sancak çekme merasimi, dün Halicde Deniz Kumandanlığı binası önünde yapılmıştır.

Saat on beşte davetliler, Amiral Şükrü Okan, Amirallık erkânıharbiyesi, İstanbul Kumandanı General Halis Bıyıktay, Vali muavini Hüdai, Deniz lisesi ve Deniz Harb mektebi Kumandanı kurmay albay Ruhi, Denizaltı filotillâsı Kumandanı yarbay Osman Zeki, Üniversite Rektörü Cemil Bilsel, Savarona süvarisi Said kaptan, Beyoğlu Kaymakamı Ahmedle emekli deniz subaylarımız, geminin mühendisi Oestem, Alman mühendisleri ve matbuat erkânı merasim yerine gelmişlerdir.

Bir müddet istirahatten sonra merasim başlamış, deniz bandosu önde olduğu halde bir deniz müfrezesi merasim ye-

[Arkası Sa. 9 sütun 1 de]

Millî Şefimiz

Dün İstanbulun imar plânını tetkik etti

Millî Şefin bugünlerde Yalovayı şereflendirmesi muhtemel

Ankara 5 (Telefonla) — Cumhur Reisimiz İsmet İnönü bugün öğleye doğru Nafıa Vekâletini şereflendirdi. Cumhur Reisimiz, Vekâlette İstanbul plânını tetkik etmiştir. İsmet İnönünün Nafıa Vekâletindeki meşguliyeti sırasında Başvekil Doktor Refik Saydam, Adliye Vekili Fethi Okyar, Maarif Vekili Hasan Âli Yücel de bulunmuşlardır.

Nafıa Vekili General Ali Fuad Cebesoy, Cumhur Reisimize plân üzerinde ve diğer noktalar hakkında izahat vermiştir.

***

Cumhur Reisimiz, yarın, saat 16,30 da Estonya elçisini kabul buyuracaktır.

***

Cumhur Reisimiz İsmet İnönünün bugünlerde Yalovayı şereflendireceklerinden bahsolunmaktadır. İsmet İnönünün teşrifi takdirinde, Yalovada kısa bir istirahatten sonra tekrar Ankaraya avdet etmesi muhtemeldir.

Meclista dünkü müzakereler

Hataya yollanacak Türk mallarına aid lâyiha

Muhtelit encümen ithalât ve ihracat muamelâtında gümrük kaydının kaldırılmasını kabul etti

Ankara 5 (Telefonla) — Bugünkü Meclis toplantısında bazı ölüm cezalarının tasdiki hakkındaki tezkereler görüşüldükten ve denizaltı sınıfı mensublarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki lâyiha ile Türkiye - Yunanistan arasındaki baytarî anlaşmanın tasdiki hakkındaki lâyihaların ikinci müzakereleri yapıldı.

Antakya, İskenderun ve havalisine sevkolunacak malların tâbi olacakları muamele ve saire hakkındaki lâyihanın Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun gösterdiği lüzum üzerine muhtelit bir encümende konuşulması muvafık görüldü. Muhtelit encümen akşamüzeri toplanarak lâyihayı müzakere etti.

[Arkası Sa. 9 sütun 1 de]

Meslek aşkı kâfi midir?

Maarif Vekilimizin şu manada bir tamimini okuduk:

«Bazı arkadaşların başka yerlerde iş arayarak muallimliği bırakmak istediklerine şahid oluyorum. Meslekten ayrılmak isteyenlerin mühim bir kısmı Muallim mekteblerinden yetişerek tedrisat ve terbiye mesleğine hazırlanmış, mekteblerimizde senelerce hizmet ederek olgun tecrübelerinden yurd çocuklarını istifade ettirecek arkadaşlardır. Bunların muallimlik hayatından uzaklaşmaları, hem meslek, hem memleket için büyük bir zarardır. Mesleğin asil zevk ve heyecanını derinden duyduklarına şahid olduğum muallimlerimizin bu noktayı takdir ederek meslekten uzaklaşmaya razı olmıyacaklarına eminim.»

Tamimi gözden geçirdikten sonra hatıra ilk gelen sual:

— Acaba muallimlerimizi meslekten ayrılmaya sevkeden amil nedir?

Oluyor.

Her Vekâletin kadrosu içinde, sabit elemanların yanında mütehavvil bir zümrenin mevcudiyetini kabul etmek tabiidir. Bilhassa Maarif Vekâleti gibi, onbinlerce mensubu bulunan bir devlet şubesi içinde, zaman zaman bazı iniş çıkışlar olursa bunda hayret edilecek birşey görülemez. Fakat, muhterem Hasan Âli Yücel muallimler hakkında bir tamim neşretmek zaruretini duyduğuna göre, vaziyette bir gayritabiilik var demektir. Bilhassa, hocalığı bırakmak isteyenlerden mühim bir kısmının meslekten yetişmiş olması keyfiyetini, memleket namına üzerinde durulacak bir hâdise telâkki etmekte şüphesiz haklı sayılırız.

Biz, seneden seneye inkişaf bulan maarif hayatımızda, hergün daha fazla eleman ihtiyacı hissetmekteyiz. Tahsil

NADİR NADİ

[Arkası Sa. 9 sütun 5 te]

Bir mekteb talebesi damdan düşerek öldü

Beşiktaşta da bir kamyon küçük bir çocuğa çarparak yavrunun ölümüne sebeb oldu

Oğlunu kaybeden zavallı ananın feci hali

Dün Cağaloğlunda Yeşildirekte kimsesizler yurdunda bir facia olmuş, bir ilk mekteb talebesi damdan düşerk ölmüştür. Bu feci hâdisenin tafsilâtı şudur:

Kimsesizler yurdunda oturan Fethiye

[Arkası Sa. 7 sütun 3 te]

İngilteredeki feci kazanın mahiyeti anlaşıldı

Tahtelbahrin torpil borularından biri kapanamadığından sular, açık kalan borudan gemiye hücum etmiş ve gemi birdenbire batmıştır

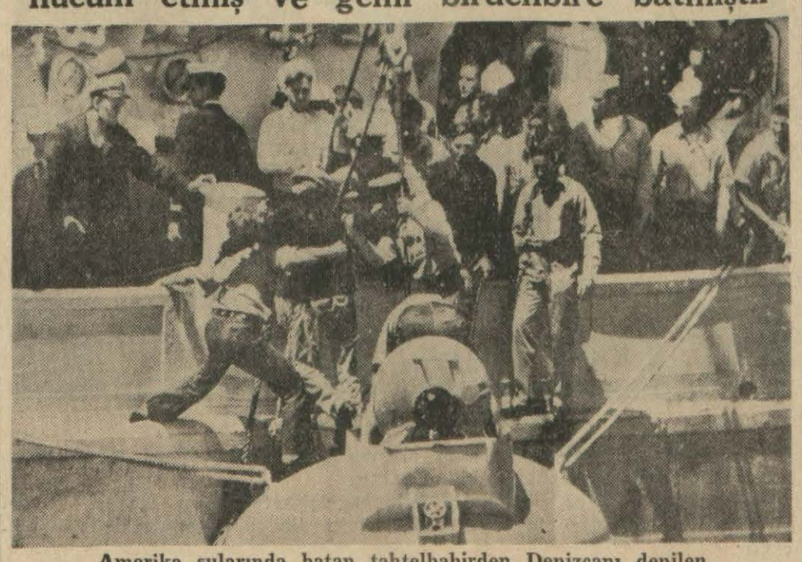

Amerika sularında batan tahtelbahirden Denizçanı denilen aletle tayfalar kurtarılıyor

(Yazısı 7 nci sahifemizde)

Partide intihab

Millî Şef, Başvekili tekrar Başkan vekili, Fikri Tüzeri de Genel Sekreter olarak seçti

Müstakil Grup bugün ilk resmî içtimaını akdediyor

Ankara 5 (a.a.) — Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan vekâletine Parti nizamnamesinin 28 inci maddesi mucibince Genel Başkan ve Millî Şef İnönü tarafından Başvekil ve İstanbul meb'usu Dr. Refik Saydam tekrar intihab buyurulmuş ve keyfiyet bütün Parti teşkilâtına tamimen tebliğ edilmiştir.

[Arkası Sa. 9 sütun 3 te]

Fethi Okyar Londraya gidiyor

Ankara 5 (Telefonla) — Öğrendiğime göre, Adliye Vekilimiz Bolu mebusu ve sabık Londra büyük elçisi Fethi Okyar birkaç güne kadar Londraya hareket edecektir. Bu seyahatin İngiltere ile yapmakta olduğumuz müzakerelerle alâkadar bulunduğu zannedilmektedir.

İstanbul - Bükreş hava hattı dün açıldı

İlk tayyare ile Prenses Bibesko ve Romanya Münakalât Nezareti mümessilleri gittiler

Rumen Hava Nezareti mümessillerile havacılarımız, dün Yeşilköy hava meydanında bir arada...

(Yazısı 7 nci sahifemizde)

Cumhuriyet'in anketi:

Mekteblerde genclere lisanı nasıl öğretelim?

Hıfzı Veldet anlatıyor:

«Her sene lisan muallim muavini olmak üzere imtihanla eleman alınması sakat bir usuldür»

Bugün (5) inci sahifede

MAHFİRUZ Sultan

Tarihî roman: 45 Yazan: Kadircan Kaflı

Çakır Aliyi perde arkasından dinliyen Mahfiruz, koşup kardeşini kucaklamamak için kendisini zor zaptediyordu!

— Ne idügi belirsiz bir bacaksız divanenin sözüne uyulur da koca bir vezir suçlu tutulur mu? Elbet şimdi gitsin, Divanca tahkik olunur ve geregin yapılır...

Sun'ullah Efendi tespihini hızlı hızlı çekerek mırıldandı:

— Elbet adalet yerini bulur!

Hafız Paşa uşaklara işaret etti ve çocuk dışarı çıkarıldı.

Sun'ullah Efendi de çavuşlardan birine seslendi:

— Kethüdam kandedir?

Şeyhülislâm kethüdası hemen geldi. Sun'ullah Efendi onun kulağına birkaç kelime söyledi ve geri gönderdi.

Kethüda, renk renk külâhlı, kavuklu ve kaftanlı çavuşlarla kapıcı ve uşakların arasından geçerek orta kapıya koştu. Oradan çıkarılmakta olan Çakır Aliyi kolundan tutup kapı ağasının bulunduğu odaya yürüdü. Kapıcıya sordu:

— Defterdar Ekmekçizade burada mı?

— Evet, ağanın yanındadır.

Kethüda Defterdara hafif sesle birşeyler söyledi; sonra merakla bekliyen çocuğu gösterdi. Ekmekçizadenin küçük ve parlak gözleri Alinin çakır gözlerinde bir saniye durdu ve kethüdaya dönerek:

— Başüstüne! Efendi hazretlerinin ellerinden öperim!

Dedi.

— 23 —

Enderun mektebi ve ilk intikam...

Ertesi gün hünkâr sofasının boydan boya çinili duvarları, renk renk camlı geniş kubbesi de Çakır Alinin saz ve sözlerile titredi. Perde arkasından seyreden ve dinliyen Mahfiruz kardeşine doğru koşarak onu kucaklamamak için, bütün dünyayı yüklenmiş kadar yoruldu ve hıçkırdı. Padişah bile gözyaşlarını tutamadı. Hocaya ve Şeyhülislâma bakarak yumruğunu sıktı, homurdandı:

— Billâh bu Kasım Paşa denilen mel'unun başını tiz elden kesmelidir.

Fakat bunu nasıl yapmalıydı? Herif bostancıbaşıyı bile atlatmıştı, ele geçmiyordu.

Tatlı dil kullanılarak çağırmaktan başka çare bulunamadı. Üzerine bir ordu bile gönderilse değerdi; lâkin hem kış gelip çatmıştı, hem de güvenilen kumandanlarla askerler İran ve Nemse hududlarında bulunuyorlardı.

Tatlı dille çağırmaktan başka çare kalmamıştı. Hemen bir mektub yazıldı. Bunda:

«Yavuz Alinin gadrine uğradığın bizce bilinmektedir. Sen devlete lâzım bir taze ve cesur yiğitsin. İstanbulda bulunman gerektir.»

Deniliyordu.

Mektub hemen yola çıkarıldı.

Birinci Ahmed, doğurması yaklaşmakta olan sevgilisine sordu:

— Bu oğlana ne yapılmasını dilersin?

— Devletlû hünkârım, vezirin yaptığı zararı devlet ödemelidir. Bu çocuğun dedesine bir iki yüz altın göndersen, çocuğu da Enderun mektebine alsan hoşnud olurdum. Zira bir akıllı insan yavrusudur. İleride hünkârıma büyük hizmetler etmesinde şüphem yoktur.

Birinci Ahmed sevgilisinin yanaklarından öptü ve bu arzusunun yerine getirilmesi için hemen emirler verdi.

O akşam Üsküdara geçen bir kapıcı Akpınara para ve haber götürürken Çakır Ali de istemiye istemiye Enderun koğuşlarından «Küçükoda» ya giriyordu. Burasını Fatih yaptırmıştı. Devletin en yüksek idareci, âlim, kumandan ve politikacılarını yetiştiren Enderun mektebine alınanlar, daha sonra yeniden yapılarak «Seferli koğuşu» denilen, bu yerde tahsile başlıyorlardı.

Çakır Ali geceyi kapı yanındaki odada tam manasile gurbette geçirdi. Mermer direkler, işlemeli ravaklar, içlerinde kıvrak yazılar bulunan irili ufaklı kubbeler ona bambaşka bir dünya açıyorlardı. Bu süslü dünyada kırlardan altın kafese giren hasta bir kuş gibiydi.

Eli sopalı kalfalar, koca cübbeli hocalar ona birer cellâddan farksız görünüyorlardı. Çünkü burada müthiş bir disiplin vardı.

Ertesi sabah henüz gün ağarırken kaldırdılar. Küçük bir hamama soktular. İki üç yaş büyük olan iki çocuk ona yıkanmasını öğrettiler. Bu, pek güzeldi, fakat zahmetli görünüyordu.

İnce yünlü ve pamuklu çamaşırlar giydi. Birinci soğukluğa çıktığı zaman kır sakallı bir adam onun elinden tuttu; sedire doğru götürdü. Sonra oradaki bohçalardan birisini açtı. Al renkte bir çakşırı bacaklarına geçirtti; bunun paçalarına kırmızı bir mest dikilmişti. Çakşır bacaklara geçtiği zaman mest de ayaklara girmiş bulunuyordu.

Al çakşırın ve beyaz gömleğin üstüne neredeyse topuklara kadar inecek olan mor renkte bir kaftan giydirildi; bunun yakası yoktu; önünde, göbeğin üstüne kadar inen bir sıra düğme bulunuyordu.

Kır sakallı adam Çakır Alinin beline somsırma kemer bağladı. Kemerin arasına altın gibi parlatılmış olan bronzdan bir divit soktu. Başına da, tepesi yuvarlak, on beş kadar dilimli ve ağız tarafında çepçevre iki ince burma sarık bulunan bir kavuk konulunca kıyafet tamam oldu.

Çakır Ali bu koğuşlarda, kendisi gibi giyinen, bütün hareketleri, kımıldanışları hatta öksürüşleri ölçülü olan yüz kadar çocuk görüyordu. Hepsi de on ikile on altı yaş arasında bulunuyorlardı. Hepsi de boylu boslu, yakışıklı, sevimli idi. Gözlerinde zekâ okunuyordu. Bunlar Tunanın öte tarafına kadar olan memleketlerdeki hıristiyan ailelerden alınarak islâm yapılmışlardı. İçlerinde yarının büyük vezirleri, âlimleri, yazıcıları, kumandanları vardı. Fakat bunların islâmlıklarında zoraki bir ruh sezmemek mümkün değildi. Hepsi de fırsat buldukça Arnavud, Boşnak, Rum, Ermeni, Macar dillerinden birini konuşuyorlardı. Türkçeden başka dil bilmiyen, âdetlerile hisleri birbirine pek uygun olan Ali onların arasında kendisini yabancı bulmakta gecikmedi.

Geniş ev taş döşemeli bir sofada, hasırlar ve keçeler üstüne saatlerce diz çöküyordu. Yeşil cübbeli, yeşil sarıklı bir hoca bir sürü arabca kelimelerle dolu, karışık cümleleri tekrarlayıp duruyor; yüz kadar delikanlıdan ancak yirmi otuz tanesi bunları dikkatle dinliyordu.

İlmihal, Tecvid, Halebî okuyorlardı; arabca, farsça öğretiliyor; güzel yazı yazmanın usulleri gösteriliyordu.

Ne hocalar, ne uşaklar, ne de talebe arkadaşlar Çakır Alinin hoşuna gitmişti. Yalnız Halebî okutan kısa boylu şişmanca bir hoca birkaç gün sonra Akpınarlı çocuğu yanına çağırtmış, şöyle demişti:

— Sende sudan çıkmış balık hali var. Ne üzülür gücenirsin! Mahfiruz haseki gibi desteğin olduktan sonra daha ne istersin?

Mahfiruz kimdi? Destek olmak ne demekti? Çakır Ali bunları anlıyamadığı için hocanın gözlerinin içine bakıp kalmıştı. Hoca onun sırtını okşadı ve kulağına iğilerek yavaş sesle devam etti:

— Mahfiruz haseki ne derdi ve ne dileği olursa bildirsin, elbet yaparım, hiç üzülmesin, dedi. Anladın mı, haydi git şimdi...

Hocaya birşey soramadı; arkadaşlarının arasında da kimseye açamıyordu.

Onun okuyup yazmaya pek hevesli olmadığını gören Enderun Ağası birkaç gün sonra sarayın duvarlarile deniz arasındaki kırlara çıkardı; orada ata binmek, ok atmak, tüfekle nişan almak gibi şeyler öğretiliyordu. Çakır Ali iste şimdi yerini bulmuştu. Bindiği atı dört nala sürerken eğerin üstünde birdenbire ayağa kalkışını görenler alkışlamaktan kendilerini alamadılar.

Lâkin bazan da sarık sarmak, davul çalmak, tıraş etmek; kılıç, kalkan, gürz, tüfek temizlemek; pabuc, yatak, yorgan devşirmek gibi işler de yaptırılınca arabca okumaktan daha çok sıkılıyordu.

Kulağına çalınan sözlere göre burada üç dört sene kalacak, daha yüksek sınıf sayılan «Kilerciler koğuşu» na verilecekti. Ondan sonraki sınıf da «Hazine koğuşu» diye anılıyormuş! Orada Padişahın yemek ve içkileri hazırlanırmış. Hazine koğuşundakilerin vazifeleri de Padişahın elbiselerini düzeltip bohçalamak, saray eşyasını temizlemekmiş! Bütün tahsil on üç on dört sene sürermiş ve bir Enderunlu ancak ondan sonra bir iş sahibi olurmuş.

Çakır Aliyi en çok yıldıran şeylerden biri de cezalardı: Üçüncü günü önüne yemek damlattığı için, herkesin önünde azarlanmıştı. Haftasında ansızın ve elinde olmaksızın öksürürken ağzını kapamadı diye yüz defa öksürmeye ve her öksürüşte elini ağzına götürüp indirmeye mahkûm edilmişti. Yirmi gün sonra «Birgevî» nin «Hediyetülkabr» ini okutan hoca diyordu ki:

—Mademki cenaze musalla taşına gelince en kötü adamlar bile ölüdeki alacaklarını feda ederler; Allah da şöyle düşünür: Bir kul bile bütün haklarından vaz geçerken ben bağışlamasam olur mu?

[Arkası var]

Şehir ve Memleket Haberleri

Dahiliye ve İktısad Vekilleri gidiyor

Faik Öztrak, şehir işleri üzerinde mühim tetkikler yaptı

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Faik Öztrak şehir işlerile alâkadar olmaktadır. Vekil, yeni yapılmakta olan yolları, hâl binasını ve Atatürk köprüsü inşaatını mahallerinde tetkik etmiştir.

Yeni istimlâk kanunu üzerinde yapılan tetkikat da devam etmektedir. Projenin Büyük Millet Meclisinin bu içtima devresine yetiştirilmesine çalışılmaktadır.

Faik Öztrak, bu sabahki trenle Ankaraya hareket edecektir.

İktısad Vekilinin tetkikleri

Evvelki gün şehrimize gelen İktısad Vekili Hüsnü Çakır, dün saat 10 da Sümer Bank İstanbul şubesini ziyaret ederek öğleden sonraya kadar burada meşgul olmuştur.

İktısad Vekili Sümer Banktaki çalışmaları esnasında şube müdürünü kabul ederek kendisinden sanayi işleri üzerinde izahat almıştır. Vakil, bu arada devlet sanayi müesseseleri idarî toplulukları başında bulunan direktörlerle de görüşmüştür.

Yeni İktısad müdürü Halûk Belsanı kabul eden İktısad Vekili, kendisinden muvakkaten faaliyete geçen yeni teşkilât hakkında izahat almıştır.

İktısad Vekili de bu akşam Ankaraya dönecektir.

ADLİYEDE

Sarıyer Belediye muhasebe müdürünün yalnız ihmali görüldü

Sarıyer muhasebe müdürü Enverle Varidat kâtibi Eminin, İstanbul Ağırceza mahkemesinde devam etmekte olan duruşmaları, bitmiştir. Mahkeme, zimmet ve ihtilâs suçunu varidat kâtibinin işlediğine, Muhasebe müdürünün sadece ihmal gösterdiğine karar vermiş ve neticede Emin beş sene on ay hapse mahkûm olmuştur. Enver, yüz lira para cezası ödeyecekse de arada mevkuf kaldığı müddetle mahsub muamelesi yapılacaktır. Kendisi kararla beraber salıverilmiştir. Her ikisinin parayı müştereken ve derece derece tazmin etmeleri de kararlaştırılmıştır.

Çamaşır hırsızı

Beyazıdda Tavşantaşında Kadir apartımanının üst katına çıkarak çamaşırları çalan Salâhi, Sultanahmed sulh ceza mahkemesine verilmiş, üç ay hapis kararı almıştır.

Mahkûm oldu

Balıkpazarında Taşçılarda dükkâncı Amanotidis, boyalı yağ satmaktan Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde muhakemesi sonunda, bir ay hapse, bir lira para cezası ödemeğe mahkûm edilmiştir. Bir ay da dükkânı kapatılacaktır.

Açıkgöz tevkif edildi

Sandal Bedesteninden bazı eşya satın alan İhsan isimli kadına Mukadder adlı biri sokulmuş, vezne önünde «verin ben yatırayım, siz yorulmayın» diye elinden yirmi lirasını aldığı gibi kayıblara karışmıştır. Dün, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine getirilen Mukadder, tevkif edilmiştir.

Sorgudan sonra...

Köprünün Kadıköy iskelesi cihetinde Konyalı Mehmed oğlu Ömerin yirmi lirasını çarpan Namık Yeter, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmiş, hakkında tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

Katilden suçlu seyyar satıcı

Beyoğlunda Mekteb sokağında emlâk tellâlı Vasili bıçakla öldürmekten suçlu seyyar satıcı Faik Kökkanın muhakemesi bitmiş, İstanbul Ağırceza mahkemesi kararını bildirmiştir. Suçu, Faiğin Yaniden alacağını almağa geldiği, Yaniyi dükkânda bulamayınca Vasile «nerede?» diye sorduğu, Vasilin de sövüp saydığı ve eline geçirdiği perde değneğile başına vurduğu ve bunun üzerine Faiğin bıçağa sarıldığı şeklini sabit gören mahkeme, bu cihetten cezayı azaltıcı sebeb bulmuştur; diğer taraftan suçlunun aklî ve ruhî vaziyetine aid raporun cezaya ehliyetini azalttığından, Faikin bir sene hapsile iktifa edilmesi karar altına alınmıştır. Kendisi birkaç aydanberi mevkuftur.

Hafta kanunu tatiline aykırı hareket etmiş!

Bakırköyde Cami sokağında 31 numaralı dükkânda hallâç Mahmud Hakseven hakkında, evvelki gün, pazar olmasına rağmen dükkânını açtığı iddiasile, hafta tatili kanununa aykırı hareketten takibat açılmıştır.

Doğru değil mi?

İki memurda bariz görüş farkı

Bir arkadaşımız anlattı:

«— Köprü üstünde otomobillerin yolcu alması yasaktır. Fakat öyle zaruretler olur ve vardır ki, bu yasağın tatbik edilmesini icab ettirir.

Dün tramvayla Beyoğlundan İstanbul cihetine geçiyordum. Hasta çocuklarını ellerinden tutmuş bir baba ve ana gördüm. Belliydi ki, çocuğu bir an evvel rahata kavuşturmak için acele ediyorlardı. Baba, geçen boş bir taksiye elile işaret etti; otomobil, hasta küçüğün önünde e seyrisefer memurunun yanında durdu. Kapı açıldı. Polis ihtar etti. Köprü üstünde otomobile binilemiyeceğini söyledi. Küçüğün babası hastalık zaruretini anlattı. Memur müsaade etti ve otomobil, bir anda, ortadan kayboldu. Bu suretle hasta çocuk, güneş altında bilâlüzum bekletilmedi.

Bu hâdiseden bir saat sonra, otomobille, Kadıköyden gelecek bir yolcuyu beklemek üzere Köprüye indim. Ziraat Bankası karşısında küçük, hususî otomobil bekleme yeri vardır. Şoför arabayı aralığa soktu. Vapurun gelmesine üç, dört dakika vardı. Bir polis memuru elinde saatle sokuldu. Tam bir dakikadan fazla bekletemiyeceğini, aksi takdirde zabıt tutacağını söyledi. Zarurî olarak bekleme yerinden ayrıldık. Belki yolcum gelmişti. Fakat buluşamadık.

***

Birinci manzaraya bakıyorsunuz: Bir memur, vatandaşın hukukuna riayet ediyor, vazife ve salâhiyetini ölçülü bir şekilde kullanarak yerinde bir kararla bir vatandaşı, bir aileyi ıstırabdan kurtarıyor.

İkinci hâdise üzerinde düşünüyorsunuz: Bir memur, bir vatandaşı tanımak istemiyor. Elinde saatle bir dakikanın sanivelerini hesablarken kendisinden meded umanları aldığı küçük salâhiyetle tehdid ediyor.

Vazı kanun bile, devlet teşkilâtına mensub olanlara ekseri ahvalde geniş hakkıtakdir vermiştir. Vazifenin icabını maslahata, salâhiyeti keyfî harekete tercih edeceğiz. Fakat müşkül vaziyetleri ve katî zaruretleri memurlarımızın takdir etmelerini de istiyeceğiz.

Memura takdir hakkını da veren kanunî ahkâm ve mevzu nizam, cemiyet hayatının pek müstesna hususiyetlerini gözönünde bulundurdukça vatandaşın umumî menfaati azamî şekilde korunmuş olacaktır, diyoruz.

Doğru değil mi?

Nâzım plân tasdik edildi

İstanbul şehrinin imarına aid nâzım plânı tetkik etmekte bulunan Nafıa Vekili General Ali Fuadın riyasetindeki komisyon tetkiklerini bitirmiştir. Plân tasdik olunmuştur.

Bu hususta komisyona izahat vermek üzere birkaç gün evvel Ankaraya giden İmar müdürü Hüsnü ile Belediye Fen heyeti harita şubesi müdürü Galib, bugün şehrimize döneceklerdir.

KÜLTÜR İŞLERİ

Teftişler

Maarif Vekâleti umumî müfettişlerinden Rasim Arsan, Muhsin ve Osman, dün şehrimize gelmişlerdir. Müfettişler ders senesi sonu dolayısile mekteblerin tedrisat, imtihan ve idare işlerini teftiş edeceklerdir.

Şehirde buğday stoku kalmadı

Ticaret borsasında hararetli muameleler oluvor, piyasada un da azaldı

Son günlerde şehrimizde buğday stoku hemen hemen hiç kalmamış, İstanbulun ihtiyacı günlük gelen ve Toprak Mahsulleri ofisi tarafından piyasaya çıkarılan buğdayla karşılanmaya başlamıştır. Pazar tatilinden sonra dün Ticaret borsasında, buğday üzerinde hararetli muameleler olmuştur.

Toprak Mahsulleri ofisi, dün Borsada 565 ton buğday satmıştır. Ofis, gördüğü lüzum üzerine bir müddettenberi yalnız yumuşak buğday olarak yapılan satışları dünden itibaren ayni fiat formülile üçte iki yumuşak ve üçte bir sert olarak tertib edilen bir halitaya çevirmiştir.

Son günlerde şehrimize kara vollarile hemen hiç buğday gelmemekte, en ziyade deniz yollarile sevkiyat yapıldığı görülmektedir. Dün Konya vapurile Mersinden 225 ton buğday gelmiştir.

ŞEHİR İŞLERİ

Valinin Yalovadaki tetkikleri

Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, evvelki gün Yalovaya giderek kaplıcaların vaziyetini tetkik etmiş ve yeni yapılmakta olan işleri gözden geçirmiştir.

Moda sahillerinde banyo yapılmasına müsaade ediliyor

Lâğım mecraları dolayısile Moda kıyılarında denize girilemiyeceğini yazmıştık. Dün, bir sıhhî heyet burada tetkikat yapmış, lâğım mecralarının banyo yapılan mahallerle münasebeti olmadığını görerek buralarda da denize girilmesine müsaade edilebileceğini bildirmiştir.

Tamir edilecek yolların keşifnameleri hazırlandı

Belediye şubeleri dahilinde tamir edilecek yolların keşifnameleri hazırlanarak Belediye riyasetine gönderilmiştir. Bunlar, Daimî Encümence tetkik olunmaktadır. Beş, on güne kadar her tarafta faaliyete geçilecektir.

Temizlik işleri için iki kamyon kiralandı

Belediye temizlik işleri için yeniden kamyonlar getirtilmesine karar verilmişti. Bunlar gelinciye kadar şimdilik iki kamyon kiralanmıştır.

Şişhanede bahçe haline getirilecek saha

İmar plânına göre, Şişhanede İtfaiyenin bulunduğu saha, bahçe haline getirileceği için bu civarda yaptırılmasına başlanmış olan bir binanın inşaatı durdurulmuştur.

Beyoğlu İtfaiyesi için de Taksim karakolunun alınması düşünülüyor.

Şişhanede yapılacak bahçenin civarına tesadüf eden Kâtib Çelebi mezarı da imar edilecektir. Ayrıca Tozkoparandaki asfalt yolun Halic cihetinde de büyük bir bahçe vücude getirliecektir.

İş yerlerinin öğle tatili tekrar mevzuu bahsoluyor

Bütün dükkân, ticarethane ve iş yerlerinin Ankarada olduğu gibi şehrimizde de öğle üzerleri tatil yapması üzerinde Belediye İktısad müdürlüğünce tetkikler yapılmaktadır.

Geçen sene böyle bir teşebbüs yapılmış, fakat o zamanki Belediye İktısad müdürü Asım Süreyyanın bunu muvafık bulmamasından dolayı iş, akim kalmıştı.

Sultanahmed meydanının ileride alacağı şekil

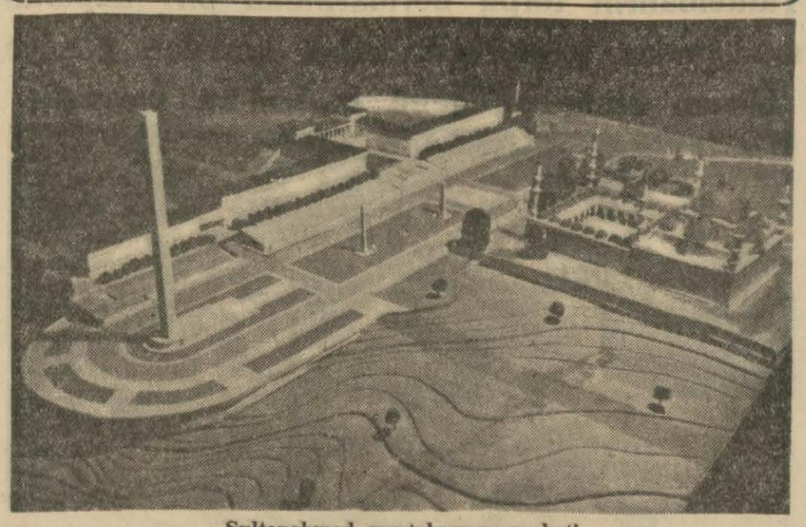

Sultanahmed mıntakasının maketi

Şehircilik mütehassısı Prost'un plânına göre, Sultanahmed meydanı yukarıdaki makette gösterilen şekli alacaktır.

Şimdiki hapishane binasından itibaren abidelere karşı Adliye, Vilâyet ve Belediye sarayları inşa edilecek, burası bir hükûmet mahallesi olacaktır.

Heykellerin bulundukları saha ile ilerisi hipodorm olarak muhafaza edilecektir. Buradan sahile kadar giden kısım üzerinde tek katlı binalar inşa olunacaktır.

Siyasî icmal

Macaristandaki intihab

Dünya politikasının siklet merkezi şimdi orta Avrupada ve Balkanlarda bulunduğundan buradaki memleketlerin yalnız haricî siyasetleri ve büyük devletlerle münasebatı değil, ayni zamanda dahilî politikalarının gösterdiği temayül ve takib ettiği istikamet de umumî bir alâka uyandırmaktadır. Bunun için Romanya ve Yugoslavya umumî intihabları gibi Macaristanda yapılan parlamento seçimi de ehemmiyetle takib edilmektedir.

Macaristandaki intihabın, burada da Almanyadaki gibi millî sosyal rejiminin teessüsüne sebeb olacağı ihtimaline binaen, neticesi heyecanla bekleniyordu. Fakat böyle bir netice hasıl olmamıştır.

Filvaki millî sosyalistler, 43 meb'us çıkarmışlarsa da hükûmete taraftar «Macar hayatî partisi» yüz seksen meb'usluk kazanmıştır. Diğer partiler bu iki parti arasında adeta kaynamıştır. Meselâ şimdiye kadar memleketin ikinci büyük partisi addedilen «Küçük çiftçiler partisi» ancak 12 aza çıkarabilmiştir. Sosyalist partisi meb'usları ise on ikiden beşe inmiştir.

Küçük partilerin kaybettikleri meb'usları, hükûmet partisile Nazi partisi almıştır. Bu suretle bütün Macaristanda bellibaşlı iki parti kalmış oluyor. Fakat bu iki siyasî teşekkül arasında son mübareze yapılmış değildir. Bunlar ileride bir hayat memat mücadelesine girişeceklerdir.

Hükûmet, intihabden evvel, Nazi partisini, memleketin kanunu esasisi çerçevesi haricine çıktığını ileri sürerek dağıtmış ve lideri Binbaşı Szalasi'yi tevkif etmişti. Binbaşı hâlâ mevkuftur. Hükûmetin bu sert hareketi karşısında Nazi partisi, hareketini kanunu esasiye uydurmuş ve yeni lideri Hubay tarafından tensik edilmiştir. Şurası kayde şayandır ki Nazi partisi mensubları, Almanlardan ziyade Macardır. Macaristanda beş yüz bin kişilik bir Alman ekalliyeti vardır. Bunun yarısı, manevî lider olarak yalnız Hitler'i tanıdıklarından bilâkayd ve şart Nazi partisi azasıdır. Diğer yarısı ise memleketin kanun ve hükûmetine sadakati prensip olarak kabul etmiş olduğundan ya hükûmet partisine, yahud küçük partilere rey vermişlerdir.

Hükûmet, Nazilerin hamlesini kırmak için evvelce birçok tedbirler almıştı. Toprağı olmıyan köylülere büyük malikâneleri satın alıp tevzi ederek fakir köylülerin hep birden Naziler tarafına geçmelerine meydan bırakmamıştı. İntihab dairelerinin hududlarını, Nazilerin muhtemel ekseriyeti olan mıntakalarda değiştirmişti. Bu tedbirlere rağmen birçok dairelerde hükûmet taraftarları pek ehemmiyetsiz ekseriyetle güç belâ kazanmışlardır.

Bu tedbirlerden dolayı Nazi partisi parlamentoya boykot ilân etmemiş, fakat mecliste mücadeleye devam etmeye karar vermiştir. Fakat yeni bir intihab yapıldığı zaman daha tedbirli davranacaklarına şüphe yoktur. Bugün Macaristanda vaziyet değişmemiştir. Şu kadar ki eski Başvekil İmredi ve hükûmet taraftarı diğer meb'uslardan bir kısmının Nazilerin tarafına geçmesi ihtimali olduğundan vaziyet her an değişebilir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Denizlerde fırtına

İki gün içinde bir kayık ve bir mavna battı, bir salapurya da parçalandı

İki gündenberi Karadeniz, Marmara ve Ege denizinde kuvvetle hissedilen bir şimal fırtınası esmektedir. Bu fırtınalar yüzünden seyrüsefer de sekteye uğramaktadır.

Fırtına yüzünden bazı kazalar da olmuş ve bazı merakib batmıştır.

Şilede Mustafa Reisin Derviş kayığı zincirini koparmış ve Adacıklar mevkiinde batmıştır. Kayığın içinde bulunan tayfalar kurtarılmıştır.

Karabigada Karacaoğlu mevkiinde 9 tonluk bir salapurya fırtınanın şiddetinden kayalıklara vurup parçalanmıştır.

Çöp mavnalarını çeken Ümid romorkörü ve bağlı mavnalar, Fenerbahçenin üç mil açığında fırtınaya yakalanmışlardır. Mavnalardan Suad Sabriye aid olanı dalgaların hücumile batmış, içindekiler müşkülâtla kurtarılmıştır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Danzigdeki polis kuvveti yeniden takviye ediliyor

Alman mehafiline göre, bu tedbir geçenlerde vuku bulan hâdiselerle alâkadar görülmektedir

Danzig 5 (a.a.) — Danzig Nazilerinin lideri Albert Forster, bir nutuk irad ederek, serbest şehir tarafından ortaya atılmış olan beynelmilel meselelerden bahsetmiştir. Mumaileyh, Danzig'in bizzat kendi vesaiti sayesinde kuvvetli olması lâzım geldiğini beyan etmiştir.

İyi malûmat almakta olan mehafil, bu beyanatı, Danzig polis kuvvetinin yakında takviye edileceğine delâlet etmekte olduğu suretinde tefsir etmektedir.

Alman mehafili, bu tedbirin geçenlerde vukua gelmiş olan birçok hâdiseler yüzünden zarurî bir mahiyet iktisab etmiş olduğunu beyan etmektedir.

Silezyadaki hâdiseler

Kattoviç 5 (a.a.) — D. N. B. ajansının istihbarına göre, Polonyada Lipinide Alman Papas Krollik, Polonyayı tahkir etmek cürmile tevkif edilmiş ve Königshütte hapishanesine gönderilmiştir.

Bu tevkif hâdisesi geçen çarşamba günü vuku bulan hâdiselerle alâkadardır. Çarşamba akşamı Alman kilisesinde dinî ayin yapılırken Polonyalılar ayini bozmak istemişler ve papas ayini yarıda bırakarak bunları kiliseden koğmak mecburiyetinde kalmıştır. Alman papas yakında mahkemeye sevkolunacaktır.

Dün yeniden Sainte Marie kilisesinde mümasil bir hâdise olmuş ve ayin yarıda kalmıştır. Kiliseden çıkan Almanların birçoğunu dışarıda toplanmış olan Polonyalılar fena muamelede bulunmuşlardır.

Yukarı Silezyanın diğer birçok yerlerinde de Alman kiliselerinde ayinler yapılamamaktadır.

Prens Pol dün Berlinden ayrıldı

İki devlet arasında yeni bir anlaşma yapılmadı

Berlin, 5 (Hususî) — Yugoslavya Naibi Prens Pol bu akşam Berlinden ayrılmıştır. Alman mehafilinde, Yugoslavya ile Almanya arasında herhangi yeni bir anlaşma aktedilmediği tebarüz ettirilmektedir.

Teşyi merasimi

Berlin 5 (a.a.) — Yugoslavya Naibi Prens Paul bugün öğleden sonra uzun müddet Hitler'le görüşmüştür.

Prens Paul, Başvekâlet binasından saat 18 de çıkmış ve Wilhelmplatz'i dolduran halk tarafından alkışlanmıştır. Yugoslavya Kral Naibi buradan Bellevue şatosuna gitmiştir.

Prens Paul ve refikası saat 19 da şatoyu terkederek istasyona gelmiş ve saat 19,50 de hususî trenle Dresden'e hareket etmişlerdir. Mağazalar ve fabrikalar, saat 15 te tatil olunmuştu. Büyük bir halk kütlesi Prens ve Prensesi bütün yol boyunca alkışlamıştır. İstasyonda misafirleri teşyi edenlerin başında Hitler, Mareşal Göring, Von Ribbentrop vardı.

Neşredilen resmî tebliğ

Berlin 5 (a.a.) — Yugoslavya Kral Naib Prens Paul'un Berlin ziyareti hakkında bu akşam burada aşağıdaki resmi tebliğ neşredilmiştir:

Führer, bugün, Yugoslavya Kral Naibi Altes Prens Paul ile yeni bir görüşmede daha bulunmuştur. Yeni Reich Başvekâlet sarayında cereyan eden ve birkaç saat süren bu görüşme, Yugoslavya Hariciye Nazırı Cincar Markoviç ile Reych Hariciye Nazırı Von Ribbentrop'un huzurunda cereyan eylemiştir. Görüşmelerden evvel, Führer Altes Prens Paul'la refikası Prenses Olga'yı ikametgâhında öğle yemeğine davet etmiş ve yüksek misafirler, bilâhare Başvekâlet bahçesinde çay içmişlerdir.

Yugoslavya Kral Naibi Prens Paul ve maiyetinin Berlini ziyareti, geniş siyasî fikir teatisine vesile olmuştur. Görüşmeler, tam bir hulûs ve açıklık ve dostluk içinde cereyan etmiş ve iki memleketi alâkadar eden bütün meseleler mevzuubahs olmuştur.

Yugoslavyayı Almanyaya ve İtalyaya bağlayan ve Avrupa sulhunun esaslı unsurlarından birini teşkil eden itimadlı dostluk ve sıkı işbirliği politikasına devam bahsinde her iki taraf mutabık kalmıştır. Bu politika, bilfiil yapıcıdır. Her iki hükûmet, gerek siyasî sahada, gerek ekonomik ve kültürel sahalarda karşılıklı münasebetlerini bu sarih ve sağlam esas üzerinden inkişaf ettirmeye kat'î surette azmetmişlerdir. Her iki hükûmet, İtalyan hükûmetile de tam mütabakat halinde, bu surelte, bugün Avrupanın üzerine çöken gerginliklerin izalesini mümkün kılacak ve milletelrin hayatî haklarile hemahenk sulhperver bir inkişafı temin eyliyecek siyasî fikirlere hizmet ettiklerine kani bulunmaktadır.

Yeni tayinler

Ankara 5 (Telefonla) — Açık bulunan Adliye müsteşarlığına Temyiz azasından Salim Nafizin tayini takarrür etmiştir.

Yeni teşkilât kanununun kabulü dolayısile İktısad ve Ticaret Vekâletlerinde tayinler yapılmıştır. İktısad Vekâleti müsteşarı Halid Nazmi Kişmirin Ticaret Vekâleti müsteşarlığına, İktısad Vekâleti İhracatı Teşkilâtlandırma müdürü Servetin Ticaret Vekâleti Teşkilâtlandırma Umum müdürlüğüne, Orhan Dümerin umum müdürlük muavinliğine, Şevket Süreyyanın İktısad Vekâleti Sanayi Tetkik heyeti reisliğine, Ziyanın İktısad Vekâleti birinci ve İbrahimin ikinci hukuk müşavirliklerine tayinleri yüksek tasdikten çıktı.

Bir gün zarfında üç mühim kaza

Lake Hopateong «New-Jersey» 5 (a.a.) — İçinde 400 kişi bulunan bir tenezzüh tramvayı bir yük trenine çarparak ateş almıştır. Büyük bir kısmını sergiden gelen izciler teşkil eden yolcular arasında bir panik hasıl olmuştur.

Kaza neticesinde 11 kişi yaralanmıştır.

Devrilen otobüs

Reading «Kalifornia» 5 (a.a.) — Reading civarında bir virajda bir otobüs devrilmiştir. İçinde bulunan yolculardan ikisi ölmüş, on yedisi yaralanmıştır. Otobüs amele nakletmekte idi.

Trenle otobüs müsademesi

Berlin 5 (a.a.) — Wulfsen istasyonu civarında bir geçidde bir trenle bir otobüs arasında vuku bulan bir çarpışma neticesinde 10 kişi ölmüş, 24 kişi yaralanmıştır. Bunlardan dokuzunun yaraları ağırdır.

Tren, otobüsü 15 metreden fazla bir mesafeye kadar sürüklemiştir.

16 ncı Anakra resim sergisi

Dün Maarif Vekili tarafından açıldı

Ankara, 5 (a.a.) — Güzel San'atlar birliği tarafından sergi evinde hazırlanmış olan 16 ncı Ankara resim sergisi bu gün Maarif Vekili Hasan Âli Yücel tarafından açılmıştır. Açılış merasiminde vekâletler erkânile Fransız büyükelçisi Massigli, Sovyet büyükelçisi Trantief, Almanya büyükelçisi Von Papen ve diğer el çilikler erkânı, matbuat mümessilleri ve seçkin bir davetli kütlesi hazır bulunmakta idiler.

Birlik reisi ressam Şevket Dağ, bu münasebetle söylediği bir nutukta Cumhuriyet hükûmetinin güzel san'atlara karşı gösterdiği yakın alâkanın bu san'atların inkişafındaki hayırlı tesirlerini kaydeylemiştir.

Şevket Dağın bu nutkunu müteakib Maarif Vekili Hasan Âli Yücel kordelâyı kesmek suretile sergiyi açmış ve davetliler sergiyi gezmişlerdir.

İngiltere hava hücumlarına karşı yeni tedbirler alıyor

Londra 5 (a.a.) — Tayyare inşaatındaki fevkalâde faaliyet daha şimdiden tayyarelerin nerelere konulacağı meselesini ortaya atmıştır. Bütün merkezlerde kâfi miktarda son derecede modern tayyareler vardır ve bunlar erkânıharbiyece maltlub olan vezaifi ifa edebilirler. Mütehassıslar, geçen eylûl ayındaki vaziyetin tamamile değişmiş olduğunu ve büyük İngiliz merkezlerini bombardıman ettikten sonra hareket üslerine dönebilecek, mutaarrız tayyarelerin miktarının hali hazırda ancak yüzde yirmi nisbetinde tahmin olunabileceğini beyan etmektedirler. Bunun sebebleri şunlardır:

1 — Süratleri diğer memleketler tayyarelerinin süratinden çok daha fazla olan avcı tayyarelerinin kalitesi.

2 — Londrayı himaye eden ve amelî bakımdan aşılması gayrikabil bir obüs seddi vücude getirilecek olan tayyare dafii topların mebzul miktarda imal edilmesi.

Bütün büyük İngiliz merkezleri yakında ayni müdafaa tertibatına malik olacaktır.

İngiliz makamatı, İmparatorluğun bütün sevkulceyş noktalarını büyük bir havaî faikiyet vücude getirebilecek asrî tayyarelerle teçhiz etmek için bir plân hazırlamaktadırlar.

Japonya, Avrupa vaziyetini tetkik ediyor

Tokio, 5 (a.a.) — Domei - Hiramuma, Kamavaudan döner dönmez, Harbiye Nazırını davet etmiş ve kendisile Avrupa vaziyeti hakkında görüşmüştür. Harbiye Nazırını, Hirumima ile ayni mevzu etrafında görüşürken Arita ve Maliye Nazırı da bulunmuş, müteakiben hükûmetin 21,5 tarihinde esaslı surette tespit edilmiş ve bu sabahki görüşmeler üzerine sarih bir şekil almış bulunan Avrupa politikası hakkındaki raporunu İmparatora vermiştir. Zannedildiğine göre, Arita bu sabah alınan ve İmparator tarafından tasvib edilen kararlar hakkında yakında birçok tedbirler alındığını bildirecektir.

Japonyada feci bir tren kazası

Tokio 5 (a.a.) — Şikaku adasında Kochi civarında feci bir tren kazası olmuş, iki vagon 60 metre irtifadan dereye yuvarlanmıştır. Şimdiye kadar 13 ölü ve 33 yaralı tespit edilmiştir.

Meksikada büyük bir yangın oldu

Bir köy tamamen yandı 70 ölü, 15 yaralı var

Mexico - City 5 (a.a.) — Morelos devleti arazisinde kâin Zagatepee kasabasında bir sinemada çıkan yangın esnasında 70 kişi ölmüş, 150 kişi yaralanmıştır.

Yangın çıktığı zaman sinemada 800 kişi bulunmakta idi. Pek kolay ateş alır malzeme ile inşa edilmiş olan sinema binası 7 dakika içinde kâmilen harab olmuştur.

Hasıl olan panik esnasında birçok kimseler ve bilhassa çocuklar çiğnenmiş ve ezilmiştir. Yangın sür'atle büyüyerek civarda bulunan 30 kadar eve sirayet etmiştir. İtfaiye, polisin ve askerî kıt'aların yardımile ateşi söndürmeğe devam etmektedir. Yangın hakikî bir felâket mahiyetini almak istidadını göstermektedir.

Ateş, garib bir tesadüf eseri olarak, filimde bir suikasd neticesinde çıkan yangın gösterilirken çıkmıştır.

İngilterede iki büyük yangın oldu

Londra 5 (a.a.) — Dün İngilterede iki büyük yangın olmuştur. Bunlardan biri Clacton - on - Sea'da vuku bulmuştur. Burada birçok evler tutuşmuştur. Nüfusça zaiyat yoktur. Maddî hasar yüz bin İngiliz lirasına baliğ olmaktadır.

İkinci yangın, Birmingham civarında Walsall tiyatrosunda temsilden sonra çıkmıştır. Binanın dışına doğru yıkılan bir duvarın altında kalan 20 kişi yaralanmıştır. Bunlardan altısının yaraları ağırdır.

Hamidiye mekteb gemisi Sinobda

Sinob 5 (Hususî muhabirimizden) — Dün limanımıza gelen Hamidiye mekteb gemisi komutanı Saim Çığ, bugün saat onda vilâyet makamını ziyaret etti. Valinin bu ziyareti iadesini müteakib, saat 14 te karaya çıkan komutan, subay, deniz talebesi ve erattan müteşekkil bir grup parkta, Atatürk büstüne çelenk koymuştur. Komutan Saim Çığ, ayrıca 1854 deniz savaşında ölen kahramanların hatıralarını hürmetle yâdla şehidler abidesine çelenk koydu. Şehir namına, Halkevi mümessili bir hitabede bulunarak denizcilerimizi selâmladı.

Gemi talebe ve eratının geçid resminden sonra merasime nihayet verildi. Merasimden sonra saat 17 de misafir denizciler şerefine Şen kazinosunda bir çay ziyafeti verildi.

Suriyede kabine buhranı zail oluyor

Şam 5 (a.a.) — Muhtelif partiler arasında kabine kurulması bahsinde bir anlaşma yapılamamıştır. Bunun üzerine Reisicumhur, Atabey El Eyubiyi yeni bir bitaraf kabine teşkiline memur etmiştir.

Bulgar - İtalyan kültür anlaşması

Sofya 5 (a.a.) — Başvekil ve Hariciye Nazırı Köse İvanof'la İtalya elçisi iki memleket arasında bir kültür mukavelenamesi izmalamıştır.

Bu mukavelename, Bulgaristanın ayni sahada diğer memleketlerle imzaladığı müşabih mukaveleler çerçevesini tecavüz etmemektedir.

Yarıda kalan uçuş

Marsilya 5 (a.a.) — Fransa - Hindi Çini rökor uçuşlarında muvaffak olamıyan tayyareci Gilbert Denis bu sabah Maringnan'dan Parise hareket etmiştir. Tayyareci, Araşi'ye 160 kilometrede şiddetli bir rüzgâr yüzünden seyahatinden yazgeçmiştir.

Mevsim notları

Tabiatin önünde

Yazan: *PEYAMI SAFA*

Haziranın ilk günlerinde bile, kış, soğuk nefesini İstanbulun yüzüne hohladı. Sabahları ve akşamları hafif üşüyor, bazı geceler titriyoruz. Sayfiyelerde sık ve gövdeli ağaclardan inen türlü yeşillerin sıcak buğusu içinde bile pardösüyle dolaşanlar, alaturka hamama elbiselerile girenler gibi tuhaf görünüyorlar.

Sanki tabiat de Maarif Vekâletinden emir elmış, ılık rüzgârlarını yollamak için mekteblerin tatilini bekliyor. Bu sene imtihanlar, ilk devrede boğucu günlere tesadüf etmedi: Çocukları terletmek için mümeyyizler sıcaklarla henüz yarışa çıkamadılar; henüz plâjlar açılmadı, bahçeli kazinolar bomboş, sayfiye evlerinin pencerelerinde (kiralık) levhaları sallanıyor.

İlkbahar, kıştan arta kalan soğuk rüzgârlar ve harb korkularile geçti. İlk veya son, her iki baharda da politika ve tabiat hırçındır: Nutuklar dolu gibi yağar, rüzgâr ültimatom gibi eser ve her iki havanın da açılmasile bozulması bir olur. Kışla yaz ve yazla kış arasında tereddüd eden bahar mevsimlerinde, birkaç senedenberi Avrupa da harble sulh arasında bir tercih sıkıntısı geçiriyor. Yer ve gök, insan ve iklim, kafa ve ağac, ruh ve bulut, herşey bu iki mevsimde deli edici bir kararsızlığın zebunu: Hava soğuk mu, sıcak mı? Yağmur yağacak mı, yağmıyacak mı? Yelek ve pardösü giyeyim mi, giymiyeyim mi? Şemsiye alayım mı, almıyayım mı? Bugün Boğaza gidelim mi, gitmiyelim mi? Sınıfı geçecek miyim, geçmiyecek miyim? Almanya Danzig'e yürüyecek mi, yürümiyecek mi? Sovyetler İngiliz - Fransız teklifini kabul edecekler mi, etmiyecekler mi? İlâh... Bunların hepsi bahar tereddüdleri.

Bütün haysiyetile kendi kendisi olan halis iki mevsim var: Yaz ve kış. Vücudile tabiati ve ruhile cemiyeti temsil eden insan da kendisini daha ziyade bu iki mevsime intıbak ettirmeğe çalışıyor. Yazın tabiat ve kışın cemiyet adamıdır. Yazın, Anadoluda yaylara ve İstanbulda sayfiyelere koşan insan, yalnız sıcaklardan değil, şehrin ve cemiyetin, onu kendi kendisile halvetinden bile meneden baskılarından kurtulmak için su kıyılarına, dağ başlarına, ormanlara fırlıyor. Şehirlerde dostluğundan uzak yaşadığı hayvanlarla artık diz dize ve göz gözedir. İnsan haykırışı, tramvay çanı, korna ve düdük sesi yerine, dalların arasına saklanarak havada naralar atan kuşlardan, toprağın incecik yarıklarında sessiz maceralar geçiren, yem arayan, boğuşan ve sevişen böceklerin yuva dramlarına veya aşk bayramlarına kadar herşey, onu bambaşka bir dünyanın hummalı kımıldanışlarile sarmıştır.

Artık, dostlarını ve örneklerini hayvanlardan seçecek: Kuşlarla ve mandalarla beraber uyandıktan sonra denizde balık gibi yüzecek; eşeklerin ayak izlerinde yürüdükten sonra çayırda at gibi sıçrıyacak; uzun ve boş yollarda tazı gibi koşacak; sıcak otların arasında kuzu gibi yumuşıyacak, dağ başlarında çakal gibi haykıracak ve yıldızlı gecelerde kuş gibi cıvıldıyacak. Kendisinde bütün hayvanların insiyaklarından birer parça taşıdığını hatırlamanın iptidaî sarhoşluğu içinde bambaşka bir insan olacak: Artık o ne tam hayvandır, çünkü insan olduğunu unutmamıştır; ne de tam insandır, çünkü adalelerinin içinde müthiş bir hareket ihtiyacının kaşındığını, sinirlerinin ucunda kuvvetli istahların kabardığını, guddelerinin altında zaptolunmaz bir hayvanlığın tepinip durduğunu sezer.

Yazın köylere ve sayfiyelere koşanlar, sanki bütün mevsim, hayvanların misafiridirler ve sanki tabiat hayvanların evidir: Denizler, yüzücü hayvanların hamam dairesi; çayırlar, otlıyan hayvanların yemek odası; ağac altları, öküzlerden karıncalara kadar pek çoğunun kabul salonu. Tabiatin ortasında insan, belki bunun için ev sahiblerinin yaşama tarzlarına ve kaidelerine uymak istiyor.

Yazın hayvanlarla dostluğumuz bazan o kadar ileri gider ki, en çirkin ve sokucu böceklerin bile sevimli ve cana yakın hallerini sezeriz; bir bahçenin yeşil otları arasında uyuklıyan yılan, bir apartımanda yatak odasının radyatörü altında yürüyen kertenkele kadar soğuk değildir. Yaz mevsiminin, insanda ve hayvanda müşterek insiyakları kaynaştıran sıcak barış havası içinde, her iki nevi mahlûkun da birbirlerini daha fazla anladıkları muhakkak. Fakat milletler arasında, karşılıklı münasebetlerinin mihveri içine tam bir emniyet havası dolduran güneşli bir sulh iklimi peyda olamadı. Hâlâ korkuyoruz ki, yaz gibi sulhun da bir mevsimlik ömrü olmasın ve istiyoruz ki, sonbaharın fırtınaları arkasından kışa ve harbe girmiyelim.

Geçen sonbahar, eylûl buhranını attık. Sulh, eski aşk romanlarının veremli kızları gibi, geçen sonbaharda fazla öksürdü ve kışı tehlikeler içinde geçirdi. İkinci bir sonbahar krizini önlemek için bu yaz onun üstüne titriyenler çoğaldı. Ona garanti ve ittifak enjeksiyonları yapılıyor. Bir kolunda İngiltere ve bir kolunda Türkiye, biraz hava alması için onu Akdenizin şarkında gezdiriyorlar.

Ben geçen sonbaharda da bir harb olabileceğine inanmıyanlardandım. Bu sezişimin istikameti hiç değişmedi. Hâlâ nikbinim. Bir sonbahar fırtınası daha geçirebiliriz; fakat bu, hastamızın ciğerlerine daha bol miktarda oksijen, kanına çelik ve sinirlerine büyük tehlikelerin bereketli enerjisini dolduracak.

Dünyanın, bize baharlarımızı haram ettiren bütün şamatalarını ve korkularını arkamızda bırakarak, mahpus insiyakları tahliye edilmiş bir ruh çevikliğile tabiate bakalım: Onun kanlı iç kavgalarını alt plânda bırakan ve müthiş tezadları kuşatan ahenginde, insanın hâlâ alamadığı büyük dersler var. Dersler ki, bu tezadları anlamakta değil, sadece müşahede etmekte bile insana selâmetler vadediyor.

PEYAMI SAFA

HEM NALINA HEM MIHINA

Loid Corc da alkışlıyor

Paris, 29 mayıs

İngiliz Başvekili M. Çemberlayn, Türk - İngiliz anlaşmasını Avam kamarasına bildirdiği zaman, "bu müjde, bütün İngiliz meb'usları tarafından müttefikan ve şiddetle alkışlanmış. İngiltere ile Türkiyenin sulhu korumak için anlaşmalarını en hararetli şekilde alkışlayanlar arasında eski Başvekil M. Loid Corc da varmış. Tabii memnun olduk.

Bizim gibi Mütareke senelerinin kâbusunu yaşıyanlar için, bu isim, acı bir hatıra taşır. O zaman, Loid Corc, Türkiyeyi yok etmek istiyenlerin başında geliyordu; şimdi ise, Türkiyenin, İngiltereye el vermesini alkışlayanların başında geliyor. Loid Corc, bu mes'ud hâdiseyi alkışlarken elbette bir takım garib hisler altında kalmıştır; belki de şöyle düşünmüştür:

«— Allaha şükür ki Türkiyeyi parçalamak isteyen politikam suya düşmüş! O zaman muvaffak olsaydım, şimdi bu güzel neticeyi alkışlayamıyacaktım. Bugün, Türk ordularının sulhu muhafaza ettikleri Anadolunun büyük bir parçası İtalyanların olacaktı. Türkiyesiz Balkanlar, Türkiyesiz Yakınşark, herhalde bir anarşi, bir huzursuzluk, bir harb ocağı olacaktı. Türk milletinin ayaklanıp benim projelerimi İzmirde denize dökmesi ne iyi olmuş.»

Biz Türkler de, Loid Corc'a teşekkür etmeliyiz. Çünkü o zaman onun siyasetidir ki bizi kamçılamış, şahlandırmış ve muzaffer etmiştir. Zaferimizin bu kadar tam olmasında, Loid Corc'un o zamanki politikasının da tesiri vardır. Çünkü, onun, bize karşı gösterdiği şiddetin aksülâmeli de şiddetli olmuştur. Zâhiren yumuşak, fakat için için düşman bir siyaset takib etseydi, belki bizi uyuşturmağa ve avutmağa muvaffak olurdu. Fakat, onun, Türkün esaret ve zillete boyun eğmeyen asil ruhunu tanımaması yüzünden yaptığı psikoloji hatası, hâdiselerin seyrini tamamile değiştirdi. Loid Corc, o zaman şüphesiz, böyle bir hata işlediği için döğünmüştür; çünkü, Türkiyenin zaferi, kendisinin sukut ve nikbetini mucib oldu; o vakittenberi bir daha ikbal mevkiine çıkamadı. Yalnız şu var ki bugün, Loid Corc, eski hatasının iyi bir netice doğurduğunu görüyor. Kimbilir, belki de, o gün, Avam kamarasında, iyi ki o yanlışı yapmışım, diye kendi kendini. kendi hatasını alkışlamıştır.

Sebebi her ne olursa olsun, bu alkış hâdiselerin bir cilvesi, hatta isterseniz, bir intikamıdır, diyebilirsiniz.

Yeni bir sulh teşebbüsü!

Papa, bir kongre akdini teklif edecek

Londra, 5 (a.a.) — Deyli Ekspres ve Deyli Meyl'in Romadan öğrendiklerine göre, Papa devletlere birer mesaj göndererek bir sulh kongresinin akdini teklif edecektir.

Deyli Meyl gazetesi, Papanın Londraya göndereceği mesajda İngiliz - Sovyet müzakerelerinden dolayı endişelerini izhar ederek Büyük Britanya ile Sovyetler Birliği arasında akdolunacak bir ittifakın bütün Avrupada Bolşevikliğe yol açacağını kaydeyleyeceğini yazmaktadır. Deyli Herald gazetesi, Papa, Sovyet paktından korkuyor, başlığı altında yazdığı bir makalede Papanın bu pakta muarız olduğunu ve enternasyonal bir konferansın akdi için Papanın Londra mümessilinin herşeyi yapacağını yazıyor.

İngiliz sefirile mülâkat

Roma, 5 (a.a.) — Papa bu sabah İngilterenin Papalık nezdindeki sefiri Osborne'ı kabul etmistir.

Manevî silâhlanma mitingi

Vaşington 5 (a.a.) — Dün akşam akdedilen «manevî silâhlanma» mitingine gönderdiği bir mesajda Ruzvelt, demiştir ki:

«— Dünyanın başlıca kuvveti bütün memleketlerdeki vatandaşların maneviyatında mündemic olmalıdır.

Manevî silâhlanma programı harb tehlikesini azaltır. Böyle bir silâhlanma müessir olabilmek için bütün dünyanın müzaheretine dayanmalıdır.»

Miting esnasında tanınmış Amerikan ve ecnebi ricalinin 106 yı bulan mesajları okunmuştur.

Geçen sene İngilterede vücude getirilen «manevî silâhlanma» hareketi efkârı umumiyeyi müslihane bir tarzı hareketle değil, bilâkis enerjik bir tarzı hareket ve mukavemet azmile harbe karşı koymağa davet etmektedir.

Rüşvet alan hâkim

Nevyork Yüksek mahkeme reisi Ağırceza mahkemesine verildi

Nevyork 5 (a.a.) — Eski Nevyork yüksek mahkeme reisi Manton Ağırceza mahkemesine sevkedilmiş ve mahkeme Manton'u yüz binlerce dolar rüşvet almakla itham eylemiştir.

Manton, karar verilinciye kadar, on bin dolar kefaletle serbest bırakılmıştır.

Eski mahkeme reisi tarafından verilmiş olan hükümlerin ipka mı, yoksa yeniden muhakemeleri yapılarak tadil mi edileceği belli değildir.

Yalova, Bursaya bağlanıyor

Ankara 5 (Telefonla) — Meclis encümenlerinde bir müddettenberi tetkik edilmekte olan bir kanun lâyihasile Yalova, şimdi bağlı olduğu İstanbuldan ayrılarak Bursaya raptedilmektedir.

Almanya gıda maddesi ithal edecek

Leipzig 5 (a.a.) — Almanya Ziraat Nazırı Walter Darre, Almanyanın gıda politikası hakkında bir nutuk söylemiştir. Nazır, rejimin giriştiği mücadele sayesinde ziraî mahsulâtın arttığını kaydederek demiştir ki:

«— Eğer bu fazlalık elde edilmeseydi, iki milyar marklık gıda maddeleri ithal edilmesi lâzım gelecekti.»

Nazır, netice olarak Almanyanın yalnız siyasî ihatayı değil, iktısadî ihatayı da nazarı itibara almış olduğunu kaydetmiş ve Almanyanın siyasî olsun, iktısadî olsun hiçbir ihatadan korkmaması lâzım geldiğini söyliyerek Alman milletinin ihatacı devletlerin teşkil ettikleri halkayı kırmak için Hitlere yardım edeceğini ilâve etmiştir.

Piyer Benova

Maruf romancı, dün Yıldız sarayını gezdi ve akşam hareket etti

Dün Fransız bandıralı Teofil Gotye vapurile meşhur Fransız romancısı Pier Benova, şehrimize gelmiştir. Tanınmış muharrir, beraberinde tercümanı Arif Ülkü olduğu halde Yıldız sarayına gitmiş, yazmakta olduğu «Yıldız» isimli romanı için beş saat kadar devam eden etüdlerde bulunmuştur.

Pier Benova'nın eserine Yıldızı ve Abdülhamidi mevzu ittihaz ettiği anlaşılmıştır. Muharrir, tetkikatı esnasında sarayın Harb akademisi kısmına da uğramış, orada Akademi Kumandanı General Ali Fuad Erdemle görüşmüştür.

Fransız romancısı, Abdülhamidin yaşayış tarzı, padişahın yükelâ içtimalarını toplantı odasının kapısı arkasından dinleyiş tarzı, her gece yattığı odayı değiştirmesi üzerinde notlar almıştır.

Tanınmış muharrir şunları söylemiştir:

«— Eserimi şimdi tamamladım. Şu dakikada eseri burada bitirmiş oluyorum. Artık eserimin bir hakikat olduğunu görüyor, onun mevzuuna esir olduğumu da hissediyorum.»

Bir müddet sonra memleketimize gene gelip birkaç gün Bursada kalacağını söyliyen Pier Benova, ayni vapurla akşam limanımızdan ayrılmıştır.

Amerikan tayyaresi Avrupaya hareket etti

Nevyork 5 (a.a.) — «Yankee Clipper» tayyaresi, dün akşam saat 19 da Avrupaya hareket etmiştir.

Küçük hikâye

Bir dağın eteğinde

Kaderin ona çizdiği yolları takib etmekten başka yapılacak birşey yoktu. Yavaş yavaş gözyaşlarını kurutan ve kederlerin sivri köşelerini yumuşatan unutma ona lâzım olan kuvveti verecekti. Fakat o vakte kadar hayatı bir çöl ve çölün dilsiz sessizliği olacaktı.

Ezici günler biribirini kovaladıkça ondan ayrıldığı gün duyduğu acı, içinde etrafını yakarak genişliyordu. Kapadığı gözlerini ruhundaki sonsuz uçurumları görmemek için açtı. Kendi kendisinden ayrılmak istiyor. Kendinden uzaklaşmak için başkalarının, bilhassa yabancıların yanında teselli arıyordu. Boşuna emek... Onların arasında daha pek çok yalnız ve tamamile kendisile başbaşa kalıyordu. Sonra ondan da vazgeçti. Ve tâ bu tenha, başları dumanlı dağların eteklerine sığınmış kazaya geldi. Burasını istediği vakit bu arzusunun uyandırdığı hayreti ondan saklayamamışlardı.

Kazanın ucundaki evinin basık tavanlı odasında, küçük penceresinden, iki dağın arasından süzülüp uzanan ovaya bakarak Said düşünüyordu. Buraya geleli tam 2 ay olmuştu. Altmış uzun gün ve gece. Karanlık günler, sabahsız geceler. O buraya gelirken bütün bu insanları seveceğini, bu hiç doktor görmemiş kazanın bin türlü derdlerini dinleyerek, yaralarını sararak, onların sevgileri değilse bile minnettarlıklarını arasında kendi kalbinin büyük yarasını unutacağını ummuştu.

Akşamın loşluğu yavaş yavaş gökten yere kayıyordu. Ovada öksüz bir susuş vardı. Said saate bakmak için başını çevirdi. Gözleri karşıda, duvardaki aynanın içinde takıldı kaldı; ürpererek durdu... İlk defa bir yabancı ile karşılaşıyormuş gibi uzun uzun baktı. Odaya düşen gölgeler, yüzünde hemen hemen iki ay içinde beliren ve çarçabuk derinleşen çizgileri daha fazla oyuyordu. Yanakları içeri doğru çekilerek kararmıştı. Dudakları, içindeki taşmak isteyen kederi dışarı vermemek ister gibi kısılmış ve keskinleşmiş. Ya gözlerinde nasıl sisli, donuk bir aydınlık vardı ! Dağınık saçlarının arasından parmaklarını geçirerek taradı. Sıcak havaya rağmen bütün damarlarında buzlu bir rüzgârın dolaştığını hissediyordu. Kalktı. Ruhunun içinde yarasalar uçuşan bu yepyeni adamdan kurtulmak için duvardaki aynayı tersine çevirdi. Sonra tekrar küçük pencerenin yanına gelerek sedirin üstüne uzandı. Kâh alevlerin yaladığı, kâh buzların dondurduğu başını pencerenin kenarına dayadı. Artık tamamile odaya akşamın karanlığı dolmuştu. Gün, uzaklarda, ovanın gökle birleştiği yerde, bir ince parlak çizgi halinde takılmış kalmıştı. Said bu susuşun dibinde kalbine hitab eden fısıltılar duyuyor ve onlarda tesellisini arıyordu.

Görünmez bir el onu yavaş yavaş bu sessizlikten ve karanlıktan çekerek fersahlarca uzaklarda belki dönülmesi asla kabil olmıyacak bir dünyaya götürmüştü. Kalabalık bir salon, caz, içki... Renk renk elbiseler, güzel omuzlar, siyah, kumral, sarı saçlar. Havada sigara kokusuna karışan ve ne olduğu anlaşılmıyan fakat sarhoş edici bir lâvanta kokusu. Hiçbir şey eksik değil, sıhhatte, neş'esi var, işleri yolunda, içinde dinc bir yaşama arzusu var. Sonra senelerdenberi görülmiyen bir arkadaş, Behic. Uzun senelerin hasreti var aralarında. Behicin güzel karısı. Bu geceyi güzel günler ve geceler takib ediyor. İki sene... Tıpkı rüzgârla çevrilmiş bir kitabın yaprakları gibi sür'atle geçiyor. Ve nihayet her gün bir parça kalbine, beynine, bütün benliğine nüfuz eden o ümidsiz aşk Saidi, kendi ihtiyarile bu dağların eteğine kendi kendisini canlı olarak gömmeğe sürüklemişti. Genc adam birdenbire yerinden fırladı ve onu bu âleme tekrar ulaştıran karanlıklardan kurtulmak için lâmbayı yaktı.

***

Said, işlerine bakan Emine kadının, teneke kutu, kâse kırdığı gibi eline her geçirdiği şeyin içine ektiği şabboyların kokusu arasında okuyordu. Havada ot kokusile karışık yanık tezek kokusuna genc adam iki senedenberi alışmıştı.

Sokak kapısının tokmağı vuruldu. Said elindeki «Dirim» mecmuasını tahta kanapenin üstüne bıraktı. Gene muhakkak son demine gelen bir hastanın yanına çağırıyorlardı. Bütün gayretine rağmen vaktinde tedaviye bir türlü bu cahil insanları alıştıramamıştı. Yerinden fırladı; fakat kapının önüne geldiği vakit yüzü sapsarı kesilmiş, sendeleyerek yerinde mıhlanmış gibi kalmıştı. Boğazı kısılmış, söz söylemiyordu. Gözbebekleri hayretten taşacak kadar büyümüştü.

Tâ uzaklardan geliyor hissini veren bir ses:

— Beni buralarda görünce çok hayret ettiniz değil mi? dedi.

O vakit Said, el'an kapının önünde karşı karşıya durduklarının farkına vardı. Geri çekildi ve bu kaybolmuş uzak âlemden gelen misafiri, Behicin karısı Belkisi elinden tutarak içeri aldı.

Şimdi ikisi karşılıklı oturmuşlardı. Genc adam hâlâ susuyordu. Belkis gene çok güzeldi; fakat bu güzelliğin üstüne bir keder tülü sarılarak onu buğulandırmıştı. Ne olmuştu? Niçin burlara kadar gelmişti? Said soramıyordu. Kalbinde ufak bir ümid ışığı yavaş yavaş uzayarak parlamağa başlamıştı.

Gene söze başlayan genc kadın oldu:

— Said Bey, Behici kaybettim. Tam beş ay oluyor. Onu ne kadar çok sevdiğimi bilirsiniz. Onsuz, onunla beraber mesud olduğum yerlerde yaşamak, bin türlü güzel hâtıraların her an bana fısıldadıkları o yerleri, insanları görmek, o havayı teneffüs etmek benim için artık imkânsız... Ben de sizin için ölmüş bir insandım değil mi? Siz tesellinizi buralarda aradınız ve buldunuz. İkimizin kaderleri eş. İkimiz de birer insan kaybetmişiz. Siz beni, ben Behici.

Saidin kalbinde parlayan küçük alev gözlerine aksetmişti. Kadın bunu hissederek durdu. Gözleri yaşla dolu, başını hafifçe omuzuna doğru eğdi, uzaklara bakarak:

— Benim için hayatımı tekrar yapmak imkânsız. Ölünceye kadar yalnız onu seveceğim. Said Bey sizinle yalnız iki arkadaş kalalım. Taşınması güç saatlerde biribirimize teselli olalım, burada ölünceye kadar ben de buradaki küçüklere şefkatle bakarım.

Bunu söylerken Belkisin gözlerinden taşan yaşlar dizlerinin üstünde duran uzun beyaz ellerine düşmüştü.

Said eğildi, kendine uzanan bu ıslak elleri hürmetle öptü ve önüne bakarak, uzun müddet hareketsiz kaldı.

Ayşe Osman

Müteyakkız bir vatman!

Topkapıdan Sirkeciye giden 2113 numaralı vatman Şevkinin sürdüğü 7 numaralı tramvay arabası, dün Şehremininde Parti binası önünde sekiz yaşında Mes'ud oğlu Esada çarpmıştır. Vatman, tramvayı hemen durdurduğu için çocuğa bir şey olmamıştır.

Ağır yaraladı

Taksimde Gazi oğlu on dört yaşında Receb Erşen, 241 sayılı bisikletle Şişliye doğru giderken, caddeden karşıya geçmek istiyen yedi yaşında Reşada çarpmıştır. Reşad ağırca yaralanmıştır. Çocuk Etfal hastanesindedir. Receb Erşen hakkında takibata geçilmiştir.

Kiraz bayramı

Bu, Japonyada büyük tezahürata vesile olur

Kiraz bayramı, Japonların en meşhur bayramlarından biridir. Kiraz ağacları çiçeklendi mi, bunu tes'ide hazırlık başlar ve bir gün hemen bütün Japonlar, sabahleyin erkenden kiraz bahçelerine gider, sabahtan akşama kadar çoluk çocuk, erkek kadın, ihtiyar genc, buralarda eğlenirler. Yemek, içmek, şarkı söylemek, çalgı çalmak, raksetmek, bu kiraz bayramının tes'id programında bol bol yer tutar. Ancak, içmek bahsinde biraz durmak yerindedir. Çünkü, Japonların içki ile başları pek hoş değildir. Alkol, üzerlerinde çarçabuk ve aşırı tesirler yapar. Halbuki, kiraz bayramında, bilhassa olgun ve dolgun kirazları meze ederek içki içmek de bir icabdır. Bu icaba o gün için mutlaka uyarlar, neticede gece karanlığında ellerinde kâğıddan karpuz fenerlerle sağa sola yalpa vura vura evlerinin yolunu bulmağa çalışırlar, çok defa sabaha karşı olur, feneri ancak o zaman söndürür ve yatar, sızarlar. Bu senenin kiraz bayramında, Mikimako adlı bir Japonun başına gelen hâdise, şimdive kadar sarhoşlukla başlarına gelen hâdiselerden başka türlüdür ve Japonun ölümile neticelenmiştir. Mikimako, gece elinde kâğıddan karpuz fener, sarhoş bir halde evine dönerken, yolunu şaşırmış, yahud da orada gözlerine ilişen kiraz ağaclarının cazibesine kapılmış, soluğu Kiyoto şehri hayvanat bahçesinde almıştır. O kiraz senin, bu kiraz benim derken de, yolu develerin bulunduğu kısma düşmüştür. Sarhoşlukla bir deveden bir deveye koşarak, boyunlarına sarılmış, bunları huylandırmış ve mutasallıt yabancıdan hoşlanmıyan, içki kokusundan tiksinen develer, Mikimakoyu bir güzel ısırmışlardır. O, bu derken bütün oradaki develer tarafından ısırılan ufacık tefecik Mikimakonun âkıbeti de, bu suretle belli olmuş ve ertesi sabah, hayvanat bahçesinin develer kısmına uğrayan bekçi, kendisini diz üstüne çökmüş, iri iri gözlerile bakan develerin arasından kaldırmıştır. Mikimakoya mütemadî ısırmalar, dehşetli tesir icra etmiştir. Vücudünün muhtelif yerlerinde yaralar açılarak, sabaha kadar akan kanla beraber hayatı da akıp gitmiştir. Kiraz bayramının kurbanı sayılan Mikimako'nun bayram gecesi böylece ölmesi, gece eğlenen Kiyoto ahalisinin, gündüz olunca neş'esini adamakıllı kaçırmıştır!

Bir profesörü kaybettik

Merhum Hâmid

Diş Tababeti mektebinin kıymetli profesörlerinden Hâmid Salakor senelerdenberi müptelâ olduğu paraliziden kurtulamıyarak evvelki gün saat 13,40 ta hayata gözlerini kapamıştır.

Profesörün cenazesi Süleymaniyedeki evinden arkadaşları, dostları ve talebeleri tarafından alınarak eller üzerinde, ölünciye kadar ihmal etmediği mektebine getirilmiş, mektebin alt avlusunda birçok çelenklerle bezenen katafalka vazedildikten sonra, talebeleri kendisinin hizmet ve hatıralarını yâdeden hitabeler söylemişlerdir.

Bu merasimden sonra, cenaze, Merkezefendi mezarlığına götürülerek ebedî metfenine tevdi edilmiştir.

Merhumun kederdide ailesine taziyetlerimizi bildiririz.

Kitablar arasında

Amok

Arkadaşımız Hamdi Varoğlunun Stefan Sweig'den tercüme ettiği iki büyük hikâye, bu isim altında birleştirilerek Hilmi Kütübhanesi tarafından kitab halinde neşredilmiştir.

Hind Felemeğinde, Malezya'da cereyan eden bir aşk faciasını musavver Amok isimli ilk hikâye, nev'i şahsına mahsus bir hususiyet taşımaktadır. Hikâyenin en bariz hususiyeti, bu memleketlerde yaşıyan insanların o sıcak iklimlerde, nasıl bir derunî ıstırabla mücadele ettiklerini ve yavaş yavaş insanî hislerini kaybederek ne hale geldiklerini tebarüz ettirmesindedir.

Avrupadan Malezya'ya giden bir doktorun sergüzeştini tasvir eden Amok; isminden de anlaşılacağı üzere «sıcak memleketler» hastalığının insana neler yaptırabileceğini bütün vuzuhile ortaya koymaktadır. Aşk, ıstırab, hırs ve nihayet hayvanlaşan bir ruhun bütün tezahürlerini bu küçük eserde görmek mümkündür.

«Kadın ve Tabiat» ismini taşıyan ikinci hikâye, fırtınalı bir gecede, muharrirle sair filmenam bir genc kız arasında geçen macerayı anlatıyor. Bu hikâye de, susuzluktan kavrulan bir tabiatin, hasta bir ruh üzerindeki tezahürleri, çok kudretli tasvirlerle anlatılmıştır.

Bu eseri, okuyucularımıza bilhassa tavsiye ederiz.

SİNEMA

Artistler kocalarını şımartıyorlar mı?

Carole Lombard: «Benim bir vahşi ördekle bir kekliği ayırd ettiğimi görünce Clark'ın ağızı kulaklarına varıyor!» diyor

Holivud'dan yazılıyor:

Şimdiye kadar aile hayatında şımarık çocuk rolünü hep kadının oynamakta olmasına alıştığımız için kadın artistlerin kocalarına fazla yüz verdiklerine dair ortaya çıkan şayialara pek inanmadım. Yalnız, meselâ bir gün kocası Dick Powell'in hoşuna gitmiyen bir şapkayı Joan Blondell'in hemen çıkarıp attığını bizzat gözlerimle gördüm. Bunun üzerinedir ki o rivayetlerin hakikate mutabık olup olmadığını tetkik merakına kapıldım.

Meselâ kendi kendime düşündüm: Sevdiği Clark Gable ile ancak üç sene sonunda evlenebilen Carole Lombard nişanlısının aşkını bu müddet zarfında kaybetmemeğe nasıl muvaffak olmuştur? Güzelliğile mi? Zannetmem. Çünkü burası öyle bir diyar ki Carole gibi pek çok güzellere malik.. O halde.. Carole, Clark'ın sevgisini muhafaza için adeta etrafında pervane gibi döndü, onun her arzusunu yerine getirdi. Hatta kendi zevkine uygun olmıyanları bile.. Malûmya, Carole Lombard ötedenberi davetleri, baloları, suvareleri seven, cemiyet hayatındaki bütün eğlence faaliyetlerini takib eden bir kadındır. Geceleri çok geç yatar, öğleye kadar uyur, ancak ikindi zamanları sokağa çıkardı. Clark ise tersine.. Saat on buçukta yatar, yedi buçukta kalkar, bazan da beşte ördek avına gider..

Geçenlerde bir mecliste mevzuu bahsoluyordu. Carole gülerek:

— Clark ile müşterek bir hayat yaşamaya karar verdikten sonra bütün itiyadlarımı değiştirdim, dedi, evvelâ bir çalar saat satın aldım. Onunla beraber kalktıktan maada av partilerine de iştirak ettim. Clark, yavaş yavaş benim bir keklikle bir vahşi ördeği yekdiğerinden ayırmaya muvaffak olduğumu görünce ağzı kulaklarına varmaya başladı. Emin olun sıhhatçe de çok fayda gördüm.. Gece eğlenceleri beni artık kat'iyyen alâkadar etmiyor..

Claudette Colbert izdivacından evvel tırnaklarına koyu kızıl renkte vernik sürerdi. Kocası bunu adeta bir zevksizlik nümunesi telâkki ettiğini söyledi. Şimdi Claudette'in parmaklarının uçları tabiî renklerini muhafaza etmektedir. James Cagney güvey girdiği akşam karısına otelde yatmaktan kat'iyyen hoşlanmadığını söylemişti. Kadın seyahati çok sever bir insan olmasına rağmen o zamandanberi hiçbir uzun gezme arzusu izhar etmiş değildir.

Carole Lombard

Margaret Sullavan'ın da kocasının acayib huylarına karşı gösterdiği sabır ve tahammül meşhurdur. Meselâ onun yemek yerken gazete okumasına ses çıkarmaz ve dostlarına buna niçin mâni olmadığını şöyle izah eder:

— Münakaşa etmek neye yarar, ya vazgeçmemekte ısrar ederse o zaman son sözü söylemek lâzım gelir.. Halbuki ben ne yapıyorum biliyor musunuz, sofrada tabiî onun gibi elime bir gazete alıyor ve sonuna kadar hatmediyorum.

Bu misaller daha çoğaltılabilir. Uzun incelemeler neticesi Holivud yıldızlarının kocalarına fazla yüz verdiklerine dair ortaya çıkan şayiaların doğru olduğunu bu suretle anladım. Fakat aferin onlara!. Hiç de fena yapmıyorlar. Sağlam yuvalar ancak mukabil fedakârlıklarla kurulur. Bütün kadınlar Holivud artistlerinden ibret alsalar, hiç de fena olmaz.

Bir iki satırla

★ «Ormanlar kahramanı» kordelâsının kahramanı Errol Flyn, aktörlük mesleğini bırakmadan ayni zamanda filim amilliği yapmak üzere bir şirket teşkil etmiştir.

★ Fransız komiği Armand Bernard, Aimos ve Charpin ile birlikte «Teyzem diktatör!» isminde gayet hoş bir komedi yapmaktadır.

★ «Montmartre'li Dédé» filminin başrolünü oynıyacak olan Albert Prejan'a partöner olarak Annie Vernay seçilmiştir. Bu genc artist Trakanova ve Werther filimlerinde büyük muvaffakiyetler gösterdiği cihetle böyle bir karar ittihazına sebebiyet vermiştir.

★ Fransızlar «Paristeki fırtına» isminde bir filim yapmağa karar vermişlerdir. Başrolleri Arletty, Dalio, Annie Ducaux, Andrè Luguet oynıyacaklardır.

★ Fransız artistlerinden Corinne Luchaire bir apandisit ameliyesi geçirmiştir. Sıhhî vaziyeti günden güne iyileşmektedir.

★ Amerikalı bahriye tarihi mütehassısı George. C. Stheridge, başrollerini Douglas Fairbanks Junior ile Margaret Lockwood'un temsil edecekleri «Deniz kahramanları» filmi için müşavir olarak angaje edilmiştir. Bu zat vaktile yapılmış olan «Cesur kaptan» kordelâsında da ayni vazifeyi ifa etmişti.

★ Ronald Colman'la birlikte çevirdiği «Serseri kral» filminde nazarı dikkati celbetmiş olan genc artist Francis Mac Donald, Paramount şirketi tarafından yeni bir kordelâ yapmak üzere angaje edilmiştir.

★ «New Frisco'daki altın» Hans Söhnker ile Anni Markart"ın çevirmekte oldukları yeni bir Alman filminin ismidir.

★ Birbirlerinden ayrıldıktan sonra tekrar birleşmiş olan Stan Laurel ile Oliver Hardy «Ademaî tayyareci!» isminde bir filim yapacaklardır. Bu kordelânın bir versionu da bir müddet evvel Fransada vücude getirilmiş ve başrollerinin Fernandel ile Noël Noël oynamışlardı.

Almanyada çevrilmekte olan filmlerden sahneler

Ursula Herking, Karl Raddatz ve Geraldine Katt «On ikiyi on iki geçe!» kordelâsının bir sahnesinde

RADYO

Bu akşamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU			
	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

12,30 Program, 12,35 Türk müziği 1 — Buselik peşrevi. 2 — Şakir Ağanın - Buselik şarkı - Sünbülistan etme etrafı. 3 — İshakın - Buselik şarkı - Gönül verme bi vefaya. 4 — III Selimin - Buselik şarkı - Bir pür cefa hoş dilberdir. 5 — Sadeddin Kaynağın - Buselik şarkı - Saçlarıma ak düştü. 6 — Buselik saz semaisi. 13,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 Müzik (Karışık program), 13,45-14 Konuşma (Kadın saati - Ev hayatına dair) 19,00 Program 19,05 Müzik (Bir uvertür - Pl.) 19,15 Türk müziği (Halk türküleri ve oyun havaları - Sadi Yaver Ataman). 20,00 Memleket saat ayarı ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15 Neşeli müzik - R. 20,20 Türk müziği (Klâsik program) İdare eden: Mes'ud Cemil. Ankara Radyosu küme heyeti. 1 — Tanburi Cemil Beyin - Bayati peşrevi. 2 — Tabi Efendi - Bayati semai - Çıkmaz derunü dilden. 3 — Aşık Mustafanın - Bayati şarkı - Sebeb ne bakmıyor. 4 — İsmail Dedenin Bayati şarkı - Karşıdan yar güle güle. 5 — Keman taksimi. 6 — Doktor Suphi Ezki - Hicaz beste - Baktıkça hüsnü ânıma. 7 — Şevki Beyin - Hicaz şarkı - Firakınla. 8 — III Selim - Şehnaz şarkı - Bir nevcivana dil müptelâdır. 9 — Rıza Efendi - Şehnaz şarkı - Meramı andelib. 10 — İsmail Dedenin - Hicaz yürük semaisi - Gene neş'e muhabbet. 11 — Nikolaki usta - Şehnaz saz semaisi. 21,00 Konuşma. 21,15 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar) 22,15 Konuşma, 22,30 Müzik (Opera arayaları - Pl.) 23,00 Son ajans haberleri; ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat) 23,20 Müzik (Cazband - Pl.) 23,55-24 Yarınki program.

Operalar ve operetler

21,20 Strassburg: Bir opera temsili.
22,05 Lüksemburg: Sevil berberi.
22,05 Milâno: La Roudine.

Büyük konserler

17,05 Kolonya: Balet musikisi.
17,05 Prag: Çaykovski, Schubert, Liszt, Wagner'in eserleri.
21,00 Bükreş: Senfonik konser.
21,00 Hilversum I: Saint - Saens, Charbier ve sair bestekârların eserleri.
21,35 Bordeaux: Mozart, Roussel ve Ravelin eserleri.
22,05 Doyçlandzender: Rossini, Nardini ve Bizet'nin eserleri.
22,20 Pressburg: Mussorgski'nin eserleri.
22,25 Beromünster: Çaykovski ve Schumann'ın eserleri.

Oda musikileri

17,05 Münih: Rossini ve Haydn'in eserleri.
22,50 Floransa: İtalyan bestekârlarının eserleri.

Solistlerin konserleri

19,05 Stuttgart: Şan konseri (tenor ve bariton).
19,05 Viyana: Dvorak, Brahms, Schubert'in eserleri.
22,20 Breslav: Beethoven'in piyano sonatları.

TEŞEKKÜR

30 mayıs 939 tarihinde vefat eden Kabataş lisesi resim muallimi Ziya Sayanın gerek rahatsızlığı ve gerek vefatı dolayısile gösterdiği maddi ve manevi yardımlarla teessüratımıza iştirak eden İstanbul Muallimler cemiyeti muhteremesine ve gerek kendisini seven bütün arkadaşlarına ve çok sevdiği talebelerine samimî teşekküratımızın muhterem gazetenizle iblâğını rica ederim.

Merhumun eşi: Feride Saya
Merhumun yeğeni: Salâhaddin Kayir

LİSAN İKMAL
imtihanları için
BERLİTZ
Lisan Dershanesine
Müracaat ediniz.
Tatil müddetince
Yalnız 7,50 Lira
Beyoğlu İstiklâl caddesi 294

CEMAL SAHİR
Birkaç güne kadar muhtelif bahçelerde yeni eserlerile yaz temsillerine başlıyor.

EGE TİYATROSU
Nureddin Gencdur ve arkadaşları
Yaz temsilleri
Pazartesi, Bakırköy - Sali, Üsküdar - Çarşamba, Narlıkapı - Perşembe, Kadıköy - Cuma, Şehremini - Cumartesi, Beylerbeyi - Pazar, Yenişehir.

ERTUĞRUL SADİ TEK
Şehzadebaşı TURAN tiyatrosunda bu gece
HOROZ ÖTÜNCE
Yeni büyük eser
Okuyucu Aysel
Her yer 20, paradi 10, localar 100

Adana Halkevinin köy gezileri

Halkevliler Hadirli köyünde köylülerle bir arada

Adana (Hususî) — Adana Halkevi Köycülük kolu temsil kolunun da iştirakile tamamen Eti Türklerile meskûn bulunan «Hadırlı» köyüne büyük bir gezi yaptı. Dokuz komite üyelerinin ekserisinin, bir çok doktorların, Maarif Müdürünün, Parti idare âmirinin, Kız San'at Enstitüsü, ilk, orta ve lise mektebleri muallimlerinin de iştirak ettiği bu gezi Hadırlılar üzerinde silinmez tesirler bıraktı. Köylüye temsil kolu amatörleri tarafından «İstiklâl» piyesi oynandı, kurslar komitesi delegesi Halkevleri ve rejim hakkında konferans verdi, Halkevi bandosu Atatürkün çok sevdiği millî marşlarımızdan ve millî türkülerimizden müteaddid parçalar çaldı.

Çok samimî hasbihallerle telkin edilen fikirlerin, tenbihlerin ahalide husule getirdiği alâka şayanı memnuniyettir.

LONDRA MEKTUBLARI:

İngilterede halk askerliğe nasıl teşvik ediliyor?

Ordu, donanma ve hava sınıflarında birçok kıt'alar ve mekteblerin iştirakile yapılan askerî gösterişler Londrada büyük bir alâka uyandırdı

Yazan: *ABİDİN DAVER*

İngilterede gönüllü askerlik hizmetine hazırlanan genc kızlar

Dün akşam, fevkalâde askerî gösterişler seyrettik. İngilizlerin Royal Tournament dedikleri bu gösterişler, Olimpiya denilen bir binada yapılmaktadır ki evvelki sene Türk süvarilerinin iştirak ettikleri ve çok alkışlandıkları beynelmilel atlı mâni müsabakaları da burada cereyan etmişti. Royal Tournament iki maksadla yapılıyor. Asıl maksad, halkı askerliğe teşviktir.

Öteki maksad ise, eski askerlere ve onların yetim bıraktıkları çocuklara yardım etmektir. Onun için bu askerî gösterişler ücretle seyredilir. 18 mayıstan 3 hazirana kadar biri öğleden sonra, diğeri gece yapılan gösterişler Sa Majeste Kral altıncı Corc'un, Gloucester Dükünün ve Londra Şehremini lordun riyaset himayeleri altındadır. Ayrıca İngilterenin kara, hava ve deniz ordularının en büyük erkânı da ikinci derecede hamilerdir. Feld Mareşal Dük of Connaught da reisti.

Askerî gösterişlere ordu, donanma ve hava sınıflarından birçok kıt'alar ve mektebler iştirak ediyor. Her gösterişin programı ayrıdır. Biz, gittiğimiz zaman, koca binanın bütün tribünleri dolmuştu. Türk matbuat heyetine Londra askerlik mıntakası kumandanının locasının önünde mutena bir yer verilmişti.

Ben hayatımda böyle güzel askerî gösterişler görmedim. 1800 kişi ile 200 atın iştirak ettiği bu askerî hareketler, son derece büyük dikkat ve itina ile hazırlanmıştı.

Evvelâ, Ordu Beden Terbiyesi mektebinin talebesi, fevkalâde bir intizamla jimnastik hareketleri yaptılar. Ondan sonra Life Guards süvari alayından bir bölük bando mızıka ile sür'atli ve kısa dörtnalla muhtelif nizamlardan birbirine geçti ki en iyi yetiştirilmiş bir at cambazhanesinin hayvanları ve binicileri bu hareketleri yapamazlar. Al üniformalarının üstüne beyaz parlak zırhlar giymiş olan bu mızraklı bölük, yağız hayvanlarile hendesî şekiller çizerek sağa sola koş - tukça, manzara görülecek şeydi. Bazan bütün elektrikler söndürülüyor, yalnız projektörler bölüğü takib ediyordu. O vakit hayvanların takımlarındaki madenler veya sırmalar, parıldıyor, kılıçlar, beyaz zırhlar, beyaz tolgalar parıldıyor, mızrakların keskin uçları parıldıyor, yağız hayvanların sağrıları parıldıyordu. Bir tek vücud gibi durmadan koşan ve dönen, manevra yapan bu süvari bölüğünde üç renk hâkimdi: Al, beyaz ve siyah.

Bundan sonra, iki grupa ayrılmış donanma efradı arasında, manialardan süratle top aşırma müsabakası yapıldı. İki defa tekrar edilen müsabaka, iki tarafı tutan halkın bağrışmaları arasında çok heyecanlı oldu. Her ikisinde de Çatan takımı kazandı.

Sonra, motosikletlere ve saydkarlara binmiş efrad, fevkalâde cambazlıklar yaptılar. Bunları sinemalarda görmüşsünüzdür. Motosikletin üstünde ayakları havada durmak, birbirinin omzuna binmek, mâni atlamak gibi marifetlerin envaını gösterdiler. Bunları yapanların her an düşmeleri ve yaralanmaları ihtimali olduğu için hakikaten heyecanlı oldu.

Sıra bahriye silâhendazlarına geldi. Onlar da mızıkalarla sahaya çıktılar ve yanaşık nizamda muhtelif tüfek hareketleri yaptılar. Almanlara bile parmak ısırtacak bir beraberlikle yaptıkları bu hareketler, çok güzeldi. Bugün 1915 31 mayısında yapılan İskajerak deniz muharebesinin 24 üncü yıldönümü olduğu için bahriyeliler çok alkışlandılar. Millî marş çalındı, ayakta dinlenildi.

Ortalık karardı: Hassa topçu alayından borazanlar sahaya geldiler ve bunların boruları bitip de elektrikler yanınca sahada Hassa topçu alayının 6 toplu bir bataryasının durduğunu hayretle gördük. Koca batarya, sessiz sadasız oraya gelmiş ve yanaşık nizamda durmuştu. Top namluları nikelle örtülmüştü. Bataryanın ismi K bataryası olduğu için hepsi doru tonda olan hayvanların sağrılarının iki tarafına daha koyu renkte K harfleri vurulmuştu.

Bu altı top, hiç durmadan toplu bir halde, muhtelif hareketler, dönüşler yaptı. Toplar, ekseriya sür'atli, bazan dörtnala, sağa sola döndüler, makaslama birbirlerinin arasından geçtiler. Birbirlerinin etrafında gayet dar daireler çevirdiler. Gene hiçbir sirkte at cambazları, böyle bir numarayı asla başaramazlar. Her an hayvanların, topların birbirine girmesi muhtemel, hatta muhakkak vaziyetler - den geçip gidiyorlardı. Süvari bölüğü gibi bu bataryanın hayvanları da hakikaten çok güzeldi ve fevkalâde talim ve terbiye edilmişlerdi.

Bundan sonra, hava kuvvetleri balon şişirdiler, paraşütlerini gösterdiler. Arkasından bir askerî mektebin 10 ilâ 15 yaşındaki çocukları, ikiye ayrılarak bir eski zaman muharebesi taklidi yaptılar. Kırmızı ve mavi üniformaları ve yanaklarındaki elma gibi kırmızı boyalarile bu çocuklar, tıpkı tahtadan veya kurşundan asker bebeklere benziyorlardı.

Hava kıt'alarına mensub genclerin ellerinde sarı, kırmızı, mavi fenerlerle yaptıkları beden terbiyesi hareketleri çok güzeldi. Arkasından modern harb vasıtaları ve motörlü kıt'alarla küçük bir muharebe taklidi yapıldı. Tüfeklerin ve makinelitüfeklerin çatırtısı içinde bu da bitti.

Henüz asker elbisesi giymeden talime başlıyan erkekler

En son olarak Territoryal ordusuna mensub, yani akşamüstleri talim gören gönüllülerden mürekkeb ordu, muhtelif modern silâhları nasıl kullandığını gösterdi ve böylece askerî gösterişler, halkın alkışları arasında bitti.

Olimpiya'nın geniş sahası tüfek dumanları ve tozlar içinde bir muharebe sahasına dönmüştü. Fakat parlak hazar üniformalarına, kadınların muhteşem tuvaletleri ve erkeklerin frakları karışarak harbin çetin manzaasını değiştiriyordu.

İngiliz kara, hava ve deniz orduları, bu gösterişleri cidden harikulâde bir intizamla yapmağa muvaffak oldular. İki buçuk saat içinde son derece güç hareketler yaptıkları halde hiçbir şey kıl kadar aksamadı. Bu intizama, bu beraberliğe hayran olmamak kabil değildir.

ABİDİN DAVER

İktısadî hareketler

Sigorta tarifelerindeki tenzilât

Sigorta tarifeleri tetkik heyetinin uzun müddet yaptığı tetkiklerden sonra Ticaret Vekâletinin yangın sigorta tarifelerinde yapılmasını münasib gördüğü tenzilâtın tatbikına aybaşından itibaren başlanmıştır. Yeni tenzilli tarifenin kârgir binaların sigortası bakımından büyük bir farkı yoktur. Fakat ahşab binalar için fark büyüktür ve muhakkak ki bunun faydaları görülecektir. Bu suretle de yangın sigorta primlerinde görülen bariz azalma telâfi edilecek ve hatta yükselecek, millî servetin korunması temin olunacaktır.

Yangın sigorta primlerinden son senelerde pek göze çarpan bir azalma vardır. Esasen Reasürans hissesile beraber senevî üç milyon lira kadar birşey tutan yangın sigorta primi bu işte nekadar geri oldu - ğumuzu gösterir.

Yeni tenzilli tarifenin tatbikındanberi birkaç gün geçtiği halde faydalı tesirlerinin görüldüğünü söyliyen sigorta prodoktörleri var. Biz, bundan sonrası için daha müfid neticeler elde edileceğine kaniiz.

Şu vesile ile mühim bir başka noktaya bilhassa temas etmek istiyoruz. Memleketimizde nakliyat sigortaları pek pahalıdır. Türk karasuları dahilindeki bu yükselişi Reasüransın kuruluşundan sonra aşağı yukarı üç misli olarak göstermek hiç de hatalı değildir. Reasüranstan evvel Türk limanları arasında avaryasile birlikte yüzde 35 santime kadar temin edilen nakliyat sigortası bugün avaryasız olarak yüzde 32 santim temin olunabiliyor. Düşünmeli ki avaryası bunun aşağı yukarı 2,5 mislidir. Sevkedilen malın cinsine göre bu avarya rezikosu tahavvül eder. Şu hale göre yüzde 75 santime kadar yükselen bir terfi görülebilir.

Avrupadan memleketimize getirilen mallardan alınan nakliyat sigorta pulları ve şerait gözönünde tutulursa Türkiye - nin herhangi bir limanından diğer bir limana giden ayni cins bir mal için Avrupadan getirtilenden üç misli fazla fiat alındığı, fakat ayni rezikoların temin olunamadığı görülür. Bunun neticesi olarak erbabı ticaret esasen ticareti çok az bulunan ve bir sürü ticarî rekabetler karşısında bulunan malını sigorta ettirememekte - dir.

Yangın sigorta tarifesinin yanıbaşında ve hatta ondan evvel nakliyat sigortası tarifelerinin ele alınması lâzımdı. Maama - fih geçen zamanı bir tarafa bırakarak bundan sonra zaman geçirmemek millî servetin daha fazla zarar görmesini temin eder.

F. G.

Ağırcezada

Bir ölüme sebeb olma davasına başlandı

İstanbul Ağırceza mahkemesinde bir muhakemeye başlanmıştır. Dava, ölüme sebeb olmak davasıdır. Muhakeme edilen altmış yaşında İbrahim oğlu Ali Aslandır.

Davaya göre, Ali Aslan, Çatalcada Numanın kahvesinde başını masaya dayamış, uyumuştur. Kahvedeki müşterilerden Ramazan, yanından geçerken dikkatsizlikle çarpmış, uyuyan adam uyanmış, «Ne diye çarpıyorsun?» demiştir. Ramazan, gülerek «Seni uyansın diye!» mukabelesinde bulununca, Ali Aslan «Uyandırmak öyle değil, böyle olur!» diye iskemleyi kaptığı gibi Ramazanın başına indirmiştir.

Ramazan, sersemlemiş, sendelemiş, bir baygınlık geçirmiş, on dakika kadar böyle kaldıktan sonra düşmüş, ölmüştür.

Suçlu, ölenin başına iskemle indirdiğini kabul etmemektedir. Mahkeme, davanın şahidlerini dinliyecektir.

Cumhuriyet'in anketi: 1

Mekteblerde genclere lisanı nasıl öğretelim?

Doktor Hıfzı Veldet anlatıyor:

«Her sene lisan muallim muavini olmak üzere imtihanla eleman alınması sakat bir usuldür»

Sık sık şikâyet ediliyor: Genclerimiz, lisan bilmedikleri için yüksek tahsil müesseselerinde, ihtisas şubelerinde tam manasile yetişemiyorlar. Lisan, kültürün takviyesi için yegâne vasıtadır. Bütün genclerin muhtac oldukları bu vasıta, bilhassa Üniversite sıralarında kendini hissettirmektedir. Durmadan genişleyip derinleşen meslekî bilgileri kazandıracak eserlerimiz az olduğu gibi, mevcudlar da pek tatminkâr değildir. Şu halde, yabancı kitabları karıştırmak, yeni ilim cereyanlarını kavrayarak meslekî müktesebatı bu eserlerden kazanmak lâzımdır.

Yüksek tahsil gencleri arasında bu imkâna malik olanların sayısı mahduddur. Gencleri bir an evvel bu yoksulluktan kurtarmak için Maarif Vekâleti harekete geçmiştir.

Memleketin tanınmış lisancıları arasında bir anket açtık. Kıymetli ilim adamlarına, emektar muallimlere soruyoruz:

Mekteblerde talebelere lisanı nasıl öğretmeliyiz?

Bugün, Üniversite Lisan Mektebi yardirektörü ve medenî hukuk doçenti Dr. Hıfzı Veldetin verdiği cevabı neşrediyoruz.

Hıfzı Veldet şunları söylüyor:

«— Mekteblerimizde yabancı bir dili iyi öğretmenin, bu iş üzerinde düşünmüş her münevverce malûm birkaç şartı vardır:

1 — Yabancı dil öğretecek muallim zümresinin yetiştirilmesi;

2 — Yabancı dil tedrisatında ve imtihanlarında, diğer dersler derecesinde ciddî, dikkatli ve titiz davranılması;

3 — Olgunluk imtihanlarına yabancı dilin ithali.

4 — Bütün Türkiye için, metodu evvelden tespit edilmiş, yeknesak kitab hazırlanması.

Eskidenberi teklif edilegelen bu tedbirlerin tatbikı oldukça müşkül ve zamana mütevakkıf bir mesele olmakla beraber, gayenin elde edilmesi için bunların bir an evvel tahakkuk ettirilmesi elzemdir. Ben bunlardan birincisi ve dördüncüsü üzerinde duracağım:

I. Yabancı dil öğretecek mütehassıs muallim zümresinin yetiştirilmesi için fikrimce biri *teknik*, diğeri *esaslı* olmak üzere ki noktanın gözönünde bulundurulmasına lüzum vardır:

a) Teknik cihet, bu yıldan itibaren on senelik bir program yapmak ve her yıl orta mekteb ve liselere gelecek talebe adedini şimdiden tahminen tespit etmek - ki bu güç bir iş değildir - ve bu talebe adedine göre her sene ne kadar lisan hocasına ihtiyac hasıl olacağını aşağı yukarı tayin eylemektir. Bu tayin edildikten sonra, bu ihtiyacı gidermek için şimdiden - hesaba müstenid - tedbirler almak lâzımdır.

b) Esaslı cihet, yetiştirilmiş olan lisan hocalarını maarife ve mesleğe bağlamaktır. Bir defa, «yetiştirilmiş olan» tabirini «lisan bilen» mefhumile karıştırmamak lâzımdır. Her türkçe bilen kimsenin başkasına türkçe öğretemiyeceği nasıl açık bir hakikat ise, her yabancı dil bilen kimsenin yabancı dil hocası olamıyacağı da öylece kafalara yerleşmelidir. Binaenaleyh her sene muallim muavini olmak üzere lisan bilenlerden imtihanla eleman alınması fikrimce sakat bir usuldür; bu, lisan hocası yetiştirmek demek değildir ve mekteblerdeki açık kadroları doldurmaktan ve zevahiri kurtararak kendimizi aldatmaktan başka bir işe yaramaz. Binaenaleyh yukarıda «yetiştirilmiş olan» tabirile kasdettiğim şey, lisan öğretmek üzere metodlu bir şekilde yetiştirilmiş olmaktır.

Böyle yetiştirilmiş olan elemanları mesleğe bağlamak cihetine gelince, bu da lisan hocalarının bugünkü «madunluk» hissinden kurtarılması ve diğer hocalarla ayni mertebede muamele görmesile mümkün olur. Belki kadro ve maaş bakımından müsavat vardır. Fakat ben mekteb hayatımdan da hatırlarım ki yabancı dil hocası, diğer muallimler arasında ve bittabi talebe arasında, en az kredisi ve otoritesi olan hocadır. Yılların kurduğu bu an'aneyi yıkmak, parçalmak lâzımdır. Bunun için fikrimce yabancı dil hocalığını imkân nispetinde ve tedricen diğer zümrelerden birinin hocalığile birleştirmek lâzımdır. O suretle ki, meselâ bundan on beş sene sonra her mektebde türkçe veya edebiyat veya tarih muallimi ayni zamanda yabancı dil muallimi olsun. Meselâ bir orta mektebe bir ayrı türkçe hocası ve bir ayrı yabancı dil hocası yerine iki aded (türkçe - yabancı dil) hocası tayin edilsin. Bunun yalnız hocanın itibar ve otoritesi bakımından değil, türkçe, edebiyat, tarih ve sairenin tedrisatı, hocaların ufkunun genişlemesi velhasıl kültürü bakımından da büyük ehemmiyeti vardır. Ayni zamanda hocalar bu suretle maarif mesleğine bağlanmış, perçinlenmiş olur. Kendi dersi yanında yabancı bir dili de metodlu bir şekilde tedris etmek ihtisasını elde etmiş hocalara maaş ve derece bakımından gösterilecek menfaatler, mesleğe bağlama bakımından ayrıca ehemmiyetle gözönünde tutulacak bir nokta olmalıdır. Şayed bu esaslı cihetler temin edilirse, yukarıda 2 ve 3 numaralarile zikredilen hususların temini çok kolaylaşır.

Doçent Dr. Hıfzı Veldet

II. Bir taraftan yabancı dil hocası yetiştirirken diğer taraftan da mekteblerde talebeye yabancı dil öğretmekteki gayeyi de şimdiden tespit etmek icab eder. Fikrimce bu gaye, (konuşmak) ve (yazmak) tan ziyade yazılmış olanı okumak ve anlamak olmalıdır. Üç - beş yüz kelime içinde bir mükâleme yapan ve ecnebi memlekette çarşıda bir alış veriş yapacak derecede lisan öğrenen talebe lisan öğrenmiş değildir. Böyle bir malûmat gayet çabuk elde edilir ve fakat o nispette çabuk unutulur. Hatta Avrupada güzel lisan öğrenip gelenler bile, şayed memlekette konuşma fırsatı bulamazlarsa, konuşma lisanını az çok unutmaktadırlar ve bu, pek tabiidir. Okuma fırsatı her zaman mevcud olduğu için, okuma lisanı unutulmaz. Bu itibarladır ki, esas metod, talebeye okuma lisanını çabuk öğretecek metod olmalıdır. Bunun yanında konuşma ve yazma cihetı tamamen bir kenara bırakılsın demek istemiyorum. Esasen bunlar birbirile telif edilmezse bir netice elde edilemez. Fakat asıl üzerinde durulacak nokta, okuduğunu anlamayı talebeye öğretmek olmalıdır. Bunu öğretirken talebeye yabancı dilde okuma zevkini de beraber aşılamalı, küçük hikâyelerden başlayarak edebî romanlar, hatta ilerilemiş talebeye meslekî kitablar okutturmalıdır. Yani onlara sade hoca ile değil, yalnız başına mütalea itiyadı verilmelidir. Bunun için her orta mekteb ve lisede ve yabancı dil tedris edilen diğer mekteblerde, o dilde yazılmış ve Maarif Vekâletince seçilmiş muayyen kitablardan mürekkeb mini mini bir (yabancı dil kütübhanesi) tesis edilmelidir. Bunun çok büyük ehemmiyeti vardır. Zira yabancı dil öğretmekten maksad, tale benim o dilden yalnız mekteb içinde değil, bütün hayatı müddetince istifadesini temin etmektir. Mekteb kütübhanesindeki eserleri okumağa alışan talebe, mektebden çıkınca da okuma itiyadını devam ettirir. Bu ciheti, yalnız yabancı dildeki eserleri mütalea bakımından değil, türkçe kitabları okuma bakımından da ehemmiyetle gözönünde tutmak lâzımdır. Memleketin kültür seviyesini ancak bu itiyadı daha mekteb sıralarında yerleştirmekle yükseltebiliriz.

Bu münasebetle bir noktaya daha temas etmeden geçemiyeceğim. Memlekette yabancı dil öğretmekten daha titizlikle üzerinde durulması lâzım gelen bir nokta da (türkçe öğretmek meselesi) dir. Her şeyden önce şunu bir an evvel kaide olarak koymak lâzımdır: (Türkçe hocalığına talib olanlar, ellerindeki diploma nereden alınmış olursa olsun, bir heyet huzurunda türkçeden imtihan edildikten sonra hocalığa tayin edilebilirler). Bu cihet ehemmiyetli surette gözönünde tutularak temin edilmezse, yukarıda yabancı dil için söylediğim tedbirler, tahakkuk ettirilse de heba olur gider. Zira: kendi dilinin gramerini ve gramer mefhumlarını öğrenmeyen bir talebe, yabancı bir dilin gramerini güzel anlıyamaz, sadece ezberler. Gramer bilinmeden ise belki yalan yanlış üç beş kelime konuşmak mümkündür; fakat yabancı dilden bir kitabı iyi anlamak asla kabil değildir.

Sualiniz (talebeye yabancı dili nasıl öğretmelidir) olduğundan yabancı dil, hocalarının nasıl yetiştirilmesi lâzımgeldiği hakkındaki fikirlerimi söylemeğe lüzum görmüyorum».

İLİM KÖŞESİ — İHTİRALAR KEŞİFLER

13 numaralı atom

Atom cetvelinde 13 numaralı atomun ismi alüminyom ve remzi (Al) dır. Alüminyomun atom ağırlığı (yani oksijenin atom ağırlığı 16 olduğuna göre) 27.1 dir. Arz kabuğunun üst tabakalarının çoğu alüminyom, silis ve oksijenden mürekkeb olup bunların onda biri alüminyomdur. Yakut, zeberced gibi bir takım kıymetli taşlar alüminyom oksidlerini havidir. Alüminyomla silisin birleşmesinden hasıl olan alüminyom silikatı âdi kilin başlıca mürekkeblerinden biridir.

Gerçi bütün killerden alüminyom çıkarılırsa da alüminyom filizlerine nazaran bunlar pahalıya mal olur. Bu filizler de Boksit, Kriyolit ve Kaolindir. Bunların en mühimmi Boksit olup ticarette alüminyom bundan istihsal edilir. Kahverenginde olan bu kil ezilir, kurutulur ve elektroşimik usulle tasfiye edilir.

Kriyolit alüminyom, maden filizi Boksitten alüminyom istihsalinde muhallel olarak kullanılması itibarile mühimdir. Çin kili ismile de anılan Kaolin ise pek saf, beyaz, kolay eritilemiyen kil olup porselen eşya yapmak için ve kâğıd fabrikalarında kullanılır.

Yeryüzünde çokça tesadüf edilen alüminyom madeninden mutfak tabakları, otomobil motörlerinin pistonları, tayyare aksamı gibi birçok eşya yapılmaktadır.

Madenin mevcudiyetini 1809 senesinde İngiliz âlimlerinden Sir H. Davy bildirmişse de 1854 senesine gelinciye kadar istihsal edilememişti. O devirde alüminyomun kilosu 300 liradan aşağı satılmıyordu. Elektrik usulü sayesinde bugün kilosu birkaç kuruşa düşmüştür.

Alüminyom madeni 100 derecede ısıtılırsa levha haline girme kabiliyetini kazanır ve kolay şekil alır. Süt tenekeleri ve şişeleri bu derecede yapılır. Yüzde bir miktarda nikel ve bakırla karıştırılırsa kolayca tel haline getirilebilir.

Prf. SALİH MURAT

İNHİSARLARDA

Büyük tütün ambarı

İnhisarlar idaresi bu sene Kerze ve Gümüşhacı köyünde 200.000 kiloluk fennî şeraiti haiz tütün ambarı yaptıracaktır. Bitlis tütün atölyesinin makineleri de gelmiş, sevkedilmeğe başlanmıştır.

DENİZ İŞLERİ

Umum müdür

Denizyolları umum müdürü İbrahim Kemal Baybora ile Limanlar umum müdür muavini Hâmid Saracoğlu, dün Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Hariciye Vekâleti muhasebecisi

Hariciye Vekâleti muhasebeciliğine tayin edilen İstanbul Defterdar muavini İbrahimin yerine Maliye Vekâleti tahsilât umum müdür muavini Baha tayin edilmiş, şehrimize gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

Kütahya - Balıkesir hattı hakem heyeti Ankaraya gitti

Jülyus Berker şirketile hükûmetimiz arasındaki ihtilâfı tetkike memur hakem heyeti, bu hususdaki tetkikatına Ankarada devam etmek üzere dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Belediye reisinin bina sahiblerine mektubu

Asfalta çevrilen caddeler üzerindeki binaların bir renk boya ile boyanması kararlaştığını yazmıştık. Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar bu caddeler güzergâhındaki bina sahiblerine şu mektubu göndermiştir.

«Mutasarrıfı bulunduğunuz .... numaralı binanın nâzır bulunduğu cadde, Belediye tarafından büyük külfet ve masraflarla bu defa asfalta çevrilmiş ve şehrin en şerefli mahallerinden biri haline ifrağ edilmiştir. Şimdi bu güzel cadde üzerindeki binaların harici cephe ve manzaralarının ıslahını düşünüyoruz. Bu suretle temin edilecek güzellik ve temizliğin mülkün kıymeti üzerinde de nekadar müessir olacağını siz takdir edersiniz. Tespit edilen renkler açık bej ve mavi açık gridir. Bunlardan birisini intihab sizin zevkinize bırakılmıştır.

Taleb edildiği anda Eminönü Belediye şube müdürlüğü bu renklerin nümunesini size vermeğe amadedir.

Belediye zabıtası talimatnamesinin 280 inci maddesi mülk sahibleri için esasen bunu bir mecburiyet olarak tespit ve kendilerini mükellef tutmuş olmakla beraber ben bizzat bunu beledi bir mükellefiyet olarak telâkki etmemenizi; ricamın şehrin güzelleşmesinde vazife almış hüsnütabiat sahibi bir vatandaş zevkile ve hahişle karşılanmasını diler, bunun nihayet iki ay zarfında ikmal ve intacını sizden hassaten rica ederim.»

DUYDUNUZMU?

Kitab ve mikrob

Ezeldenberi söyler dururuz: Kitab, elden ele en çok dolaşan nesne olduğu içindir ki mikrobu taşımakta menendi yoktur. Hele yaymacıdan alınan kitabların sahife kenarlarındaki tükrüklü parmak yerleri.

Meğer nekadar yanlışmış! Bir Fransız doktoru, senelerdenberi yaptığı tecrübeler neticesinde diyor ki:

«Ey ahali! Kitab okurken, parmağınızı tükrükleyip sahifeleri çevirmekten çekinmeyin. Verem mikrobu bu yoldan size geçmez. Okunmuş kitabların verem mikrobu taşıdığı kanaati yanlıştır.»

Eh, olabilir! Zâhir, verem mikrobu kitab meraklısı değil. Sahifeler üzerinde çöreklenip oturmaktan hoşlanmıyor.

Fakat, muhterem profesörün tecrübeleri acaba neden yalnız verem mikrobuna münhasır kalmış. Parmaklardan ve tükrükten, kitab sahifesine daha başka mikroblar geçemez mi?

Geçemez dahi olsa, doktorun iddiasını ben gene nakıs buldum. Verdiği temiatın sonuna şöyle bir cümle ilâve etmesi lâzımdı: «Dikkat: Ben yalnız ağız tarikile sirayeti kasdediyorum. Kafa yolile mikrob aşılıyan kitablar için sayım tuyum yok!»

Venüsün kolu

Atinayı ziyaret eden bir Amerikalı seyyahın başından geçen hâdiseye gülünc mü desem, acıklı mı desem tayin edemiyorum.

Seyahatini bitirmiş, memleketine dönüyormuş. Vapura binmek üzere gümrükten geçerken, bavulunu alelûsul muayene eden gümrük memuru, eşya arasında bilekten itibaren kesilen bir kol bulmuş.

Telâş etmeyin, kol etten değil, mermerden. Gümrükçü, bu mermer parçasını bir müddet tereddüdle seyretmiş ve tarifede yerini bulamayınca, fiatını sorup ona göre gümrük resmi almaya karar vermiş. Amerikalı, kemali gururla:

— Venüs dö Milo'nun koludur, cevabını vermiş. 2000 liraya aldım. Parise gidip Venüs heykeline takacağım.

Tahkikat yapmışlar. Amerikalının dediği doğru. Yalnız bir cihet işi bozuyor. Bunu satan antikacı, meğer ötedenberi bu işte ihtisas sahibi imiş. Şimdiye kadar Venüs'ün kesik kolundan beş on tane yapmış, ateş pahasına seyyahlara satmış, durmuş.

Amerikalıya acıdım. Fakat Venüs'e daha ziyade acıdım. Adama tam benziyecekken gene kolsuz kaldı zavallı!

Söz atmış!

Zındankapısından geçen Münire isimli bir kadın, 22 sayılı dükkân kapısında duran satıcı Mehmed Yıldırın kendisine söz attığı iddiasında bulunmuştur. Tahkik ediliyor.

Maslakta devrilen kamyonet

Evvelki akşam saat dokuzdan sonra Maslakta şoför Hayrinin sürdüğü Emin Ömer yoğurthanesinin kamyoneti, Büyükdere dönüşü, Hacıosman bayırına yakın bir yerde hendeğe devrilmiştir. Kamyonette bulunan şoförün karısile bir çocuk basından yaralanmıştır.

SPOR

Şehrimize gelecek İngiliz amatör futbol takımı

Fenerbahçenin 31 inci yıldönümünde müsabaka yapacak olan bu takım İngilterenin en iyi amatör oyuncularından mürekkeb olarak geliyor

Fenerbahçenin 31 inci yıldönümü için bu hafta şehrimize gelmesi beklenen İngiliz amatör Middlesex Wandrers takımı bugün Londradan hareket ettiğ ni ve cuma günü İstanbulda bulunacağını bildirmiştir.

İngiltere amatör futbolunu temsile mezun olan bu takım, yedi beynelmilel müsabaka ve altı, beynelmilel seçmelere iştirak etmiş oyunculardan mürekkeb bir kadro ile aramızda bulunacaktır.

Memleketimizde üç maç yapacak olan Wandrers takımı kadrosu şu oyuncu - lardan teşkil edilmiştir.

Kaleci: Eric Mulley (takım) kaptanı.
Müdafiler: Firth, Hicks, Clark.
Muavinler: Brown, Hockeday, Whittker, Fuller.
Muhacimler: Gerron, Friffiths, An - derson, Head, Kellerher, Love, Go - lightly.

Kaleci Mulley, müdafi Firth, muavin Hochaday, Whittaher, muhacim Grif - fiths, Anderson ve Kellerher takımın en çok beynelmilel maçlara iştirak eden oyuncularıdır.

Merkez muavin Hocheday: Meşhur Arsenal kulübünün amatör azasıdır. Bu oyuncu pek kısa bir zamanda beynelmilel bir şöhret sahibi olmuştur. İngiltere ile, İrlanda arasında yapılan beynelmilel maçlarda en çok oynamış bir oyuncudur. Fevkalâde süratlidir. Kuvvetli bir müdafaa oyuncusu olduğu gibi esaslı ve sağlam taktiklere maliktir. Hükûmetin resmî memuru olduğu için hükûmet, futbol cemiyeti takımında da oynamaktadır.

Sol içi Anderson: Futbol cemiyeti amatör kupasını kazanan Dulwich Hamlet kulübü oyuncularındandır. Bu takım Umumî Harbdenberi İngilterenin en mühim mükâfatı olan amatörler kupasını dört defa kazanmıştır. Anderson, bu kulübün küçük takımlarından yetişmiş bir oyuncudur. Hamlet kulübü mekteb talebelerinin futbol sahasındaki bilgilerinin inkişafına yardım etmekle maruftur. Anderson bu kulübün yetiştirdiği en kıymetli oyuncularından biridir. Çok genc olmakla beraber İngiltere - İrlanda millî maçalarında birkaç defa oynamıştır. Çok fırsatçı ve kombinezon yapan bir oyuncu olarak tanınmıştır. Top kontrolu ve şütleri çok kuvvetlidir.

Sol müdafi Firth: İngiltere amatör takımının ve Wandrers kulübünün seyahatlerine iştirak eden yeni bir oyuncudur. Beynelmilel maçlara ilk defa bu sene iştirak etmiş ve İrlandaya karşı oynamıştır.

Yorkshire amatör kulübünün daimî oyuncusudur. Vuruşları kuvvetli, süratli ve isabetlidir. Takımı için her zaman faydalı ve lüzumlu bir elemandır. İngilterenin tanınmış Kriket oyuncularından biridir.

Kaleci ve takım kaptanı Mulley: Şimdiye kadar beş yüzden fazla maç yapan bu oyuncu amatörler arasında bir rökora sahibdir. Amatör kalecilerin en iyisidir. İsviçre, Almanya, Norveç seyahatlerinde hep İngiltereyi temsilen oynamıştır. İlk kulübü olan Nunhead takımında hiç fasıla vermeden 100 defa oynamıştır.

Ayni zamanda mükemmel bir kriketçi olan Mulley, şehrimize gelecek olan Wandrers kulübünün yaptığı birçok seyahatlere iştirak etmiştir.

Sağ muavin veya sağ iç Brawn: Nunhead kulübünün tanınmış oyuncularındandır. Kafilenin en süratli ve atak oyuncusudur. Takımın her tarafında kolaylıkla oynıyabilecek kabiliyettedir.

Nunhead takımında kaleciden başka her yerde oynamıştır.

İngilterenin futbol cemiyetinin temsilî maçlarında müteaddid defalar oynamıştır.

Bu oyuncu İngiliz amatör futbolunu en iyi bir şekilde temsil edecek bir kabiliyettedir. Oyunu açık tarzda fevkalâde olan bu oyuncunun bütün hareketlerinde büyük bir zevk vardır.

Middlesex Wandrers takımının en iyi amatör kulüblerin oyuncularından teşkil edilmiş olması, bize icab ettiği kadar zevkli bir futbol göstermek için kâfi gelecektir.

Fenerbahçe ile yapılacak maç için haftalardanberi satılmakta olan biletlerin tükenmek üzere olması, halkımızın İngiliz amatör takımını heyecanla beklemekte olduğuna en büyük bir delildir.

Fenerbahçe kulübü 31 inci yıldönümünü pek muhteşem ve şerefine lâyık bir şekilde tertib edebilmek için pek zengin bir spor bayramı hazırlamaktadır.

İtalya - Macaristan maçı

İtalya, Macaristan arasındaki beynelmilel futbol maçı 8 haziranda Budapeştede yapılacaktır.

İki takım arasındaki maçı İngiliz Tompson idare edecektir.

Yeni rökor

Berlin olimpiyadı 800 metre galibi Amerikalı zenci Woodruff, Üniversiteler şampiyonasında 440 yardayı 47,1 saniyede, ayni gün 880 yardayı 1,51,2 dakika gibi mühim bir derece ile kazanmıştır.

Basketbol turnuvası

Galatasaray kulübü tarafından tertib edilen basketbol turnuvasının finali bu akşam Kurtuluş ve Bozkurt takımları arasında Galatasaray kulübü salonunda saat sekizde yapılacaktır.

İngiliz - Alman kayık yarişi geri kaldı

Paris 5 (a.a.) — Auto gazetesine Londradan bildirildiğine göre, İngiliz - Alman siyasî münasebetleri dolayısile Almanlar Henley kayık yarışlarına iştirak etmiyeceklerdir. Bu yarışlar gelecek ay yapılacaktır. Uruguay, İsviçre, Amerika, Arjantin, Kanada, Avustralya, Norveç, Belçika ve İtalya bu yarışlara iştirak edeceklerini bildirmişlerdir.

Bundan başka, Alman tenis federasyonu Fransada yapılacak olan tenis şampiyonluk müsabakalarına iştirak etmiyeceğini bildirmiştir.

Çimentonun gümrük resmi iki liraya yükseldi

Hükûmet, millî çimento sanayiini korumak maksadile mühim bir karar vermiştir. Bu kararla haricden gelen çimentonun ton başına 50 kuruş olan gümrük resmi, iki liraya yükseltilmiştir.

Geçen sene çimento fiatlarında bir ihtikâr hareketi sezildiği için çimentonun gümrük resmi indirilmişti. Fakat bu defa da haricden gelen çimentolar yerli sanayii tazyika başladığı için bir muvazene tesisi maksadile bu yeni karar verilmiştir.

Umumî müdürün verdiği izahat

«Spor işleri, ehil olan başlara tevdi olunacak»

İki gündenberi şehrimizde bulunan Beden Terbiyesi umumî müdürü Cemil Tahir Taner, spor işlerimiz hakkında dün, mıntaka merkezinde kendisile konuşan muharririmize şunları söylemiştir:

«— Seyahatim, su sporları işlerile alâkadardır. İstanbulda su sporlarile meşgul olan kulüblerin yerlerini alâkadarlarla beraber dolaşacağım. İstanbuldan sonra Kocaeli, ve Adapazarına gideceğim. Boluda Abad gölünde de su sporları tetkikleri yaptıktan sonra Ankaraya döneceğim.

Teşkilâtın bütçesi hakkında umumî bir malûmat vermiş olmak için şunları söyliyebilirim. Beden terbiyesi teşkilâtı ve spora memlekette vermek istediğimiz veçhe için dört milyon liralık bütçe yapmıştık. İstişare heyeti azalarile uzun tetkiklerden sonra tespit edilen bu miktar, 680 bin lira olarak kabul edildiği için bu şekilde çalışmağa mecburuz. Beden terbiyesi teşkilâtına mümkün olduğu kadar amatör idarecileri toplıyacağız. Teşkilâtımıza dahil dokuz federasyon başkanlığı hâlâ münhaldir. Meslekten anlıyan idarecileri buluncıya kadar bugün olduğu gibi fahrî idarecilerle çalışmağa devam edeceğiz.

Futbol federasyonu başkanlığı için millî takımın eski oyuncularından binbaşı Kâmil Etemi getirmek istiyoruz Bu arkadaş, eskidenberi federasyonda çalışmıştır. Güreş federasyonuna Ahmed Fetgeriyi getirmek istiyoruz. Muvafakat ettikleri takdirde bu mesele de böylece en iyi bir şekilde halledilmiş olacaktır.

Su sporları federasyonuna bakan Abdurrahman, vazifesine devam etmektedir. Eskrimde hâlâ meşgul olan Rıdvan vardır.

Dağcılık federasyonu için genel kurmaydan bir arkadaş istedik. Her federasyona ehlini bulmak için çalışacağız; işin ehlini bulamazsak, bu yerler altı aydanberi olduğu gibi gene boş kalacaktır. Bu işin üzerinde titizlikle durmaktayız.

Teftiş dairesi için iki müfettiş getirmek lâzımdır. İcab etmedikçe müfettiş almak niyetinde değilim. Atletizm için Adil Girayla konuşuyoruz.

Hesab işleri dairemiz tam teşkilâtile tamamdır. Sağlık dairemizde bir doktorumuz vardır. Bu daire gibi işleri de daha ziyade genişleteceğiz. Eski Türk spor kurumundan devraldığımız arkadaşları aynen yerlerinde kullanıyoruz. Mecbur olmadıkça ilâve de edilmiyecektir. Teşkilâta iki avukat lâzımdır.

Kendilerine iş teklif ettiklerimizden bazıları bulundukları yerleri bırakıp da gelmedikleri için müşkülâta uğramak - tayız.

İstanbul mıntakası bütçesi 413 bin 635 lira olarak kabul edilmiştir. Bu paranın üç yüz küsur bin lirası saha tesislerine sarfedilecektir.»

CUMHURİYET — Bu sözler, sporu sevenleri memnun edecektir. Bilhassa güreş federasyonunun reisliğine, Ahmed Fetgerinin getirilmek istenmesi, en isabetli kararlardan biridir. Güreşçilerimizin beynelmilel güreş muvazenesinde bugünkü kıymetli mevkie ulaşmaları, Ahmed Fetgerinin başkanlığındaki güreş federasyonunun himmetile kabil olduğunu bugün inkâr etmek gülünç bir şey olur. Ahmed Fetgeri, Seyfi Cenab ve Sadullahtan mürekkeb olan eski federasyon erkânı, senelerce bu işe emek vermiş kıymetli idarecilerdir. Kendilerini tekrar işbaşında görmek, bütün güreşçilerle beraber herkesi de memnun edecektir.

Bir çift kara sinek bir yazda 1.500.000 olur.

Malarya, trahom, sıtma, çiçek, dizanteri, karahumma, verem, şarbon, kolera gibi bir çok salgın hastalıklar taşıyan sinek tahtakurusu, pire, güve ve bütün haşerat

FAYDA

ile imha ediniz.

FAYDA bütün haşeratı öldürücü mayilerin en iyisi ve müessiridir. Kat'iyyen leke yapmaz. Kokusu lâtif ve sıhhidir. Adi gazı boya ile karıştırarak ve süslü Avrupa ve Amerika etiketi ve markası koyarak FAYDA yerine satmak istiyenler vardır. Sakınınız.

Deposu: Hasan deposu, Sirkeci Liman hanı altında

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma,

nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

Icabında günde 3 kaşe alınabilir.

İnegöl Belediye Riyasetinden

SAAT ALINACAK

Meydan ve caddelerde demir veya beton sütun üzerine konulmak ve mineleri 50 santim kutrunda ve iki taraflı olmak üzere Zenit, Omega, Singer, Lonjin fabrikaları mamulâtından bir meydan saati en müsaid fiat ve şerait gösterenlerden alınacaktır. Satmak istiyenler son fiatile kataloğunun haziranın 15 ine kadar İnegöl Belediyesine göndermeleri ilân olunur. (3998)

Körting Radyoları UCUZLADI

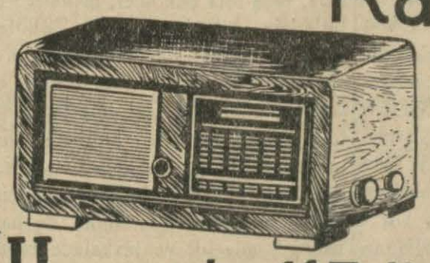

"Honoris" 117 lira

NECİP ERSES SESLİ HAN ZULFARUZ S. GALATA

Tefrika No. 71

DÜNYA BÖYLEDİR İŞTE...

KEMAL RAGIB

— Şunu, bunu ne karıştırıyorsun, şimdi?.. Nasıl olsa ayrılacak değil miydik?.. Ben senden çabuk davrandım. Kalktım, buraya geldim. Kimin evi olursa olsun. Mademki sen de geldin, beni burada buldun, ona bak!..

— Yalnız oturmuyorsun ya!.. Onu soruyorum.

— Nesini soruyorsun?..

— Soruyorum işte.

— Orası benim bileceğim iş.

— Biraz da ben öğrenmeliyim. Ne de olsa, daha nikâhımdasın.

— Şimdiye kadar, senin de, benim de birbirimizden gizli nelerimiz vardı; neler oluyordu. O zaman da gene birbirimizin nikâhında idik. Ne ben sana soruyordum, ne de sen bana... Şimdi, tam birbirimizden büsbütün ayrılacağımız sırada mı aklın başına geldi?..

— Ayrılmayı aklından çıkar bir kere!..

— Anlamadım, bu kadar gürültüden sonra gene beraber mi yaşıyacağız?. Ben gene senden boşanmıyacak mıyım sanıyorsun?.

— Senin ne yapacağını sormuyorum. Ben seni boşayacak değilim

— Şaştım buna doğrusu. Şimdi mi böyle oldu?. Daha üç beş gün evveline gelinciye kadar, sen de istiyordun, hem benden daha çok...

— Şimdi de böyle istiyorum.

— Neden acaba?. Sorabilir miyim?.

— Canım böyle istiyor.

— Sana ne olmuş kuzum?.. Konuşman bile değişmiş. Hiç alışmadım da bir tuhaf geldi. Demek ki beni bırakmıya - caksın, ben istesem de boşamıyacak mısın?.

— Öyle işte...

— Sakın o, benden ayrılıp da evlenmek istediğiniz daktilo hanım, birdenbire sizden yüz mü çevirdi?. Bak, gürüyorsun ya, ben de biliyorum. Herkes gibi ben de duydum. Şimdi ne oldu?.. Onun için mi vaz geçtiniz?..

Muhtar, dudaklarını ısırdı:

— Bunları konuşmaya gelmedim, buraya...

— Niçin geldin öyleyse?.

— Seni alıp götürmeye.

— Bu kadar gürültüden sonra gene karı koca gibi yaşıyacağız, öyle mi?.

— Eskiden de başka türlü değildi ya...

— Eski yaşayışımızdan bıktım artık ben!.. İğreniyorum. Beni burada bulduktan sonra, nasıl olur da beraber götürmeğe kalkarsın?. Ben gelecek olsam bile beni nasıl istersin?. Sen istesen de ben gelir miyim?.

— Senin kaçgündür nerede olduğunu hiç kimse bilmiyor. Soranlara: İzmire gitti, dedik. Hizmetçilere de sıkı sıkıya tenbih ettim. Onlar da zaten, polis gelmiş, hırsızı yakalamış, bazı şeyler sormak için hanımı da beraber götürmüş, diye biliyor.

— Ne olursa olsun, ben bir daha oraya gitmem. Gidecek olsam bile ne yapacaksın?

— Gel de konuşuruz. Ne yapacağımızı düşünürüz.

— Ne konuşacaksak konuşalım, işte... Sen de buradasın, ben de...

— Burada olmaz. Eve gidelim. Bir iki gün dinlenirsin. Bu sinir fırtınası, bu yorgunluk geçer. İkimiz de kendimizi toplarız. Sonra, karşılıklı oturur, ne yapacaksak düşünürüz.

— Boşuna yere yorma kendini. Ben gelmem.

— Gelmez misin?. Rica etsem de, gene gelmez misin?.

— Gelmem.

— Ben seni götürmenin yolunu bilirim ama!.

— Zorla mı?..

— Güzellikle olmazsa zorla!.. Hem mademki zorla yapılan işler bu kadar hoşuna gidiyormuş; haydudlar, kasa soyanlar, kadın kaçıranlar, galiba sizin gibi hanımlar için şimdi de bunlar moda oldu; bari ben de böylelikle biraz olsun gözünüze girmeye çalışırım.

— Ben bir yere gitmem. Hele seninle bir arada yaşamak, büsbütün barışmak, bunu aklından çıkar.

—Dargın değildik ki barışalım.

— Dargın değiliz de neyiz acaba?. Bizim aramızdaki karılık, kocalık kimde görülmüş, nerede işitilmiş?. Açıkçası bu işte: Ben seninle yaşıyamam. Benim gibi, bunu sen de istememelisin. Hem istiyemezsin de, bütün bu olup bitenlerden sonra...

— Ben istiyorum.

— Şaşarım, doğrusu.

— Orası benim bileceğim iş. Ne olursa olsun, seni almadan gitmiyeceğim.

— Zorla götürürüm, diyorsun. Korkarım ki onu da beceremezsin. Elinden her kötülük gelir, bilirim ama, yalnız bunu yapamazsın.

— Neden? O kasa hırsızı herif, ben - den daha güçlü, kuvvetli diye mi?.. Arkasından da gene onun gibi bir sürü haydud üstüme saldıracak, diye mi?.. İş böyle zorbalığa binerse, pek iyi bilirsin ki, dağ başında değiliz. En usta hırsız bile bugün olmazsa yarın yakayı ele verir. Onun da sonunu göreceğiz, elbet... Hele sen böyle ayak direyecek olursa!..

— Ne yaparsın?

— Görürsün.

— Söyle bakalım, ne yapacakmışsın?.

— Şimdi, sen bunları bırak da, birbirimizi incitmeden, haydi şapkanı al; buradan çıkalım.

— Gelmezsem?.

— Geleceksin, dedim ya.

— Gelmiyeceğim işte.

— Sen düşün öyle ise!

— Ne yapacaksın?. Benim burada olduğumu, gidip karakola haber verecek - sin, değil mi?

— Demek ki, sen de benim yerimde olsan öyle yapacaksın!.

— Senden, başka türlüsünü beklemem de onun için söylüyorum.

— Haydi elverir artık. Birbirimizi büsbütün kıracağız, yoksa...

— Git, polis mi çağıracaksın, ne yapacaksan yap, bakalım.

— Ben çıkar çıkmaz sen de kaçıp gideceksin, değil mi?. Peki, gidiyorum öyle ise... Hem senin korktuğun gibi polis çağırmak için değil... Haydarla hesabımızı günün birinde göreceğiz ya. Bu da başka... Fakat ona kalmadan sen, kendiliğinden pek çabuk pişman olacaksın. Annenin bütün parası bizim şirkette. Senin de, nen var, nen yok hepsi benim elimde. Biliyorsun bunları... Sen beni bırakıp da bir hırsızla beraber kaçtıktan sonra, arkanızdan dua edecek değilim ya, ben de yapacağımı biliyorum. Şimdiden söyliyeyim de ileride kimsenin kimseye bir diyeceği kalmasın?..

— Yılan!..

— Uyuyan yılanın üstüne basma öyle ise!..

[Arkası var]

Tarihten yapraklar

«Kara cehennem» ler...

Yazan: *KADIRCAN KAFLI*

Cehennem kara olur mu? Ateşin en mühim vasıflarından biri şüphesiz ki karartmaktır, fakat kendisi kararınca «cehennem» yaratmaktan âciz kalır. O halde bizim için cehennem, alev kızılı renginde olmak lâzımgelir. Eskimuların cehennemi ise tamamile buzdan tasavvur edildiği için uçuk maviye çalan beyaz renkte olması icab eder.

Fakat buna rağmen «kara cehennem» terkibi dilimizde ve tarihimizde vardır. Başka devirleri araştırmadık ama Osmanlı imperatorluğunda bu adın iki defa anıldığını, tarihe mal edildiğini görüyoruz.

***

Kılıc Ali Paşanın ölümünden sonra Osmanlı donanması eski kudretini kaybetmişti. 1571 senesinde yapılan Lepant muharebesinin en mühim neticelerinden biri olarak gemicilikte «kürek devri» sona ermiş, «yelken devri» başlamıştı. Yeni vaziyet karşısında harb teknelerinin bordaları yükseliyor, tonajları büyüyor, toplarının sayısı (3 - 15) ten (80 - 90) a kadar çıkıyordu. Devrin en mühim denizci devletleri olan Napoli, Floransa, Malta, İspanya ve İngiltere, yeni inşaatçılığa uydukları halde Türk denizcileri pek alışkın oldukları hafif, hızlı ve alçak kadirgalardan, kürekle yürütülen gemilerden vazgeçmiyorlardı. Bazan bunların diğerlerinden daha kullanışlı oldukları görülüyor, fakat hele rüzgârlı havalarda dağ gibi teknelere karşı döğüşmek güç oluyordu. Bu yüzden vakit vakit sayıca az olan düşman donanması önünde Türk donanmasının gerilediği görülüyordu.

Birinci Ahmed tahta çıkalı ancak üç yıl olmuştu. 1606 senesinde on yedi Türk kadirgası Taşoz adası civarında sekiz düşman gemisine rasladı. Bu donanma Floransa bayrağını taşıyordu ve Amiral Boregar kumandasında bulunuyordu. İki taraf arasında çetin bir harb başladı. Yüksek bordalı düşman gemileri Türk kadirgalarına müthiş top ateşi açıyorlar; sertçe esen rüzgârın ve birçok yelkenlerinin yardımile bazan hasımlarını adeta çiğniyorlardı.

Amiral Boregar galib geldi ve Rados adasına doğru yelken açtı, orada pusu kurdu. Maksadı Mısırın vergisini İstanbula getirmekte olan Türk donanmasını vurmaktı. Mısırdan gelen gemiler çok geçmeden göründüler. Yaman bir harb oldu ve Amiral Boregar birçok Hindistan malları ve Avrupa tarihlerine göre, tamam iki milyon altın lira zaptederek Livorno'ya döndü.

Aradan iki yıl geçmişti. Murad Reis intikam almak için fırsat gözetiyordu. Hafız Ahmed Paşa donanma kumandanlığından azledilmiş, yerine Halil Paşa getirilmişti. Yeni Osmanlı Amirali cesareti ve isabetli görüşlerile tanınmış bir adamdı. O sırada on kadar Malta gemisi Kıbrıs sularında dolaşıyor, Türk gemilerine saldırıyor, Türk kıyılarına zararlar veriyordu. Bu gemilerin arasında bir tanesi vardı ki Türk kadirgalarından üç dört misli büyük ve yüksekti. Bordasında tunç topların korkunc ağızları parlıyordu. Harb başladığı zaman doksan topun birden yağdırdığı yıldırımlar etrafı altüst ediyordu. Komandor Fresine kumandasındaki bu gemiye Maltalılar «Kızıl kalyon» Türkler ise «Karacehennem» diyorlardı.

Murad Reis dosdoğru bu gemiye saldırdı. Sabahtan akşama kadar gülle yağmuru altında döğüştü; en sonra düşmanı susturmağa muvaffak oldu, fakat tam rampa yaptığı sırada kendisi de vuruldu. Bununla beraber «Karacehennem» le beş Malta gemisi zaptedildi. Derya kaptanı Halil Paşa «Karacehennem» i kendi gemisinin yedeğinde sürüyerek Sarayburnu önünden geçti; Padişah tarafından kabul olunarak ihsanlar aldı.

Eski deniz zaferlerini hatırlatan, denizcilik ruhunun yeniden uyanmasına sebeb olan bu savaşa o devrin Türk denizcileri «Karacehennem cengi» adını koydular.

***

İkinci «Karacehennem» bir insandır ve 1826 senesinde, İkinci Mahmud devrinde yaşamıştır:

Yeniçeriler talim yapmağa yanaşmıyorlardı. Bunu kabul ettikleri, namus sözü verdikleri halde, dönmüşlerdi. Etmeydanında ihtilâl hazırlıkları vardı. Saray telâşa düştü. Topçu ve humbaracı askerleri devlete sadık görünüyorlardı. Humbaracıbaşı Dede Ağa kumanda ettiği askerin Hasköydeki kışlalarına koştu. Onları zabitlerinin kumandasında saf halinde beklerken buldu. Üçüncü Selim zamanında yeniçeriler tarafını tuttukları için henüz kendilerine emniyet edilmiyordu. Dede Ağa zabitlere sordu:

— Ağalar, yeniçeri ocakları kazan kaldırmışlardır, ne yapacaksınız?

— Cennetmekân Sultan Selim Hazretleri bizim ocağımızın düzenine pek büyük emek verdiği, lûtuflarda bulunduğu halde nankörlük ettik ve adımızı lekeledik. Şimdi devlete sadakatle hizmet ederek o lekeyi silmek için canla başla hazırız!

Hemen saraya gitmek üzere kayıklara binildi.

Topçular da saraya geliyorlardı. İşte onlara kumanda eden İbrahim Ağa «Karacehennem» diye meşhurdu.

Hocalar yeniçerilerin idam edilmelerine fetva vermişlerdi. Medreseleri doldu - ran binlerce talebe vakit vakit yeniçerilerden gördükleri hakaretlerin intikamını almak istiyorlardı. Halk ve çarşı esnafı da bu zorba heriflerden yaka silkiyorlardı. Padişah, yeniçerilere karşı herkesi ayaklandırmak için «sancakı şerif» i çıkarmak istiyor, lâkin bazıları tereddüd ediyorlardı. «Ya galib gelirlerse!» diye korkuyorlardı. Padişah da neredeyse boyun eğecekti.. Fakat o anda Abdurrahman Efendi adında bir hoca yerinden fırladı; kızgın kızgın söylendi, «ağzı köpürdü»:

— Allah bu devletin devamını istiyorsa onları vurur, öldürürüz; istemiyorsa biz de bu din ile birlikte batıp gideriz!

Dedi. Elindeki tesbihi yere vurdu, taneler dağıldı, mermerler üzerinde yuvarlanmağa başladı. Bu jest divandakileri cesarete getirdi, sancakı şerif çıkarıldı.

Etmeydanında toplanan yeniçeriler Atmeydanına gelmek için Divanyoluna doğru ilerlediler. Fakat topçu «Karacehennem» in iki topla birlikte, ardında büyük ve silâhlı bir kalabalık olduğu halde tekbir getirerek geldiğini görünce geri çekildiler; kışlalarına kapandılar; kapıların ardına taş yığdılar.

Kışla kuşatıldı. Karacehennem kapıya gitti, içeride olanlara nasihat vermeğe başladı. Fakat yeniçerilerden ancak, «köpek havlaması kabilinden» küfür ve hakaretler gördü.

Bunun üzerine Karacehennem geri çekildi. Topların namlularını kapıya çevirtti.

— Ateş!...

Emrini verdi. Koca gülleler kapının bir kanadını yere serdi, arkasında olan yeniçerilerden çoğunu da öldürdü, yahud yaraladı.

İzzet Paşa, Mustafa adında bir topçu neferini, iki bin beş yüz kuruş vererek fedaî olması için kandırdı. Mustafa ileri fırladı, kapının öteki kanadını da açtı. Karacehennemle Tophane imamı Hacı Ahmed Efendi de Etmeydanına girince asker artık duramadı. Toplar daha ileri sürüldü. Kışlaya salkım ve yağlı paçavra atıldı; on beş nöbet kadar ateş edildikten sonra kışla tutuştu; yeniçerilerin büyük bir kısmı öldürüldü, bir kısmı kaçtı. Karacehennemin bulunduğu taraftan ancak yirmi beş kişi kadar yaralandı.

Keçecizade İzzet Molla şu kıt'ayi söyledi:

Tecemmü eyledi meydanı lahme
İdüb küfranı nimet nice bâğı..
Koyub kaldırmadan ikide birde.
Kazan devrildi söndürdü ocağı...

Bir cehennem gibi kaynayan yeniçeri ocağının söndürülmesinde en mühim âmillerden biri de «Karacehennem» olmuştu. Bu tesadüf «çivi çiviyi söker» sözünü hatırlatmıyor mu?

Yeni Yugoslav konsolosu

Yeni Yugoslav general konsolosu Liubomir Hacıgeorgeviç, İstanbula gelmiş ve konsoloshane memurlarile Yugoslav kolonisi tarafından karşılanmıştır.

Afyonlara aid yeni bir karar

938 senesinden evvelki mahsulden olup da hükûmetin verdiği bir kararla Toprak Mahsulleri Ofisince alınmakta olan afyonlara aid yeni bir karar verilmiştir. Bu karara göre, 31 mayıstan evvel menşelerinden yola çıkmış olan afyonlarla bankalar elinde merhun bulunan afyonlar da Ofisçe alınacaktır.

Estanyo anlaşması

Estonya anlaşmasında pamuklu mensucat kontenjanı 75 tondan 25 tona indirilmiş, pamuk ipliği kontenjanı 55 tondan 200 tona, ham deri kontenjanı 50 tondan 200 tona ve hayvanî tutkal 10 tondan 40 tona çıkarılmıştır.

Trene atlarken...

Evvelki gün 20,30 da Floryadan kalkan trene Yeşilköyde atlamak istiyen posta müvezzii Ahmed düşmüş, parmak uçları tekerlekler altında kesilmiştir. Tedavisi yapılmaktadır.

İngilteredeki feci kazanın mahiyeti anlaşıldı

Tahtelbahrin torpil borularından biri kapanamadığından sular, açık kalan borudan gemiye hücum etmiş ve gemi birdenbire batmıştır

Londra, 5 (Hususî) — Başvekil Çemberlayn, Avam Kamarasının bugünkü celsesinde Thetis tahtelbahirinin uğradığı feci kaza hakkında aşağıdaki malûmatı vermiştir:

«— Tahkikat neticesinde alınan son malûmata nazaran, henüz anlaşılmıyan bir sebeble tahtelbahrin torpil borularından biri kapanamamıştır. Sular, açık kalan torpil borusundan gemiye hücum etmişlerdir. Vaziyetten haberdar olmıyan mürettebat, su basan kısmın kapısını açtıkları zaman, gemi birdenbire batmış ve bir daha suyu yüzüne çıkamamıştır.»

İnşaat şirketi müdürünün beyanatı

Londra, 5 (a.a.) — Thetis denizaltısını inşa etmiş olan Cammel Llaird müessesesinin umumî direktörü, kazanın ön taraftaki torpil borusuna su girmesinden ileri geldiğini bildirmiştir. Suyun girmesi ya boruda bir ârızadan veya açık kalan ön kapağın vaktinde kapanamamasından ileri gelmiş olacaktır.

Gemiden Davis kurtarma âletile çıkmak isteyen dört kişi ölmüştür. Hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Yüzbaşı Oram ile mülâzım Woods deniz yüzüne çıktıktan sonra mürettebattan 4 kişi bunları takib etmiş, fakat meçhul bir sebebden dolayı üçü ölü, biri diri olarak gemiye dönmüşlerdir. Diri olarak dönen nefer de sonradan ölmüştür.

Dinî âyin yapılacak

Londra, 5 (a.a.) — Thetis denizaltı gemisi faciası gazeteleri fazlasile meşgul etmektedir. Gazeteler, kurtarma işlerinin müessir bir tarzda yapılmış olduğundan şüphe etmekte ve resmî tahkikat yapılmasını istemektedir.»

Çarşamba günü İngilterenin bütün limanlarındaki kiliselerde denizaltı gemisinde ölenler için âyinler yapılacaktır.

Denizaltı facialarında kullanılan deniz çanının mahiyeti

Amerika ve İngiliz bahriyeleri, pek kısa fasıla ile mateme büründü. White adası açıklarında batıp 73 metre derinlikte kalan Squalus tahtelbahrinin 29 kurbanı, facianın bütün dehşetile daha hafızalarda yaşarken, Thetis İngiliz tahtelbahri de 80 kişilik mürettebatile, ayni akıbete uğradı.

Dünya efkârıumumiyesi, arka arkaya gelen bu iki facianın ürpertisi arasında, 73 metre derinlikten 33 kişinin kurtarılmasını büyük bir merak ve tecessüsle takib etti. Bu merak ve bu tecessüs pek yerindedir. Çünkü, tahtelbahir tarihinde, bu çanın kullanılışı ve bu muvaffakiyetli neticenin istihsali ilk defa Squalus faciası münasebetile vaki olmuştur.

Denizaltı çanı ve bunun kullanılış tarzı hakkında bir nebze malûmat verelim. Şeklinden dolayı çan adı verilen bu denizaltı tahlisiye aleti, çelikten yapılmış, takriben 10 ton ağırlığında, 3 metre genişliğinde ve takriben 5 - 6 metre yüksekliğindedir. Esas itibarile iki bülmesi vardır. 1 numaralı bölme, çanı deniz dibine indirmeğe memur makinistin bulunduğu üst bölmedir ki, aletin sevk ve idaresine yarayan bütün makineler bu kısımdadır. Onun altında bulunan 2 numaralı bölmenin vazifesi, hem çanı tahtelbahre, içine su nüfuz etmiyecek şekilde sıkı sıkıya raptetmek, hem de kazazedelerin tahtelbahirden çana geçmesi için geçid diye kullanılmaktadır.

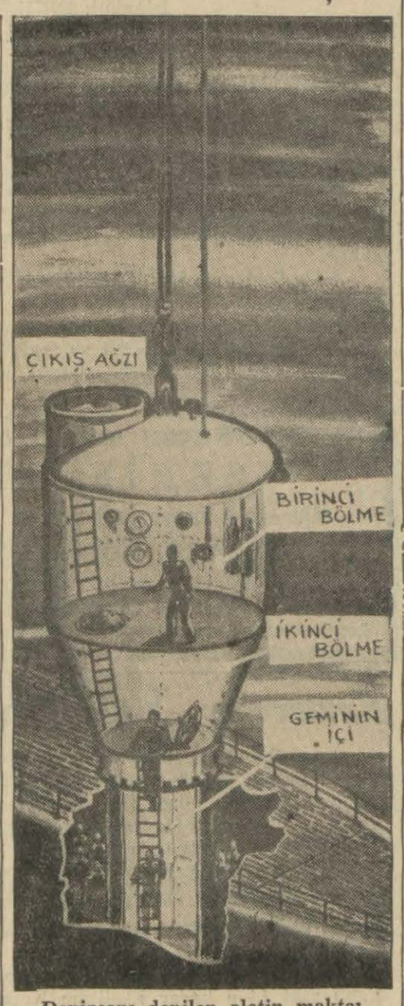

Denizçanı denilen aletin maktaı

Deniz dibi çanının ne tarzda kullanıldığına gelince, tahlisiye gemisi, tahtelbahrin bulunduğu noktada, denize dalgıç indirerek mevkii iyiden iyiye tayin ettikten sonra bir demir halat vasıtasile çanı denize indirir. Dalgıçlar, tam tahtelbahrin üstüne gelince çanı yakalayıp, 2 numaralı, yani alt bölmesini geminin, bu işe tahsis edilmiş olan menfezi hizasına getirirler. 2 numaralı bölmenin dibi olmadığı için, ağzına kadar su ile doldurulur. Bir numaralı, yani üst bölmede bulunan makinistin vazifelerinden birisi, 2 numarayı dolduran suyu boşaltmaktır. Bu su boşalınca, çanın ağzı, tahtelbahrin menfezine, haricdeki tazyikle bölmedeki boşluğun neticesi olarak, tam manasile intibak eder. Bu iş bittikten sonra, tahtelbahrin menfez kapısı açılarak, çanın, suyu boşaltılan iki numaralı dairesile irtibat temin edilir. Tahtelbahirde kapalı kalan mürettebat bu yol vasıtasile, 1 numaralı bölmeye geçerler. Kurtarma ameliyesi bu suretle bittikten sonra, evvelâ tahtelbahrin kapağı, onu müteakib bir numaralı bölmenin döşemesindeki kapak kapanır ve çan gene demir halatlarla suyun yüzüne çıkarılır.

Su sathına çıktıktan sonra, kazazedeler, çanın tepesinde mevcud hususî bir mahrecden çıkarlar. Denizaltı çanı vasıtasile her defasında 8 kişi kurtarmak kabil olmaktadır.

İngiliz - Türk anlaşması için Amerika ne diyor?

Türkiye, yalnız Boğazlardan dolayı değil, ayni zamanda öz kudretile de mühim bir müttefiktir

Amerikada intişar eden siyasî News Week mecmuası 22 mayıs tarihli nüshasının baş yazısını Türk - İngiliz anlaşmasına tahsis ederek, Türkiyenin sulh birliğine iltihakını kendi noktai nazarından tetkik etmekte ve sulh yolunda atılan bu mühim hatvenin Amerikadaki akislerine tercüman olmaktadır. Ehemmiyetli bulduğumuz bu yazıyı okuyucularımıza aynen takdim ediyoruz:

Memleketimiz hakkında mühim bir makale neşreden Amerikanın News Week mecmuasının kapağı

«Haricî politikada haftanın en mühim hâdisesi, İngiliz Başvekilinin ademitecavüz birliğine Türkiyenin iltihak ettiğini beyan etmesidir. Bu beyanattan anlaşıldığına göre, Çanakkale ile İstanbul Boğazındaki Türk hakimiyeti sulh lehine hizmet etmek imkânını bulacaktır. Akdenizin şark müntehası artık İngiliz bloku için tehlikesiz bir hale ifrağ edilmiş demektir. Çünkü İngilterenin Mısırla askerî ittifakı olduğu gibi beş hafta evvel Çemberlayn, Yunanistanın uğrıyacağı muhtemel bir taarruza karşı da teminat vererek,Akdenizin bu bölgesinde emniyet havasının yaratılmasına sebeb olmuştur.

İngiliz İmparatorluğu dominyonlarından Avustralya ile Yeni Zelândada «Gelibolu» adı her ailede müellim bir hatıra bırakmıştır. 1915 te Çanakkaleye yapılan hücum ve ihrac hareketlerinde ve sahilde tutunmak için yapılan gayretlerde Avustralya ve Yeni Zelânda 130,000 maktul ve mecruh vermiştir.

Bu hatıra onların fikrinde o kadar yerleşmişti ki her senenin 25 nisanında Londradaki Avustralyalı ve Yeni Zelândalı muharibler eski üniformalarını giyerek Gelibolu ya ihrac hareketlerinin yıldönümünü tes'id etmekte idiler. Fakat 12 mayısta Çemberlayn'ın Avam Kamarasında yaptığı beyanat üzerine bundan sonra Gelibolu hatırasının yâdedilmemesine de karar verilmiştir.

Türkiye ile İngiltere Akdeniz sahasındaki tecavüzlere karşı birbirlerine karşılıklı yardım etmeyi taahhüd etmişlerdir. Haritaya bakacak olursak bu anlaşma İtalyanın şimalî Afrikada yahud Balkanlardaki muhtemel hareketine mâni olacaktır.

Diplomatik sahada Çemberlayn sulhu korumak uğrunda yaptığı hareketlerde ilk defa doğrudan doğruya Almanyanın aleyhinde bulunmuş ve bu yolda bir muvaffakiyet temin etmiştir.

Münih konferansından bir hafta sonra Hitler'e şark yolu açılmıştı. İktısad Nazırı Funk, Ankaraya gelmiş ve mühim bir ticaret ve kredi anlaşması yapmıştı. Bilâhare Almanya Fon Papen'i sefir olarak Ankaraya gönderdi. Fakat Fon Papen, Ankarada, düşündüklerinin hilâfına olarak, başta Reisicumhur İsmet İnönünün realist siyaseti ve Türkiyenin ve bütün Balkanlıların dahil bulunduğu sağlam bir blokla karşılaştı.

İnönü, kudretli bir devlet adamı olmakla beraber, ayni zamanda muktedir bir general idi. Onun için, bu davada, hükmünü askerce verdi. Hiç şüphe yok bu karar, Almanyayı şaşırtmıştır. Çünkü Almanlar, Türkiyenin, hiç olmazsa bitaraf kalacağını zannediyorlardı. Halbuki ayni karar İngilizleri hayrette bırakmamıştır. Çünkü İngilizler bilirlerdi ki, İnönü, Atatürkle beraberce çalıştığı on üç sene zarfında onun siyasî düşüncelerini bizzat ve maharetle tatbik etmişti.

Bu siyasetin bariz vasfı, Türkiyenin emellerini sulh içinde tahakkuk ettirmektir.

Türkiyenin, Montrö mukarreratile Boğazlarda iktisab eylediği mühim mevki, Çemberlayn'ın birlik tasavvurlarının esasını teşkil etmiştir. Malûmdur ki Boğazlardan İngiliz donanmaları serbestçe geçemediği takdirde, İngiliz - Sovyet işbirliği de zorluklarla karşılaşacaktı.

Potemkin'in ziyaretinden sonra Türkiyenin İngiltere ile anlaşmasına bir mâni kalmamıştı. Türkiyenin sulh cephesine iltihakı, İngilterenin kurmakta olduğu birliğin, iki diktatörün zannettiklerinden çok daha kuvvetli olduğunu göstermiştir.

Türkiye, İngiliz blokunda çok ehemmiyetli bir yer işgal etmeye yalnız Boğazlara hâkim olması dolayısile değil, ayni zamanda kuvvetli bir kara ve gene kuvvetli bir hava ordusuna sahib olması dolayısile istihkak kesbetmiştir.

Bundan başka İnönü, Balkanlarda da fevkalâde nüfuz sahibidir ve bu nüfuzdan istifade ederek, Balkanların, demokrasi tarafına geçmesine mâni olan mevzii münazaaları da bertaraf etmek kudretine sahibdir.

Bir mekteb talebesi dün damdan düşerek öldü

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

isminde bir kadın vardır. Yurdda oğlu İstanbul Birinci ilk mekteb ikinci sınıf talebelerinden Yaşarla beraber oturmaktadır. Yaşar dün mektebe gitmemiştir. Bu hal muallimin ve çocukların nazarı dikkatini celbetmiştir.

Yaşarın bir kardeşi vardır. Herşeyden bihaber çocuk birdenbire kardeşinin sabahleyin medresenin damında gezmekte olduğunu hatırlamış, dama çıkmış ve biraz gezdikten sonra kardeşini damın yanındaki bir harabenin arasında beyna patlamış olduğu halde ölü bulmuştur.

Yaşarın annesi Fethiye, feci haberi alınca, medreseye gelmiş, orada aklını oynatmıştır. Zavallı ana etrafa saldırmakta olduğundan muhafaza altına alınmıştır.

Bu da pencereden düştü

Dün saat on buçukta da Fenerde Miralaynazım caddesinde 18 numaralı evde oturan sandalcı Faiğin bir buçuk yaşındaki oğlu İsmail pencereden düşerek yaralanmıştır. Çocuk, Cerrahpaşaya kaldırılmıştır.

Kamyon altında...

Beşiktaşta Yıldız caddesinde Muhtarıevvel sokağında 9 numaralı evde oturan tramvay biletçisi Hamdinin oğlu 4 yaşında Said, dün sabah sokakta oynarken, şoför Ahmedin sürdüğü 3920 numaralı kamyonun sadmesine maruz kalmıştır. Kamyon, çocuğu sürüklemiş, muhtelif yerlerinden yaralanan çocuk biraz sonra ölmüştür.

Yeşildirekte dünkü facianın cereyan ettiği yer...

İstanbul - Bükreş hava hattı dün açıldı

İstanbulla Bükreş arasındaki hava hattının açılışı münasebetile dün Yeşilköy hava meydanında merasim yapılmıştır.

Rumen heyeti başkanı, hava münakalâtının iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerinde yeni bir merhale olduğunu, bu sahada müsmir neticeler alınacağını ifade ederek kısa bir hitabede bulunmuştur.

Bahçede Rumen şirketi tarafından hazırlanan büfede davetlilere şampanya ikram edilmiştir.

Müteakiben sahaya geçilmiş, ilk yolcular hararetle uğurlanmış, bu arada tayyare ile Bükreşe giden beynelmilel hava federasyonu reisinin eşi Prenses Bibeskoya, Türk Havayolları idaresinin gönderdiği çok güzel bir büket verilmiştir.

Saat 8,30 da hareket eden tayyare ile Romanya Münakalât Nezareti mümessilleri ve Rumen Larens şirketi umum müdürü gitmiştir.

Seferi yapan tayyare Soket tipidir ve on yolcu alacak hacimdedir. Bu ilk tayyarenin pilotu Romanyanın tanınmış Türk tayyarecilerinden Edhemdir.

Seferler haftada üç defa, pazartesi, çarşamba ve cuma günleri yapılacak, tayyare, İstanbuldan saat 8,15 te kalkarak 10,30 da Bükreşe muvasalat edecektir. Diğer bir tayyare, salı, perşembe, cumartesi günleri saat 6,45 te Bükreşten hareket edecek ve 9 da İstanbula gelecektir.

Tarifeye göre, Bükreşe gidiş 35, gidiş geliş 63 liradır.

Havacılık matbuat kongresi

Roma 5 (a.a.) — Havacılık matbuatının ilk kongresi bu sabah 23 millete mensub 150 muharririn iştirakile İtalya hava müsteşarı General Vallen'in riyaseti altında açılmıştır.

Kongreden evvel bir hava müsabakası tertib edilmiştir. 17 İtalyan, 5 Alman ve iki Polonyalı tayyare, içinde muharrirler olduğu halde Roma tayyare meydanına gelmişlerdir. Tasnif ve mükâfatların tevzii bu akşam yapılacaktır.

Binbaşı Atli hastalandı

Londra 5 (a.a.) — Avam Kamarasında amele partisinin muhalefet şefi olan Attlee ameliyat olmak üzere dün akşam Londrada bir sıhhat evine girmiştir. Mumaileyh, geçen hafta Southport kongresi esnasında hastalanmıştı.

Attlee'nin birkaç hafta yatakta kalması lâzım gelecektir.

Baltık dostluk kongresi

Kaunas 5 (a.a.) — Senelik Baltık dostluk kongresi Kaunas'da 9 haziranda toplanacak ve 11 hazirana kadar sürecektir.

Çok sık baş yıkama, Permanat, saç boyası, güneş, ve rüzgâr saçları sertleştirerek kırar.

PERTEV BRİYANTİNİ

Terkibindeki hususiyet itibarile saçların kırılmasına ve koruyarak kepeklenmesine mâni olur. Saçları haricî tesirattan korur. Tatlı bir yumuşaklık ve tabiî bir parlaklık bahşeder.

Her eczane ve itriyat mağazalarında bulunur.

Edirne Valiliğinden:

Edirne vilâyeti için Emil maro 4 bis çift parçalı kalbur makinesinden 8 aded mubayaa edilecektir. Talib olanların karşılıklı eksiltmiye iştirak etmek üzere 26 haziran 939 pazartesi günü Edirne Valiliğine müracaatleri ilân olunur. (3931)

Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan:

Saraç el işi ve makine kalfasile makine ile diker erkek ve kadın terzi aranıyor

1 — Tophanede 2 No.lı dikim evi için saraç el işi ve makine kalfası ve ayrıca makine ile elbise diker erkek ve kadın terzi alınacaktır.

2 — Yaş ve askerlik nazarı dikkate alınmıyacaktır.

3 — Ücret haftalık verilmek üzere taliblerin hüsnühal ve tifo aşı kâğıdlarile birlikte hemen Dikimevi Müdürlüğüne müracaatleri. (4009)

Kız babasına müjde:

— Baba, biliyorsun ki, bu ay da merasim günümüzdür. Nişanlımın cihazını hâlâ ismarlamadık.

— Kızım, bu cihaz dediğin neden ibarettir?.

— Birkaç gömlek, birkaç pijama, rop döşambri, çamaşır ve saire gibi ve hüsnü intihabınıza göre, Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Galatasaray lisesi karşısında 178 No. lı David nam mağazada en ucuz ve en son modaları yalnız orada bulabiliriz.

Bayanlara mahsus 14 ayar altın saatlerin çok zarif yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 44 ilâ 68 liradır.

Ayda 3 Lira Taksitle

Sirkecide Liman hanı sırasında Yelkenci han No. 8, saat 9 - 14 te müracaat.

Satılık hane

İzmit Kozluk Kayakçı sokak No. 25 4 ada, iki sofa bir bab ahşab hane satılıktır. Taliblerin İstanbul Defterdarlık muhasebesinde kâtib Nafiz Akmana müracaat etmeleri.

Kiralık apartıman

Taksimde Sıraselvilerde 10 odalı, banyo, kalorifer ve denize manzarası vardır. Kirası mutedildir. (Apartıman) rümuzile İstanbul 176 No. lı posta kutusuna yazılması.

Samsun icra memurluğundan:

Samsunda İnhisarlar idaresine 27 lira 44 kuruş borclu Samsunda tüccardan Müezzin zadeler tütün mağazasında Amasya eski muhakemat memuru Emine ikametgâhı meçhul olduğundan tebligatı kanuniye yapılamamıştır.

Tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında ikametgâhı hazırının borclu tarafından icra dairesine gösterilmesi, aksi takdirde ilânen tebligat ifa kılınmış nazarile bakılacağı ilân olunur. (18344)

Çocuk dadısı

Bir aylık çocuğa bakacak dadı aranıyor. Kızıltoprak Ihlamur 127 numaraya müracaat.

MÜJDE!

İstanbulda Sultanhamamında Sakaçeşme sokağında Singer arkasında 31 numaralı MÜNİR UYANIK (Sabık Anav), ince sarraciye, kadın çantası ve deri eldiven imalâthanesi, en son ÇANTA ve ELDİVEN modellerini gayet tenzilâtlı ve fabrika fiatına satışa çıkardığını sayın müşterilerine müjdeler.

Satılık yalı

Yeşilköyde istasyondan 10 dakika mesafede ve deniz kenarında: 9 büyük oda, 2 sofa, 2 mutfak, banyo odası, bahçe, kuyu ve yağmur suyu deposu, kömürlük ve odunluk, deniz kenarında büyük bir tarasa, 3 kapısı vardır.

Müracaat adresi: Taksimde Sıraselvi Hocazade sokak, No. 4.

Olgunluk imtihanlarına

gireceklere yardımcı kitablar:

100 Filozofi el kitabı	Cemil Sena	100 Kimya bakaloryası	Mazhar
200 Felsefe notları	Cemil Sena	80 Kimya meseleleri	İzzet Kemal
50 Felsefe bakaloryası	M. Namık	100 Kimya tecrübeleri	Avni Refik
60 Edebiyat bakaloryası	Muvaffak	65 Kimya kılavuzu	Avni Refik
60 Edebiyat özü	Sad. Nüzhet	125 Riyaziye olgunluk hazırlanma meselesi	M. Doğan
30 Fizik kanun ve düsturları	Şevki	75 Kılavuz cebir 2.	Mithat Doğan
50 İnsan anatomi ve fizyoloji	A. Nezihi	75 Kılavuz cebir (tahlili)	M. Doğan
60 Tabiî bilgiler el kitabı	»	75 Kimya bakaloryası	Dr. A. R. B.
150 Tabiî ilimler	»		

İstanbul: İNKILÂB KİTABEVİ

Sultansuyu Harası Müdürlüğünden:

1 — Malatyanın Sultansuyu harası merkezinde yeniden inşa edilecek ilgı ahırı 1/6/939 gününden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «37494» lira «39» kuruştur.

3 — İlk teminatı «2812» lira «12» kuruştur.

4 — İhalesi 20/6/939 salı günü saat on beşte Hara merkezinde yapılacaktır.

5 — Şartname ve projesi Hara ve Malatya Nafıa Müdürlüğünde mevcuddur.

6 — Eksiltmiye gireceklerin kanunun iki ve üçüncü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Hara Merkezindeki Komisyonu mahsusuna vermeleri ilân olunur. (3995)

KROM MADENİ İŞLETİLMESİ İÇİN

ŞERİK ARANIYOR

Müteaddid maden mühendisleri tarafından yapılan tetkik ve araştırmalar üzerine çok iyi neticeleri elde edilmiş olan yüksek evsafı haiz ve işletmeye çok müsaid ve kârlı bulunan ve sahibinin idare işlerine yetişememesi dolayısile teşriki mesai için bir veya iki şerik aranıyor. İştirak etmek istiyenlerin ve daha fazla izahat arzu edenlerin sarih adreslerile koyacakları azamî sermaye miktarının yazı ile İstanbul 234 numaralı Posta kutusuna yazmaları.

Erzurum Valiliğinden:

1 — Erzurum vilâyetinde yeniden yapılmakta olan ilk okul binasının ikmali inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Vahidi kıyasî fiat üzerinden muhammen bedeli 15000 liradır.

3 — İhalesi 13 haziran 939 salı günü saat 15 te Hükûmet Konağı içinde Daimî Encümen odasında yapılacak.

4 — Muvakkat teminatı 4875 liradır.

5 — İstekliler eksiltmiye girebilmek için ihale gününden sekiz gün evvel Vilâyete müracaatle bu işi yapabileceğine dair vesika alması mecburidir.

6 — İstekliler teklif mektublarını ihale günü olan 13 haziran 939 salı günü saat 14 e kadar Eksiltme Komisyonuna makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (3636)

Karacabey Belediyesinden:

1 — Karacabey Belediyesinin yaptırmakta olduğu elektrik tesisatına aid cem'an (58170) kiloluk ve keşifnamesinde müfredatı yazılı olduğu üzere muhtelif eb'adda (334) aded potrel direk kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli (5,817) liradır.

3 — Beher kilosunun muhammen kıymeti Karacabeye teslim şartile «10» kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 437 liradır.

5 — İsteklilerin teminatı muvakkate ve bu işi yapabileceklerine dair kanunî vesikalarile birlikte ihale günü olan 14 haziran 939 çarşamba günü saat 15 te Karacabey Belediyesine müracaatleri ilân olunur. (3763)

İngilizce Bilen Bir Memur Aranıyor

Karabükte çalışmak üzere İngiliz lisanına gayet iyi vakıf ve daktiloyu seri yazan bir bay aranıyor. Karaköypalas, 6 ncı kat 15 No.ya müracaat.

Maliye Vekâletinden:

İhale tarihinden ikinciteşrin 939 sonuna kadar depoya gelecek ve gidecek eşyanın yakın iskeleden depoya kadar nakliyesi açık eksiltmiye ve halen toplanmış ve bu müddet zarfında da toplanacak ambalâj, tahta ve kâğıdlarile çemberlerinin satışı arttırmıya konulmuş olduğundan isteklilerin şartnamelerini görmek ve daha fazla malûmat almak için Dolmabahçede Kırtasiye Deposu Başmemurluğuna müracaatleri ve nakliyenin altı aylık bedeli 1650 ve ambalâjlardan çıkan malzemelerin satış fiatı da 2000 lira tahmin edilmiş olduğundan isteklilerin bu miktarlar üzerinden getirecekleri depozitolarile birlikte yevmi ihale olan 7/6/939 günü saat 14 te depoda hazır bulunmaları. (3556)

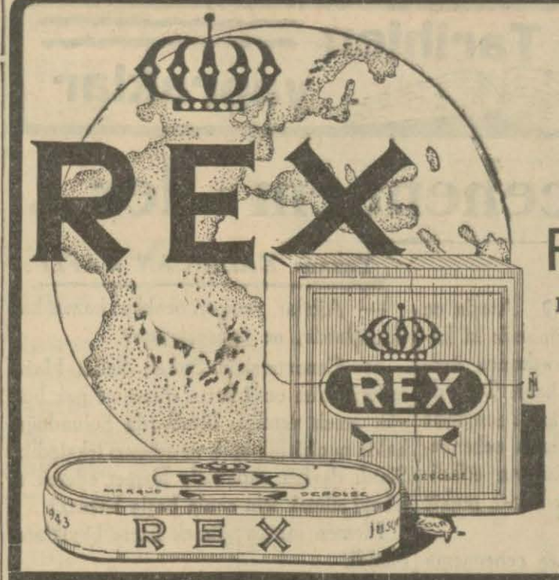

Bütün dünya yalnız

REX

marka

Prezervatifleri

ni tercih ediyor.

Çünkü:

Sağlamdır.

ve gayet ince ipekli lâstikten yapılmıştır.

İzmir Belediyesinden:

1 — Azizakyürek bulvarının 9 Eylûl meydanından itibaren 1396 sayılı sokağa kadar olan kısmında paket taşlarile 3200 metre murabbaı yeniden döşeme yaptırılması Başmühendislikteki keşif ve şartnamesi veçhile kapalı zarflı eksiltmiye konulmuştur. Muhammen bedeli 16,400 lira olup ihalesi 13/6/939 salı günü saat 17 dedir. 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanmış teklif mektubları ihale günü azamî saat 16 ya kadar Encümende Riyasete verilir. Muvakkat teminatı 1230 liradır.

2 — Basmahane istasyonu civarında yapılacak sebze ve meyva halî Başmühendislikten 18 lira 46 kuruş mukabilinde tedarik edilecek keşif, fennî ve malî şartname ve proje ile vahidî fiat cetveli veçhile yeniden kapalı zarflı eksiltmiye konulmuştur. Muhammen bedeli üç yüz altmış dokuz bin yüz beş lira 25 kuruş olup ihalesi 13/6/939 salı günü saat 17 dedir. 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanmış teklif mektubları ihale günü azamî saat 16 ya kadar Encümende Riyasete verilir. Muvakkat teminatı 18514 lira 20 kuruştur.

3 — Havagazi fabrikasına 1500 ton Zonguldak Zerodis Lave % 10 maden kömürü satın alınması Havagazi Direktörlüğünden tedarik edilecek şartnamesi veçhile kapalı zarflı eksiltmiye konulmuştur. Muhammen bedeli on altı bin beş yüz lira olup ihalesi 9/6/939 cuma günü saat 17 dedir. 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanmış teklif mektubları ihale günü azamî saat 16 ya kadar Encümende Riyasete verilir.

Muvakkat teminatı 1237 lira 50 kuruştur. (3684)

Türkiye

Şişe ve Cam Fabrikaları

Anonim Sosyetesinden:

Paşabahçe fabrikamız temmuz 939 ayı içinde sarı renk şişe imal edeceğinden bu renk şişeye ihtiyacı olan sayın müşterilerimizin en geç 15 haziran 939 tarihine kadar Fabrikamıza siparişlerini geçirmiş bulunmaları son defa olarak rica olunur. Bu tarihten sonra gelecek siparişler 940 senesi renkli şişe imalâtı devresine kalacağından alâkadarları ona göre tenvir ederiz.

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak Vilâyeti içinde Beycuma - Çaycuma yolunda yapılacak «70000» lira keşif bedelli şose inşaatı işi kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

Eksiltmesi 15/6/939 günü saat 11 de Zonguldak Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak Zonguldak Nafıa Müdürlüğünde ve Daimî Encümen kaleminde görülebilir.

Muvakkat teminat 5250 liradır. Eksiltmeye girmek istiyenlerin ihale gününden sekiz gün evvel Zonguldak Vilâyetine müracaat ederek Vilâyet makamından alınmış müteahhidlik ehliyet vesikasile Ticaret Odasından bu yıl içinde alınmış vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (3873)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kiralık Emlâk

Semti	Mahallesi	Sokak	No.	Cinsi
Tophane	Feruzağa	Ağahamam	3	Dükkân
Kasımpaşa	Süruri	Cami	3/1	Baraka

Yukarıda yazılı emlâkin 31/5/940 kadar kiraya verilmek üzere arttırması uzatılmıştır. İsteklilerin 8/6/939 günü saat 14 te müracaatleri.

MAZON MEYVA TUZU

Hazımsızlık, şişkinlik, bulantı, gaz, sancı, mide bozukluğu, barsak ateleti İNKIBAZ sarılık, safra, karaciğer MİDE ekşilik ve yanmalarında ve bütün MİDE, BARSAK bozukluklarında kullanınız.

HOROZ markasına dikkat. Son derece teksif edilmiş bir tuz olup yerini tutamıyan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay, daha kat'i bir tesir icra eder. Yalnız toptan satış yeri: Mazon ve Boton ecza deposu. Yenipostane arkası No. 31 Istanbul

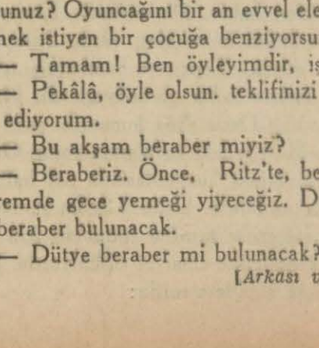

— 16 —

Gaspara, hafiften bir sıkılganlık gelmişti. Artistle yalnız kalınca, ne söyliyeceğini birdenbire tayin edemedi. Fakat çabuk toparlandı. Bir iki öksürdü:

— Sizin hayranlarınızdanım, azizem Kolet, dedi.

Güzel artist, görenlerin aklını alan lâtif bir tebessümle:

— Demek bu gece tiyatrodaydınız öyle mi? diye sordu.

— Ne yalan söyliyeyim, değildim.

— O halde bu iltifatınızın değeri daha fazla.

— İltifat değil Kolet, hakikati söylüyorum.

— Teşekkür ederim, çok naziksiniz.

Ufak bir fasıla oldu. İlk tanışma anını süsliyen bu nezaket cümleleri, çabucak tükenivermiş, asıl maksada girmeye yarayan zemin ve zamana uygun söz bulmak müşkülleşmişti. Gaspar, zihninde münasibce birşeyler araştırdı, bir iki cümleyi evirdi, çevirdi, beğenmedi. Daha fazla susmanın işi bozacağını düşündü ve mukaddemeyi manasız bularak doğrudan doğruya maksada girmeye karar verdi.

Zaten kaybedecek vakti yoktu. Boş geçirilen her dakika, telâfisi ebediyyen imkânsız bir zarardı. Ne yapacaksa bir an evvel yapmak, herşeyi göze alıp ileri atılmak mecburiyeti vardı.

Bu düşünce ile, damdan düşercesine sordu:

— Anlaşacak mıyız Kolet?

— Anlaşmak mı? Ne gibi?

— Evet anlaşmak. Kapıcı çocuktan öğrendim. Sizin fakir kuyumcu, size ayda yirmi bin frank veriyormuş.

— Pardon... Otuz bin.

— Öyle olsun. Ben bu otuz bini üç misline çıkaracağım.

Kolet, fevkalâde mükemmel bir infial taklidile, yerinden sıçradı:

— Rica ederim mösyö, bu tekliflere ne isim vereceğimi bilemiyorum.

— İsmini fazla düşünmeye lüzum yok. Ben söyleyivereyim: Aşk!

Kolet, az evvelki infiali bir grado yükseltmeyi muvafık buldu. Kabil olduğu kadar mağrur bir tavır takınarak:

— Mösyö lö dük, dedi, bu kelimeyi bir kere daha işitmek istemem. Beş dakika evvele gelinciye kadar belki yüzünü bile görmediğiniz bir kadına aşktan bahsetmenizi ancak gülünc bulurum.

— Kolet... Eğer teklifim gücünüze gidiyorsa, açıkça söyleyin. Vaktim gayet kıymetlidir, kaybetmek istemem.

Artist, fazla ileri gittiğini anlamıştı. Kendi ayağile gelen, daha locaya adım atar atmaz etrafa, serpercesine para dağıtmaya başlıyan, ilk teklifi otuz bin frangı üç misline çıkarmak olan bu milyonda bir bulunur akılsızı, beyhude lâflarla ürkütüp kaçırtmak akıl kârî değildi. Tuttuğu yoldan derhal tornistan etmek lâzımdı.

Dudaklarını, vaziyete uygun bir tebessümle süsliyerek, hemen hatasını tamir etti:

— Darılmayın azizim... Azizim d'Albonni.

Artist, ismi hatırlıyamadığı için kart vizite gözucile bakmıştı. Dük cenabları, işin yoluna girmeye başladığını görünce, bütün hareketlerine hâkim olan vakit kazanma telâşile:

— İsmim Gaspar, dedi, soyadını filân bırakalım da, vakit geçirmeden, birbirimize hemen küçük isimlerimizle hitab edelim.

Kolet, bu telâşa bir mana veremiyordu. Fakat Gaspar'ın, açık elliliği kadar, bu açık sözlülüğü de hoşuna gitmeye başlamıştı.

— Bu ne telâş azizim Gaspar d'Albonni? dedi. Fakat isminiz hoşuma gitti. Gaspar, d'Albonni... Güzel isim.

— Bu ismi tesadüfe medyunum!

— Bu buluş da asil. İsminiz kadar asil bir mahviyet nümunesi!

Gaspar, az kalsın, bu asalet unvanını nereden tedarik ettiğini ağzından kaçıracaktı. Artistin mahviyet diye tavsif ederek bir nükte sandığı sözdeki tesadüf tabirinin hakikî manasını anlatmaya hazırlanırken aklını başına topladı.

Odaya girdiğindenberi on dakika geçmediği halde anlaşmış bulunuyorlardı. Bu anlaşma, açıktan açığa ifade edilmiş olmamakla beraber, muhaverenin aldığı şekil, dük cenablarının ileri sürdüğü teklifi, artistin nasıl karşıladığını anlatmaya kâfidi.

Gaspar, hem vakit kaybetmemek, hem de asaletini bir kere daha ispat etmek maksadile cebinden 45000 franklık bir deste banknot çıkarıp tuvalet masasının üstüne koydu.

— Çok naziksiniz, Gaspar.

— O sizin kendi nezaketiniz aslanım. Eh, haydi şu senin ustayı çağır bakalım artık.

— Hangi ustayı?

— Kuyumcuyu a canım!

— Ne olacak?

— Ne olacağı var mı? Defet gitsin işte!

Kolet, billûr bir kahkaha savurdu:

— Ama yaptınız dük! Bu ne acele a efendim? Kırk sekiz saatçik olsun müsaade edin.

— Benim kırk sekiz saatlik ömrüm var mı bakalım?

Kolet, bu cevaba da kahkaha ile gülmekten kendini alamadı. Gaspar d'Albonni'nin, herşeyde olduğu gibi ölüm bahsinde de telâş edişi tuhafına gidiyor, akılda yokken karşısına çıkıveren bu adamın, herhalde birkaç tahtasının eksik olduğuna hükmediyordu. Zaten etrafa avuc avuc para serpmesi, kesesinin dolgunluğundan ziyade kafasının boşluğuna delâlet eden bir hareket sayılamaz mıydı?

Kolet'in bu ikinci kahkahası, yarıda kaldı. Gaspar, kırk sekiz saatlik mühlet lâkırdısına verdiği cevabın akabinde elini uzatıp, tuvaletin üstündeki para destesini yakalamış, tekrar cebine indirmeye hazırlanır bir vaziyet takınmıştı.

Güzel artist tehlikeyi önledi:

— Rica ederim dük, dedi, siz kadınlarla her zaman böyle pürtelâş mı konuşursunuz? Oyuncağını bir an evvel ele geçirmek istiyen bir çocuğa benziyorsunuz.

— Tamam! Ben öyleyimdir, işte.

— Pekâlâ, öyle olsun. teklifinizi kabul ediyorum.

— Bu akşam beraber miyiz?

— Beraberiz. Önce, Ritz'te, benim dairemde gece yemeği yiyeceğiz. Dütye de beraber bulunacak.

— Dütye beraber mi bulunacak?

[Arkası var]

Mecliste dünkü müzakereler

Hataya yollanacak Türk mallarına aid lâyiha

Muhtelit encümen ithalât ve ihracat muamelâtında gümrük kaydının kaldırılmasını kabul etti

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

Öğrendiğime göre, Payastan itibaren İskenderun ve Antakyayı ihtiva eden ve cenubu numaralı hudud taşlarile tahdid edilmiş olan saha ile ithalât ve ihracat muamelâtında gümrük kaydının kaldırılması kabul olunmuştur.

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, lâyihanın muhtelit bir encümene havalesi hakkında şu beyanatta bulundu:

«— Hükûmet, hududlarımızın bir kısmında hudud muamelâtının vergi, resim ve mükellefiyetlerini alâkadar edici bir kanun sevketmiştir. Bu kanun dört muhtelif encümene havale edilmiştir. Bu encümenler, İktısad, Gümrük ve İnhisarlar, Maliye ve Bütçe encümenleridir. İş biraz mühim ve ayni zamanda da çok acele olduğu için eğer arkadaşlar muvafakat buyururlarsa bu encümenlerden mürekkeb bir muhtelit encümen teşkil edilerek mesele orada müzakere edilsin.»

Diğer bazı lâyihaların ve bu arada Türk - İsveç ticaret anlaşmasına bağlı protokol ve mektubların, Türkiye - Almanya arasında imza edilen Südet Alman mıntakalarile Türkiye arasındaki ticarî mübadelât ve tediyatın tanzimi hakkındaki protokolun, Türkiye - İngiltere ticaret ve klering anlaşmasına bağlı 4 numaralı listeye tiftiğin de ithali hakkında kanun lâyihaları görüşülerek kabul edildi.

Devlet kinini mütedavil sermayesi hakkındaki kanun lâyihası görüşülürken Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili Hulûsi Alataş:

«— Sıtma mevsimine girmiş bulunuyoruz. Kabul buyuracağınız bu kanunla ve alınacak tahsisatla devlet kinini yapılacaktır. Lâyihanın müstaceliyetle müzakeresini rica ederim.» dedi.

Teklif kabul olundu. Lâyiha üzerinde çok uzun müzakereler oldu. Refik İnce, Sırrı Day, Mükerrem Ünsal, Yahya Galib, Damar, Hüsnü Vasıf, Ahmed İhsan, doktor Refik söz aldılar.

İskân kanununun bazı maddelerini değiştiren lâyihanın müzakeresi de hararetli oldu. Hüsnü Kitabcı, göçmenler işinin ıslahı hakkında hükûmetin ne yapmak fikrinde olduğunu sordu. Sıhhat Vekili uzun uzadıya izahat verdi. Beyanatının sonunda:

«— Hedefimiz, düşüncemiz göçmenlerin çok kısa bir zamanda süratle getirilmesi, hastalıksız olarak bir yerden diğer yere nakledilmeleri ve sıhhatlerine uygun yerlere yerleştirilmeleridir.» dedi.

Hikmet Bayur da söz aldı. Sıhhat Vekili tekrar cevab verdi ve muallim göçmenler tarafından yapılan müracaatlerin Maarif Vekâletine tevdi edildiğini söyledi. Rasih Kaplan, Remzi, Galib Pekel de bu mevzuda mütalealarını söylediler. Kanun kabul edildi.

Nahiye müdürlerine hayvan yem bedeli verilmesi hakkındaki kanun lâyihası da kabul olundu.

Köy kanununun bazı maddelerini değiştiren ve hükümler ilâve eden lâyiha uzun müzakereleri ve münakaşaları mucib oldu. Bu lâyiha ile tatbikatta şikâyetleri mucib olan köy salmalarına bir had tayin ediliyordu.

Hüsnü Kitabcı, kanunun birinci maddesile şimdiye kadar vaki şikâyetlerin azçok ele alınmış olduğunu, fakat salma miktarını bir misli artıran ikinci madde ile bu faydaların zail olabileceğini ve 40 liranın herhalde fazla olduğunu söyledi. Müzakereler uzadı. Artırmanın yüzde elli nispetinde olması muvafık görüldü.

Cevdet Kerim de söz alarak, lâyihanın bir defa daha tetkikinin herhalde faydalı olacağını beyan etti. Ve maddede tayin edilen salma miktarının ferde mi, yoksa aileye mi aid olduğunun tasrihini istedi. Receb Peker, lâyihanın köy hayatına tatbikında aile kaydı yerine hane tabirinden istifade edilmesinin daha amelî olacağını izah etti. Madde encümene verildi.

Çarşambaya toplanmak üzere celseye nihayet verildi.

Ali Çetinkayanın beyanatı

Ankara, 5 (a.a.) — B. M. Meclisinin bugünkü toplantısında İstanbul Elektrik ve Tünel şirketlerinin imtiyaz ve tesisatlarının satın alınması hakkındaki kanunların müzakeresi vesilesile Münakalât Vekili Ali Çetinkaya aşağıdaki izahatı vermiştir:

«— İndelhesab tramvay şirketi ile Vekâlet arasında mutabık kaldığımız netice 600 küsur bin liradır. 600 küsur bin liraya yakın iken bir milyon iki yüz küsur bin lira kadar bir şey oldu. Sonra üç yüz bin lira kadar komisyon vasıtasile tayin edilen mevaddı inşaiye ve malzeme ve ayniyat vardı. Bunu da nakid olarak kabul etmek mecburiyetinde kaldık. Bir milyon 500 küsur bin liraya almış olduk ki yani şirketin hakikaten bize devri 600 küsur bin lira demektir.

Diğer tünel müessesile bir anlaşma zemini yaptık ve 175 bin liraya tüneli almaya mutabık kaldık. Vergi tahsilinden biz vazgeçmeyi kabul ettik. Onlar da bu iş üzerinde tenzilât yaptılar. Bu suretle ve 175 bin lira bir para ile tüneli almış bulunduk. Bunu da biliyorsunuz, büyük bir Metro hanı vardır ki, 400 bin lira kadar kıymeti vardır. Ayni zamanda Tünelin ağız taraflarında üç tane han mevcuddur. Bunları da elde etmiş bulunuyoruz. (Alkışlar)»

«Saldıray» denizaltı gemimize dün sancak çekildi

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

rinde mevki almış ve kıçtan bağlanmış olan Saldırayın hizasında yer tutmuştur.

Müteakiben önde Amiral, erkânı askeriye ve davetliler olduğu halde geminin bulunduğu mahalle gidilmiş, asker ihtiram vaziyetini almış, mızıka Amiral marşını çalmıştır. Bir kısım subaylar Saldıraydan sahile uzatılan dar bir merdivenden geçerek geminin güvertesine geçmişlerdir.

Merasime mızıka tarafından çalınan İstiklâl marşile başlanmış, bundan sonra Amiral Şükrü Okan şu nutku irad etmiştir:

«— Sayın arkadaşlar;

Ay sınıfı denizaltı gemilerimizden Saldıraya şanlı sancağımızı çekmek, deniz kuvvetlerimize bir denizaltı gemisi daha katmak üzere bugün burada toplanmış bulunuyoruz.

Bu, yalnız Türk denizcileri için değil, bütün Türk milleti için de mes'ud bir hâdisedir. Bu sevincli ve kıvanclı törene iştirakinizden dolayı hepinize teşekkürlerimi sunarım.

Saldıray, bundan kısa bir müddet evvel bu tarihî tersanemizin diğer ucunda denize indirilme törenini yaptığımız Atılay denizaltı gemimizin eşidir.

Filomuza katılan bu gemiler de, yılmaz Türk çocukları elinde, Cumhuriyetin sayısız nimetlerile mes'ud bulunan ülkelerimizin çevresi olan denizlerimizde, tecavüz görmedikçe daima sulh bekçisi olarak vazife görecek ve bu vazife ile şeref bulacaklardır.

Sevimli sancağımızı gönderine çekeceğimiz bu güzel gemiden de, tarihine parlak başarılar yazan Türk gemileri gibi tükenmez, nihayetsiz başarılar bekler, büyük milletimize mutlu, şerefli mesleğime de kutlu olmasını en içten ve en temiz isteklerimle dilerim.

Ebedî Şef Atatürkün yüksek manevî

Amiral Şükrü Okan nutkunu irad ediyor

huzurlarına bu vesile ile minnetler yollarken Cumhur Başkanımız Millî Şef büyük İnönüne, büyük Mareşale ve sayın Vekilimize de kendimin ve Donanmanın nihayetsiz ve sarsılmaz saygı ve sevgilerimizi bir defa daha, huzurunuzda da bahtiyarlıklar duyarak sunarım. Yaşasın sevgili milletimiz, yaşasın onun kuvvetli merd ve kahraman ordusu...»

Amiralın alkışlanan nutkunu müteakib gemiden verilen bir işaret üzerine mızıka Sancak marşını çalmağa başlamış, bir deniz eri sancağı Saldırayın sancak direğine yavaş yavaş çekmiştir.

Bundan sonra, davetliler, eski Nezaret binasındaki İstanbul Deniz Kumandanlığına davet olunmuş, orada hazırlanan büfede ağırlanmıştır.

Partide intihab

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

Fikri Tüzer tekrar intihab edidi

Ankara 5 (a.a.) — Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliğine Parti nizamnamesinin 28 inci maddesi mucibince değişmez Genel Başkan ve Millî Şef İnönü tarafından Erzurum meb'usu Dr. Ahmed Fikri Tüzer tekrar intihab buyrulmuştur.

Müstakil grupun ilk resmî içtimaı

Ankara, 5 (Telefonla) — Kurultay Umumî Heyetince seçilen 21 kişilik Büyük Millet Meclisi Parti Müstakil grupu azaları intihab edildikleri gün aralarında hususî bir toplantı yapmışlardı. Müstakil grup, ilk resmî içtimaını yarın yapacaktır. Yeni Parti nizamnamesinin 103 üncü maddesi mucibince grupun tabiî reisi, Partinin değişmez Genel Başkanı İsmet İnönüdür. Değişmez Genel Başkan müstakil grupa seçilenler arasından İstanbul mebusu Ali Rana Tarhanı Reis vekilliğine tayin etmiştir.

Ali Rana Tarhanı Mecliste gördüm. Yarınki toplantı münasebetile bana şunları söyledi:

«— Değişmez Genel Başkan tarafından Reis vekilliğine tayinim tebliğ olunmuştur. Müstakil grup yarın bir toplantı yapacaktır. Parti müstakil grupu idare heyeti yarınki toplantıda seçilecektir. Toplantı, Parti grupu içtimaının yapıldığı salonda değil, Mecliste ayrı bir dairede olacaktır.»

Bugünkü Meclis içtimaında Müstakil grup azasının salonda toplu bir halde yer aldıkları görülüyordu. Müstakil grup azası salonda Başvekil ve vekillerin bulunduğu yerden itibaren dördüncü kısmın ikinci sırasından başlayarak salonun nihayetlerine uzanan istikamette sekiz sırayı işgal etmişlerdir. İlk sırada Ali Rana Tarhanla Nakiye (Erzurum) oturmakta idiler. Diğer meb'uslar ikişer, üçer kişi olarak yer almışlardı. Müstakil grup azası bütün içtimalarda ayni yerde ve toplu bir halde bulunacaklardır.

Teşkilâta çekilen telgraf

Ankara 5 (a.a.) — Değişmez Genel Başkan Millî Şef İnönü tarafından C. H. P. Genel Sekreterliğine tekrar intihab edilen Erzurum meb'usu Dr. A. F. Tüzer, Parti teşkilâtına aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

«Büyük Millî Şefimiz ve değişmez Genel Başkanımız İnönünün yüksek teveccühleri eseri olarak Parti Genel Sekreterliğine tekrar seçilmiş bulunuyorum.

Esas maksadı aziz milletimizin siyasî bünyesini hayatiyete ve mubarek vatanımızı refah ve mamuriyete eriştirmekten ibaret olan Partimizin ehemmiyet ve mesuliyeti gün geçtikçe artan faaliyetlerinde muvaffak olabilmesi, bütün teşkilât kademelerindeki arkadaşlarımızın devamlı çalışmalarına bağlıdır. Yüce Partimize ve aziz Şefimize karşı deruhde ettiğim bu mes'uliyetli vazifede arkadaşlarımın şimdiye kadar gösterdikleri gayret ve faaliyetin ve esirgemedikleri yüksek ve kıymetli muzaheretin devamını diler, bütün arkadaşlara candan sevgiler sunarım.»

İzmirde bir delinin yaptıkları

İzmir (Hususî) — Şehrimiz memleket hastanesinde, deli bir kadın, hakikaten çılgınca bir hareketle ortalığı velveleye vermiştir.

Sabahleyin, deliler koğuşundaki hastalar, hava almak üzere bahçeye çıkarılmıştır. Bunların içinde bulunan genç bir kadın:

— Ben cambazlık yapmak istiyorum,

diyerek bahçeden, çatıya yükselen sarmaşıklara tutunarak yükselmeğe başlamıştır. Hademe ve memurlar yetişerek mümanaat etmek istemişler, fakat muvaffak olamamışlardır. Kadın, yavaş yaşav, çatının en yüksek kısmına kadar çıkmış ve buradan, telefon tellerine sarılarak, taklalar atmak istemiştir.

Hastane idaresi, bu tehlikeli vaziyet karşısında, nihayet İtfaiyeye müracaat etmiştir. İtfaiyeciler, çok yüksek bir merdivenle derhal yetişmişler ve deliyi büsbütün çığırından çıkarmamak için sükûnetle onun bulunduğu yere kadar tırmanmışlardır. İtfaiye neferlerinden biri, deliye sokulmuş:

— Aman hemşire, demiştir, kımılda - ma, düşer, parçalanırsın. Gel, sırtıma bin, beraberce inelim..

Bereket versin, deli uysal davranmış ve İtfaiye neferinin sırtına binerek inmiş, bu suretle epeyce uzun süren korkulu ve endişeli bir hâdise de sona ermiştir.

Türk - Bulgar hududunda yapılacak gümrük binası

Edirne (Hususî) — Türk - Bulgar hududunda Kapıkule mevkiinde yeni bir gümrük binası yapılacağını evvelce bildirmiştim. Bu binanın inşaatına yakında başlanacaktır.

Bu bina yapıldıktan sonra memleketimize gelmekte olan seyyahların eşyaları iki defa muayene edilmekten kurtulacak ve bu bina da iki memleket gümrükçülerinin müşterek muayenesine tâbi tutulacaktır.

İngiliz - Rus müzakereleri

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

nü aldık. Halen bu teklifleri tetkik etmekteyiz. İlk fırsatta bu hususta izahat vereceğim.»

Başvekil, şahsen Moskovaya gidip gitmiyeceğine dair sorulan bir suale cevaben, şimdiki şerait altında bu gibi bir seyahatin faydalı olacağını zannetmediğini söylemiştir.

Dünkü toplantı

Hariciye Nezareti siyasî komitesi bugün toplanarak İngiliz - Sovyet projeleri hakkında müzakerelerde bulunmuştur. Komite üç taraflı pakt projesini tasvib etmiştir. Baltık devletlerine de garanti vermek hususundaki Sovyet teklifi hakkında henüz bir karar verilmemiştir.

İngiliz mehafili nikbin

Londra, 5 (a.a.) — İngiliz tekliflerine Sovyetler tarafından verilen cevab şimdi Hariciye Nezaretinde tetkik edilmektedir. Diplomatik mahfillerde söylendiğine göre Sovyet notası tamamile yapıcı mahiyettedir ve en ciddî engel, Baltık devletleri meselesidir. Malûm olduğu veçhile Sovyetler birliği arasındaki mütekabil yardım paktına ithal edilmesini istemektedir.

İngiltere hükûmetinin burada tamamile takdir edilen Sovyet itirazlarını mümkün olduğu kadar tatmin etmeğe uğraşacağı, ayni mahfillerde ilâve edilmektedir.

Mareşal Voroşilof İngiltereye gitmiyor

Moskova 5 (a.a.) — İyi bir membadan öğrenildiğine göre Voroşilof, İngiliz erkânı harbiyesine gayet dostane ve mücamelekârane bir cevab vererek İngiliz ordusunun manevralarında hazır bulunmak üzere İngiltereye gelemiyeceğini, çünkü ayni zamanda Sovyet ordusunun da manevralar yapacağını bildirmiştir.

Mareşal Voroşilof, kendisini temsil etmek üzere yüksek rütbeli Sovyet zabitlerinden mürekkeb bir grupu göndermeği vadetmiştir.

Ecnebi müşahidler, siyasî büro azasının ecnebi memleketlere istisnaî ahvalde gitmekte olduklarını kaydetmektedirler. Voroşilof, 1933 senesinde Türkiye Cumhuriyetinin onuncu yıldönümü münasebetile Türkiyeye gitmiştir. Mumaileyhin Türkiye seyahati, kendisinin Sovyet Rusyadan ilk müfarakatidir. Ayni müşahidler, Mareşalin vermiş olduğu cevabın İngiliz - Fransız - Sovyet müzakereleri ile alâkası olmadığını ilâve etmektedirler.

Radikal fırkası hükûmetin haricî siyasetini tasvib etti

Paris 5 (a.a.) — Radikal fırkası icra komitesi, hükûmetin haricî ve dahilî siyasetini tasvib eden bir takriri ittifakla kabul etmiştir. Bu takririn kabulünden evvel Daladye, bir nutuk irad ederek taarruza, gaddarlığa, ideolojik taassuba, hayatî sahalar denilen muhayyel sahalara müteallik mütalebata kat'î surette karşı koymak azminde olduğunu söylemiştir.

Fırka ikinci reisi, Jean Mistler, yapılmakta olan bütün itilâflar sisteminin temeli mesabesinde olan Sovyetlerle akdedilecek ittifakın ehemmiyetine işaretle, şimdi Sovyet Rusyanın bir uzlaşma hareketinde bulunacağını, çünkü kendisi için müsavat dairesinde ve tam mütekabiliyet esası dahilinde bir misak akdi mevzuu bahsolduğunu söylemiştir.

Hatib, sözüne şu suretle devam etmiştir:

«— Almanların kuvvet darbeleri devresinin hitama ermiş olduğunu kabul etmedikçe faydalı iktısadî müzakerelere girişemiyeceklerini anlamaları icab eder. Biz Almanyayı çember içine almağı asla düşünmedik. Fransa ve İngiltere tarafından akdedilmiş olan bütün misaklar, tedafüi mahiyettedir.»

19 sene sonra çıkan kurşun

İzmir (Hususî) — Aydında Koçarlı mıntakasında orman mesaha memurlarından Mehmed Akayın İstiklâl Harbinde vücudüne saplanıp da çıkarılamıyan bir kurşun, tam 19 sene, 3 ay, 7 gün sonra nihayet deriyi tazyik ederek çıkagelmiştir.

Mehmed Akay, İnönü harbinde Taşlıtepede mitralyöz ateşile vurulmuş, kürek kemiğini saplanan kurşun, 11 aylık tedavi ve ameliyata rağmen alınamamıştır. Mehmed Akay, bir müddet sonra kurşunun vücudünde dolaşmağa başladığını hissetmiş, nihayet birkaç gün evvel kurşunun ucu cildini delince arkadaşları vasıtasile sıktırarak kurşunu çıkarmıştır.

İspanyadaki Portekiz gönüllülerin hareketi

Salamanka 5 (a.a.) — Portekiz gönüllülerinin İspanyadan ayrılışları münasebetile İspanya Bahriye Nazırının huzurunda büyük bir askerî geçid resmi yapılmış ve madalyalar dağıtılmıştır.

Portekiz lejyonerlerinin reisi General Astray söylediği nutukta İspanyollarla Portekizlerin kan kardeş olduklarını ve bolşevikliğe karşı müşterek mücadele ettiklerini tebarüz ettirmiştir.

Rizede yetiştirilen çay

Bu sene alınan ilk mahsul hakikaten nefistir, iki yıl sonra memleket ihtiyacını karşılıyacak miktarda çay yetiştirilecektir

Nümune olarak gönderilen Rize çaylarının ambalâjı

Rize (Hususî) — Rizelilerin 21 mayıs tarihini çay bayramı olarak kabul ettiklerini ve bu münasebetle bu sene ilk defa olarak çay bayramı yapıldığını bildirmiştim. Rizede çay zeriyatı, memleket iktısadiyatında mühim bir mevki alacak vaziyettedir. Şimdiye kadar Rizede hakikî çay yetişebileceğini istihfafla karşılayanlar, bugünkü mevcudiyet karşısında fikirlerini değiştirmişlerdir.

Baharın ilk yaprak mahsulünden 45 kilo kuru çay elde edilmiştir. Bu ilk mahsul, hakikaten nefistir. Ve bunlar, nümune olarak hususî ambalâjlar içinde muhtelif makamlara gönderilmiştir.

Rusyadan otuz bin kilo çay tohumu getirilmiş, bunlar Rizenin 32 mahallinde ve 77 köyünde halka tevzi olunmuştur. Bu tohum 516 dekar araziye ekdirilmiştir. Çay fidanlıkları, seyyar ziraat fen memurları ve mütehassıs işçiler vasıtasile kontrol ettirilmektedir. Bu tohumların vereceği fidanlarla bu sene on beş bin dekar çay bahçesi vücude getirilecektir. Ayni mesai gelecek sene de sarfedilirse çay bahçeleri otuz bin dekarı bulacak ve iki sene içinde çay ziraati ikmal edilmiş ve Türkiyenin senelik ihtiyacı olan bir buçuk milyon kilo çay memlekette yetiştirilmiş olacaktır.

Bu neticeyi elde ettikten sonra derhal bir çay fabrikası kurmak zarureti başgösterecektir. Ayni zamanda, halka borç para vermek de lâzımdır.

Burada yetiştirilen çaylar, Çin, Cava, Hind ve Seylân çaylarından, kalite ve koku bakımından hiç de aşağı değildir. Bunun için, Meclise verilen kanun lâyihasının sür'atle kesbi kat'iyet etmesini Rizeliler sabırsızlıkla beklemektedirler. O vakit bu işe geniş mikyasta başlamak imkânı elde edilecek, iki üç sene sonra da Türkiyeye haricden çay ithaline lüzum kalmıyacaktır.

Meslek aşkı kâfi midir?

[*Başmakaleden devam*]

çağındaki çocuklarımızın üçte ikisini okutamamamızın en mühim sebebi yalnız eleman noksanlığıdır. Şimdi, devlet, muallim yetiştirmek hususunda bütün gayretile çalışırken, yetişmiş ve tecrübeli muallimlerin, boşluklarını belli edecek derecede meslekten ayrılmaları karşısında nasıl lâkayd kalabiliriz?

Düşünüyoruz:

— Bu vatandaşlar, uğrunda senelerce emek sarfettikleri temiz ve şerefli bir mesleği, hangi sebeblerin tesiri altında bırakmaya mecbur oluyorlar? Memleketimizin son seneler zarfında gösterdiği iktısadî tekâmül, okumuş vatandaşlara daha parlak istikbal ufukları mı açtı? Maarif mesleğinde, hocaların ümidini kıracak, onları işlerinden soğutacak bir takım değişiklikler mi oluyor? Bu devlet şubesinde ilerleme ve terfih imkânları, müntesiblerini memnun etmiyecek kadar noksan mıdır?

Bütün bu suallerden herbirinin içinde bir hakikat parıltısı bulmak mümkündür.

Devletin iktısadî sahada günden güne artan bir faaliyete girişmiş olması ve kullandığı elemanlara istikbal vadetmesi, yüksek tahsil görmüş muallimleri meslekten ayrılmaya teşvik eden bir unsur sayılabilir.

On beş senelik Cumhuriyet devrinde maarif mesleğinin bir türlü istikrar bulamaması, her Vekilin:

— Düzelteceğim!

Diyerek, hüsnüniyetle olmakla beraber, giriştiği işleri büsbütün çıkmaza sokması, muallimlerin âsabını bozmuş, cesaretlerini kırmış olabilir.

Meslekte, bilhassa ilkmekteb hocaları için hemen hiçbir istikbal imkânı bulunmamasını da unutmamalıyız. Düşünmeliyiz ki, ilkmekteb muallimi olan vatandaşların mühim bir kısmı bu mesleğe daha ziyade, halleri vakitleri yerinde olmadığı, aileleri tarafından okutulamadıkları için intisab etmektedirler. Onlara hiçbir istikbal vadetmezsek, sayılarının çoğalmıyacağını tabiî görmeli değil miyiz?

Muhterem Hasan Âli Yücel derdi görmüş, parmağını yaraya basmıştır. Muallimlerin vatanseverlik duygularına hitab etmesi iyi bir harekettir. Hakikaten, her bakımdan kalkınmaya muhtac bulunan sevgili yurdumuzda, bu duyguya malik olmadıkça müspet bir iş çıkarmak imkânsız sayılır. Ve esasen bunu bütün Türk muallimleri müdriktirler.

Ancak, maddî manevî bazı hayat şartları vardır ki onlarsız da iş görmek kabil olamaz.

Parmağını yaraya basan sayın Maarif Vekilinden, yaranın derin sebeblerini bulup meydana çıkarmasını ve yarınki neslin istikbali diyeceğimiz muallim meselesine bir hal çaresi bulmasını temenni ederiz.

NADİR NADİ

Not — Dünkü yazımın bazı yerlerinde tertib hatası olarak satırlar birbirine karışmış. Fikrin anlaşılmasını güçleştiren bu yanlışlıktan dolayı okuyucularımdan özür dilerim.

Cumhuriyet Halk sütunu

Karanlık içinde kalan sokak

Okuyucularımızdan Nail Toksöz yazıyor:

«Kasımpaşada Nalıncı yokuşundaki Camcı çıkmaz sokağı, senelerdenberi karanlık içinde kalmaktadır. Bu ihmal yüzünden halk, ne radyodan istifade edebiliyor, ne de elektrikten... Bu kadar uğraşmalara ve çalışmalara rağmen karanlıkta kalan bu sokağı da bir an evvel aydınlatmasını ve halkı sevindirmesini Belediyemizden bekliyoruz.»

GÜNÜN BULMACASI

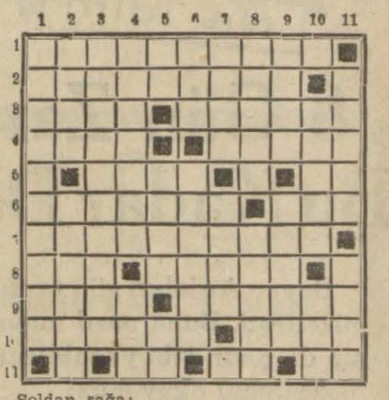

Soldan sağa:

1 — Yokluğa karışan (iki kelime). 2 — Tokat vuran (iki kelime). 3 — Ümid eden, bir balık. 4 — Meclisteki müstakiller grupunun reisi, batıran. 5 — Keder, ismin tersi. 6 — Yürüyemiyen, Fransada bir şehir. 7 — Öne doğru yürüyen (iki kelime). 8 — Hatırlama, bilinen. 9 — Gayret, Avrupada bir şehrin vatandaşı. 10 — Ters çevirirseniz herkesin önünde olur, abide. 11 — Bir edat, bir cihet, hayret edatı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir cins tatlı ekleden (iki kelime). 2 — Bir oyun, işaret. 3 — Birşeyi muhafaza edilmesi için birine bırakan (iki kelime). 4 — Mefhumlar (cemi), bir cins pasta. 5 — Dişi olmıyan insan, feci, bir sıfat edatı. 6 — Ters çevirin üzüm tarlası olur, dağ kovuğu. 7 — Tekdir etme, bir ölçü. 8 — İç uzuvlarımızdan, gözlerimizi yakar. 9 — İnilti, bir musiki aleti. 10 — Kaba, ters çevirin sene olur. 11 — Aldanan, askeri bir grup.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Y	A	B	A	N	İ	D	O	M	U	Z
2	E	Ş	İ	N	İ	B	U	L	A	N	■
3	Ş	İ	N	A	S	İ	■	U	L	A	Ş
4	İ	L	A	Ç	■	K	O	K	U	L	U
5	L	■	L	■	K	■	N	■	M	A	B
6	O	L	A	G	A	N	■	D	A	N	A
7	V	İ	R	A	N	E	■	E	T	■	T
8	A	V	■	L	A	B	İ	S	■	K	■
9	L	İ	M	E	L	İ	M	E	■	U	S
10	A	S	İ	B	A	Y	A	N	■	Z	E
11	R	■	S	E	N	E	■	■	K	U	L

ESKİŞEHİRDE

Ses Işık Kitabevi, Bahaeddin - Emin

Cumhuriyet gazetesinin Eskişehirde tevzi merkezidir. Kırtasiye, Filips radyoları ve bilûmum mekteb kitabları ve levazımını da en ucuz fiatla burada bulabilirsiniz.

Yavrunun gürbüz, tombul, sağlam, neşeli olmasını istersen **Fosfatin Necati** yedir. Bahçekapı **Salih Necati**

CAFER MÜSHİL ŞEKERİ

Tesiri kat'î alımı kolay en iyi müshil şekeridir.
Bilûmum eczanelerde bulunur.

VENÜS kadar güzel olmak isterseniz...!

Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WİNTER tarafından formülü yapılan ve dünyada mevcud müstahzaratın en mükemmeli olan VENÜS güzellik müsathzaratını kullanınız.

Umumî Deposu: Nureddin Evliyazade Ecza, Alât ve Itriyat Deposu. İSTANBUL.

Karahallı Belediyesinin Hamam ve Buğu Sandığı İnşaatının Kapali Zarf Usulile İlânı

A — İnşaatın keşif bedeli 10103 lira 10 kuruştur.

B — Muvakkat teminat 757 lira 73 kuruştur.

C — İhale 20 gün müddetle 4/6/939 gününden 23/6/939 cuma günü saat 15 te Karahallı Belediyesi binasında toplanacak olan Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

D — Münakasaya iştirak edeceklerin bu işe ehil olduklarına dair fen dairelerinden ehliyeti olması lâzımdır.

F — İş bu inşaat ihalenin bitiminden altı ay sonra ikmal edilecektir.

G — Bu işe aid şartname plân vesairesi bilâbedel Karahallı Belediyesinden istenecektir.

Ç — Kapalı teklif zarfları muayyen gün ve saat 16 da Karahallı Belediyesine verilmiş olacaktır. (3768)

8 Gün Zarfında Nasıl Bu Kadar Değişebildim?

Bayan Anjel; 8 gün zarfında gayet cazib bir tarzda güzelleşti. Buna nasıl muvaffat olduğunu ve her kadının da onun gibi yapabileceğini izah eden aşağıdaki mektubunu okuyunuz:

8 - 10 gün kadar evvel çektirdiğim iki fotoğrafıma baktıkça âdeta gözlerime inanamıyorum. Alnımda ve gözlerle ağzımın etrafında buruşukluklarım vardı. Tenim esmer ve sertti. Bugün ise, cildim kadife gibi yumuşak, beyaz ve bütün dostlarımın gıpta nazarile baktıkları buruşuksuz ve nermindir. Hepsine, gece için cildin unsuru olan pembe renkteki ve gündüz için beyaz renkteki Tokalon kremini kullanmalarını tavsiye ettim. Onlardan birçokları bana gülüyorlardı. Fakat onlar da tecrübe ederek memnuniyetbahş semeresini gördükçe hak verdiler ve cidden hayrette kaldılar.

Pembe renkteki Tokalon kreminin terkibinde Viyana Üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve «Biocel» tabir edilen cazib ve kıymetli genclik cevheri vardır. Akşamları yatmazdan evvel pembe renkteki Tokalon kremini kullanınız.

Siz, uyurken besleyici ve güzelleştirici tesirini yapan, cild buruşuksuz ve nermin bir hal kesbeder. Gündüzleri de beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Cildinizi beyazlaştırıp tazeleştirir. Siyah benleri giderir ve açık mesameleri sıkıştırır.

Paranın İadesi Teminatı:

Bu basit usulü bilen her kadın «günde 3 dakika» bir genc kızdaki gibi yumuşak ve sevimli bir cild temin edebilir. Binlerce tecrübenin memnuniyetbahş semereleri size bir teminat olabilir. Hemen bugün her iki kremden birer vazo veya birer tüp satın alınız. Onları on gün zarfında tarif edildiği şekilde kullanınız. Semeresinden memnun kalmadığınız takdirde vazo veya tüpleri yarım da olsa bile, iade ediniz. Ve paranızı geri alınız.

Betonarme Köprü İnşaatı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Amasya Vilâyeti dahilinde Amasya - Samsun yolu üzerindeki ahşab Yeşil ırmak köprüsünün betonarme olarak yeniden inşaatı «38,500» lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme, 22/6/939 tarihine musadif perşembe günü öğleden evvel saat «11» de Nafıa Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak «193» kuruş mukabilinde adı geçen Reislikten alınabilir.

4 — İsteklilerin, eksiltme tarihinden en az sekiz gün evvel yazı ile Nafıa Vekâletine müracaat ederek bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

5 — Eksiltmiye gireceklerin dördüncü maddede bahsedilen vesika ile 939 senesine aid Ticaret Odası vesikasını ve «2888» liralık muvakkat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları kapalı zarflarını ikinci madede yazılı vakitten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine vermeleri muktezidir. «2097» (3892)

SAĞLIĞINIZI KORUYUNUZ:

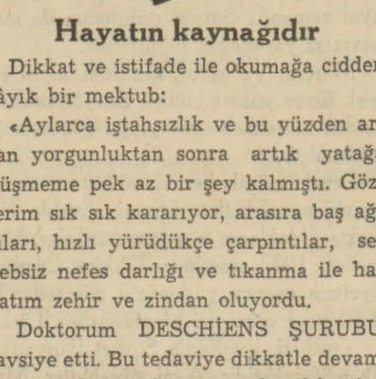

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabiî meyva usarelerinden yapılmıştır.

Taklid edilmesi kabil olmayan bir fen harikasıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Kan

Hayatın kaynağıdır

Dikkat ve istifade ile okumağa cidden lâyık bir mektub:

«Aylarca iştahsızlık ve bu yüzden artan yorgunluktan sonra artık yatağa düşmeme pek az bir şey kalmıştı. Gözlerim sık sık kararıyor, arasıra baş ağrıları, hızlı yürüdükçe çarpıntılar, sebebsiz nefes darlığı ve tıkanma ile hayatım zehir ve zindan oluyordu.

Doktorum DESCHİENS ŞURUBU tavsiye etti. Bu tedaviye dikkatle devam ettim. Çok kısa bir zamanda şikâyetlerinden seer kalmadı. Şimdi sakin, müsterih ve vücudce topluyum. Rengim herkesin beğendiği bir revnak aldı.

Hiç mübalâğasız, hayat ve saadetimi, doktorumun tavsiye ettiği DESCHİENS ŞURUBU'na borcluyum.»

Filhakika DESCHİENS ŞURUBU kanın cevheri olan HEMOGLOBİNE'i ihtiva ettiği için gerek kanı ve gerekse vücudün tekmil nesiclerini besler, tazeler, yeniler ve en kıymetli hayatî unsurlarla zenginleştirir.

Sizin de muhtac olduğunuz bu değil mi?

DESCHİENS ŞURUBU her eczanede mutlaka bulunur.

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL MAHMUT CEVAT ECZANESİ
SİRKECİ - İSTANBUL

Dr. İHSAN SAMİ
GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

Deniz Kulubünden:

2 nisan 1939 tarihinde toplanan heyeti umumiye içtimaında verilen karar mucibince 4 haziran 1939 pazar günü saat 15 te Modada kâin kulüb merkezinde fevkalâde olarak umumî toplantı yapılacağını muhterem üyelerimize bildiririz.

Ruznamei müzakerat:

Nizamnamemizin tadili.

Sahib ve Başmuharriri: ***Yunus Nadi***
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: ***Hikmet Münif Ülgen***

Cumhuriyet matbaası

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

Her nevi **BANKA** muameleleri

Merkezi: ANKARA

ŞUBELER

Adapazar	Bursa	Izmit
Bartın	Eskişehir	Safranbolu
Bolu	Istanbul	Tekirdağ

Dahilde ve haricde muhabirleri vardır.

Telgraf adresi:

Umum Müdürlük: **TÜRKBANK** — Şubeler: **TİCARET**

Bankamızın İstanbul şubesinde tesis edilen

«GECE KASASI»

Çok müsaid şartlarla sayın müşterilerimizin emrine amade bulundurulmaktadır. izahat alınmak üzere gişelerimize müracaat olunması.

Manisa Belediyesinden:

Fen memuru aranıyor

(150) lira ücreti şehriye ile Belediyemiz için bir fen memuru arıyoruz. Taliblerin evrakı müspite suretlerini bu ayın on beşine kadar Belediyemize göndermeleri ilân olunur. (3880)

ALMANCA STENOGRAFİ bilen bir BAYAN ARANIYOR

Galata, Voyvoda cad. 44, Çınar Han 4 üncü kata müracaat.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888
Sermayesi : 100,000,000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi : 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28,800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	„	500	„	2,000	„
4	„	250	„	1,000	„
40	„	100	„	4,000	„
100	„	50	„	5,000	„
120	„	40	„	4,800	„
160	„	20	„	3,200	„

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

EN GÜZEL MECMUAMIZ OLAN

YEDİGÜN 7

Bugün çıkan yeni sayısında:

Kıymetli Maarif Vekilimiz

HASAN ÂLİ YÜCEL'in

Resimli çok mühim bir röportajını neşrediyor.

Ayni sayıda:

Hüseyin Cahid, Halide Edib, İbrahim Alâeddin, Peyami Safa, M. Turhan Tan, Mümtaz Faik, Ertuğrul Şevket ve Eşref Şefik'in en güzel yazılarını bulacaksınız.

Ayni sayıda: Resimle haftanın tarihi

Bugün 40,000 münevver gibi siz de YEDİGÜN okuyunuz.

Bor Şarbaylığından:

1 — Belediyemiz ihtiyacı için alınacak bir aded arazozun taşradan temin edilebileceğine göre bir ay daha ihalenin uzatılması icab ettiğinden 20 haziran 939 salı günü saat 14 te kapalı zarf usulile alınacaktır.

2 — Arazozun muhammen bedeli beş bin beş yüz lira olup ilk pey parası dört yüz on iki lira elli kuruştur.

3 — Şartnameyi görmek istiyenler hergün Ankara, İstanbul, Mersin ve Bor Belediyelerinde görebilirler.

4 — İstekliler kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgelerile birlikte belli gün ve saatten bir saat evvel teklif mektublarını Encümene vermiş bulunmaları. (3627)

Sütçüler âleminde bir hâdise...

Miele

SÜT MAKİNELERİ

1939 modelleri gelmiştir

Dünyanın en sağlam ve en ucuz

MİELE

SÜT MAKİNELERİ dir.

Paslanmaz, lekelenmez ve bozulmaz.

Yedek aksamı daima mevcuddur.

MİELE makinalarımıza mahsus hususî yağımız gelmiştir. Fiatı Diğer yağlardan daha ucuzdur.

Anadoluda acenta aranmaktadır.

Türkiye umum deposu Jak Dekalo ve Şsı. Istanbul Tahtakale No. 51

Taşra satış yerleri.

Ankara acentamız:		Yusuf Esendemir ve oğulları
Adana	"	Ömer Başeğmez
Konya	"	Mehmed, Şükrü, Necati Kaşıkçı
Ceyhan	"	Said Akman
Gazi Anteb	"	Mutafoğlu M. Şakir Özşeker
Erzurum	"	Neş'et solakoğlu
Polatlı	"	Süleyman Uzgeneci
Eskişehir	"	Alanyalı Abdurrahman Şeref
Trabzon	"	Polathaneli kardeşler
Trabzon	"	Kurumahmud oğlu Hafız Salih
Bolu	"	Mehmed Yönden
Sıvas	"	Mustafa Gözüküçük

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Eksiltme Komisyonundan:

1 — Merkezimize aid Kavak istasyonunun tekne, kazan ve makine aksamı açık eksiltme ile tamir ettirilecektir.
2 — Keşif bedeli 2619 liradır.
3 — Bu işe aid şartnameler şunlardır:
A — Fennî şartname ve liste
B — İdarî şartname
4 — İstekliler bu şartnameleri 14 kuruş mukabilinde Merkezimiz Levazımından alabilirler.
5 — Eksiltme 27 haziran 1939 salı günü saat 15 te Galatada Karamustafapaşa sokağında mezkûr Merkez binasında Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.
6 — Muvakkat teminat parası 196 lira 43 kuruştur.
7 — Bu eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunda gösterilen vesikalarla en aşağı 3000 liralık bu gibi işleri yaptıklarına dair vesika göstermeleri şarttır. (3971)

MEMUR ALINACAK

Türkiye Demir ve Çelik

Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

Karabük Demir ve Çelik fabrikalarında istihdam edilmek üzere türkçeden ingilizceye ve ingilizceden türkçeye tercüme yapabilecek kudrette imtihanla memur alınacaktır.

Seçme imtihanı 12 haziran 939 pazartesi günü saat 10 da Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğünde ve İstanbulda Sümer Bank İstanbul şubesinde yapılacaktır.

İmtihana girebilmek için isteklilerin birer dilekçe ile Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne veya İstanbul Şubesi Müdürlüğüne müracaatle alacakları matbu iş talimatnamesini kendi el yazılarile cevablandırmaları ve icab eden vesaikin asıl veya musaddak suretlerini de ekliyerek 10/6/939 tarihine kadar Umumî Müdürlük veya İstanbul Şubesi Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

Lise veya muadili mekteb mezunlarile askerlik ödevini ikmal edenler, büro işlerine vâkıf bulunanlar ve daktilo bilenler tercih edilecektir

Verilecek ücret imtihan neticesinde alınacak neticeye göre tayin edilecektir.

Taksim PANORAMA Bahçesi

Bestekâr Tanburî SALÂHADDİN Pınar

Kemanî NUBAR Tekyay ve arkadaşları:

Bestekâr udî Mısırlı İbrahim	**İzmirli Melâhat**
" " " Hırant	**Ayda**
Klarnet Salih	**Sueda**
Piyanist Anjel	**Küçük Necmiye**
	Nadire

Okuyucular: AĞYAZAR - FARUK

Ayrıca Rakkas Çalıkuşu ve arkadaşları bayanlar tarafından millî Anadolu Zeybek ve Laz oyunları

Müşkülâtla bir araya getirebildiğimiz muhteşem saz hey'eti her akşam bahçemizde icrayı ahenk ederler.

Karacabey Panayırı

Karacabey Belediyesinden:

Karacabeyin her cins hayvanat ve eşyayi ticariye panayırının 15 haziran 939 perşembe gününden itibaren dört gün devam etmek üzere açılacağı ve halkın her türlü esbabı istirahati temin edileceği ilân olunur. (3997)

Nafıa Vekâletinden:

Eksiltmiye konulan iş:

1 — Karadere sulaması hafriyat ve sınaî imalâtı, keşif bedeli (361,388) lira (30) kuruştur.
2 — Eksiltme 15/6/939 tarihine raslıyan perşembe günü saat 11 de Nafıa Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (18) lira (10) kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (18,205) lira (55) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafıa Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «1842» (3406)

Konya C. Müddeiumumiliğinden:

1 — Konya Cezaevinin bir yıllık ekmek ihtiyacı 5/6/939 gününden 26/6/939 gününe kadar (15) gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — 30/6/939 tarihinde cuma günü saat (10) da Konya Cumhuriyet Müddeiumumiliği dairesinde icra kılınacaktır.

3 — Talibler teklifnamelerini o gün saat (9) dan evvel Komsyon Riyasetine vermiş bulunacaktır.

4 — Ekmek ikinci nevi yerli unundan has olacak ve talibler bedeli muhammeninin % 7,5 yüzde yedi buçuğu olan (1655) bin altı yüz elli beş lira (64) altmış dört kuruşluk teminatı muvakkatelerini teklifnamelerile birlikte Komisyona vermiş bulunacaktır.

5 — (4) üncü maddede nev'i gösterilen has ekmeğin kilosu şimdiki nark ile (9) dokuz kuruştur.

6 — İlân vesair bütün masraflar müteahhide aiddir.

7 — Fazla izahat almak ve şartnameyi görmek istiyenlerin Konya Cezaevi Direktörlüğüne müracaatleri ilân olunur. (3820)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince «125» metre bakır boru teferruatile birlikte açık eksiltmeye konmuştur.
II — Muhammen bedeli sif İstanbul «740» lira, muvakkat teminatı 55,5 liradır.
III — Eksiltme 8/6/939 perşembe günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte %7,5 güvenme paralarile mezkûr komisyona gelmeleri. (3477)

~~~

I — Şartname ve nümunesi mucibince 75000 aded 45 kolt tabanca fişeği açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli sif 3435, muvakkat teminatı 257.63 liradır.

III — Eksiltme 19/VI/939 pazartesi günü saat 10.30 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümuneler hergün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen günde % 7,5 güvenme paralarile mezkûr Komisyona gelmeleri. (3738)

~~~

I — «11.200» aded büyük boy kurşun kalem lâstiği müteahhidi hesabına pazarlıkla satılacaktır.

II — Pazarlık 21/VI/939 çarşamba günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım, Satış Komisyonunda yapılacaktır.

III — Nümuneler hergün sözü geçen şubede görülebilir.

IV — Pazarlığa girecekler eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminat paralarile mezkûr Komisyona gelmeleri. (3992)

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

26/5/939 tarihinde Ankaradan ve 27/5/939 tarihinde Haydarpaşadan hareket etmek üzere Haydarpaşa - Ankara ve Ankara - Haydarpasa arasında 3005 - 3006 numaralı gündelik munzam bir yolcu katarı işlemeğe başlıyacaktır Bu tren Haydarpaşadan 14,05 te hareketle saat 6,55 te Ankaraya varacak ve Ankaradan saat 16,42 de hareket ederek saat 8,20 de Haydarpaşaya varacaktır. (3635)

İstanbul Belediyesi İlânları

Otobüs imtiyazının kısa bir zaman zarfında Belediyece doğrudan doğruya icrasına kadar devam etmek üzere açılması kararlaştırılarak evvelce ilân edilen Eminönü - Cihangir otobüs hattı görülen lüzum üzerine Edirnekapıdan başlamak ve mevcud otobüs güzergâhını takib ederek Taksim, Sıraserviler tarikile Cihangire gitmek ve avdette Cihangir, Taksim, Ayazpaşa, Topkapı, Necatibey caddesi, Karaköy, Eminönü ve Edirnekapıya gelmek suretile tesis edileceğinden ruhsatla işlemek üzere «15» aded otobüse ihtiyac vardır.

Burada otobüs işletmek istiyen ve herhangi bir hatta çalışma ruhsatı bulunmıyan otobüs sahibleri haziranın 10 uncu gününe musadif cumartesi günü akşamına kadar tasarruf vesikaları bağlı olduğu halde bir istida ile Belediye Reisliğine müracaat etsinler. (3974)

~~~

Düşkünlerevi isminin Darülaceze olarak tevsimine Umumî Meclisin 16/5/939 tarihli toplantısında karar verilmiştir. İlân olunur. (4007)

~~~

Karnesiz otomobil, otobüs, kamyon ve kamyonet kullananlardan alınacak para cezasının 25 liradan beş liraya tenzili uygun görüldüğünden Umumî Meclisinin 12/5/939 tarihli toplantısında karar verilmiştir. İlân olunur. (4009)

~~~

Boş ve dolu arabalarla yüklü ve yüksüz hayvanatın bir marttan eylûl nihayetine kadar sabahları saat 8 den 9 a, akşamları saat 17 den 20 ye kış için 1 teşrinievvelden şubat nihayetine kadar sabahları saat 8 den 9 a, akşamları saat 17 den 19 a kadar Karaköy köprüsünden geçmelerinin men'i ve evvelce bu hususa müteallik müttehaz kararların bu suretle tadili Daimî Encümenin 12/5/939 tarihli içtimaında kararlaştırılmıştır. İlân olunur. (4008)

HOLİVUD'UN MEŞHUR YILDIZLARINDAN PATRICIA ELLIS yalnız MAX FACTOR'ün

PUDRA, ALLIK, DUDAK RUJU ve diğer makyaj müstahzaratını kullanmaktadır

PUDRA: Saatlerce dayanır, cildinizin güzelliğini canlandırır ve saten gibi düzgün kılar.

ALLIK: Mütecanis şekilde sürülür, yanaklarınıza tabiî bir renk verir ve boya olduğu hiç gözükmez

DUDAK RUJU: Hiç silinmez, havadan müteessir olmaz, ve dudaklarınıza sevimli bir şekil verir.

Siz de Holivud yıldızları gibi, ve renginizin ahengine uydurulmuş MECCANÎ bir makyaj yapılmanız için sureti halisanede sizi davet ederiz. **MAX FACTOR** müessesesi resmî makyaj fennî muallimesinin gün ve saatleri aşağıda bildirilen yerler için evvelden bir randevü almanız rica olunur.

Haziran 5, 6, 7 Beyoğlunda Y. VAYATİS (Eski Marsel) güzellik enstitüsünde, Tel. 49422, ve 8, 9, 10, Bahçekapıda ZAMAN ıtriyat mağazalarında bulunacaktır. Makyaj saatleri 10 - 13 ve 15 - 19.

Bizzat makyaja gitmek vaktiniz yoksa, aşağıdaki kuponu doldurup gönderiniz.

Sorulan suallerin cevaplarını yazınız ve bunu Max Factor'un Türkiye tevzi merkezi olan H. W. Stock Rateileri, Posta Kutusu 1272, Galata adresine gönderiniz.

Şahsî makyajınıza ait tasrihatı "Renklerin Ahengi" ve Max Factor tarafından teelif edilmiş, olan "Yeni makyaj san'atı" isimli 48 sahifelik bir risaleyi MECCANEN alacaksınız.

El çantanıza mahsus bir kutu pudra ve renk ahenginize uyar allık numunesini ve 4 renk dudak boyasını havi nümunelik bir Palet edinmek arzu eder iseniz, 50 kuruşluk Posta pulu ilef ediniz.

İsim ....

Adres ....

SİFAT RENGİ	GÖZ RENGİ	SAÇ RENGİ
Çok açık . . . O	Mavi . . . . O	SARI
Açık . . . . . O	Boz (Gri) . . O	Açık O Koyu O
Süt Beyaz . . O	Yeşil . . . . O	KESTANE
Orta (naturel) O	Elâ . . . . . O	Açık O Koyu O
Kırmızı . . . . O	Kestane . . . O	SIYAH
Soluk . . . . . O	Siyah . . . . . O	Açık O Koyu O
Çilli . . . . . O	KİRPİK	KIZIL
Mat . . . . . O	Açık . . . . . O	Açık O Koyu O
CİLT Kuru . O	Koyu . . . . . O	Saçlar kır ise O evvelki rengide yukarıya yazınız
Yağlı . . . . O	YAŞ	
Tabiî . . . . O		

MAX FACTOR ★ HOLLYWOOD

Develi Belediyesinden:

Develi Belediyesinin elektrik santralına ayda 80 lira ücretle buharlı makine ve elektrikten anlar bir makinist alınacağından talib olanlar kanunî vesaikle birlikte bizzat veyahud mektubla on güne kadar Develi Belediyesine müracaat etmeleri. (3984)

Taksim bahçesi kazino inşaat eksiltmesi

İstanbul Daimî Encümeninden:

Taksim bahçesi dahilinde yeniden yapılacak kazino binası inşaatı 176,613 lira olarak tanzim kılınan keşfi mucibince, kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. İlk teminat miktarı (10080) lira (67) kuruştur.

Eksiltme ve hususî şartnamelerile mukavelename proje ve keşif hulâsaları ve buna müteferri diğer evrak 883 kuruş mukabilinde Fen İşleri Müdürlüğünden alınabilir.

İsteklilerin buna benzer iş yaptıklarına dair almış oldukları vesaikle eksiltme tarihinden 8 gün evvel İstanbul Belediyesi Fen Heyetine müracaat ederek alacakları fennî ehliyet vesikasile 1939 yılına aid Ticaret Odası vesikasını ve muvakkat teminat makbuz veya mektublarile 2490 numaralı kanun çevresinde hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale tarihi olan 22/6/1939 perşembe günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (3975)

OLİMPOS

GAZOZUNU tercih ediniz.

Harareti keser - Sıhhati korur.

Meyva usarı ve şekerle mamuldür.

ŞİŞELERE EL DEYMEDEN

Asrî ve sıhhî şekilde doldurulur.

Spor ve Beden Terbiyesile Alâkalı Zevata

Başvekâlet Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden:

Genel Direktörlüğümüz tertib edeceği bir spor müzesi kütüphanesine ve neşredilecek broşüre konulmak üzere aşağıdaki maddelerde gösterilen malûmat ve resimleri toplamak kararındadır. Alâkalı zevatın bu ilânımızı mektub yerine kabul buyurarak lâakal 6 × 9 eb'adında bir fotoğraf ve tercümei hallerini «Ankarada, Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü» adresine göndermelerini rica ederiz.

1 — İdman ittifakının teşekkülünden itibaren umumî merkezde, Federasyonlarda ve diğer heyetlerle mıntakalarda çalışmış olan zevat
2 — Beden terbiyesi ve spor işlerine ötedenberi emek vermiş olan zevat.
3 — Şimdiye kadar muhtelif sporlarda Türkiye rekoru kazanmış olan sporcular «rekor nevileri kazanılan yer ve tarih.»
4 — Muhtelif sporların millî ekipleri için de yer almış ve billî temaslara iştirak ettirilmiş olan sporcular.
5 — Beden terbiyesi ve spor için eser meydana getirmiş, gazetelerde ve mecmualarda spor muharrirliği yapmış ve spor gazetesi çıkarmış olan zevat. «Bu zevatın mümkünse eserlerinden ve yazılarından birer koleksiyonu birlikte göndermeleri rica olunur. (3933)

Bugünden itibaren

L . A . R . E . S

Hükûmetin iştirakile işletilen Romen hava postaları

EMNİYET - SÜR'AT - İSTİRAHAT

Dünyanın en Modern, Ticarî tayyarelerile

İSTANBUL - BÜKREŞ Hava Postası Seferleri

İstanbuldan: Pazartesi, Çarşamba ve Cumartesi günleri saat 8,15 te hareketle: Saat 10,30 da Bükreşe muvasalat.

Ayni mahallere ayni gün muvasalat eden Budapeşte, Viyana, Berlin, Belgrad, Zagreb, Venedik, Milâno, Turin, Amisterdam, Varşova ve Parise hareket eden tayyarelerle hemen aktarma yapılır. Biletler, Vagonli, Natta, İtta ve Galatada Tahir hanında Servis Maritim Romen acentalığı bürosunda satılır.
~~~

80 derece

İNHİSAR KOLONYASI

Yarım Litrelik Şişesi

Perakende 100 kuruştur.

Satıcılara % 10 Tenzilât Yapılır.

inhisarlar satış kamyonlarından,

Satış Mağaza ve Depolarından

isteyiniz.